

Teataja



Eestikeelne väljaanne

Õigusaktid

60. aastakäik

12. august 2017

Sisukord

II Muud kui seadusandlikud aktid

MÄÄRUSED

- * Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2017/1464, 2. juuni 2017, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 1215/2009 Kosovo * suhtes kohaldatavate selliste kaubandussoodustuste osas, mis tulenevad ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Kosovo vahelise stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu jõustumisest 1
- * Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2017/1465, 9. august 2017, teatavate kaupade klassifitseerimise kohta kombineeritud nomenklatuuris 5
- * Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2017/1466, 11. august 2017, millega avatakse Kosovost * pärit veinidele Euroopa Liidu tariifikvoodid ning sätestatakse nende haldamine 8
- * Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2017/1467, 11. august 2017, millega muudetakse määrust (EL) nr 1255/2010 Kosovost * pärit „baby beef“-toodete imporditariifikvootide osas 13
- * Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2017/1468, 11. august 2017, millega muudetakse komisjoni määrust (EL) nr 354/2011, millega avatakse teatavaid Bosniast ja Hertsegoviinast pärinevaid kalu ja kalandustooteid hõlmavad liidu tariifikvoodid ja sätestatakse nende haldamine 15
- * Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2017/1469, 11. august 2017, milles sätestatakse kindlustustoote teabedokumendi standardvorm⁽¹⁾ 19

* See nimetus ei piira Kosovo staatust käsitlevaid seisukohti ning on kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1244/1999 ja Rahvusvahelise Kohtu arvamusega Kosovo iseseisvusdeklaratsiooni kohta.

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

ET

Aktid, mille pealkiri on trükitud harilikus trükikirjas, käsitlevad põllumajandusküsimuste igapäevast korraldust ning nende kehtivusaeg on üldjuhul piiratud.

Kõigi ülejäänud aktide pealkirjad on trükitud poolpaksus kirjas ja nende ette on märgitud tärn.

OTSUSED

- ★ **Komisjoni otsus (EL) 2017/1470, 2. veebruar 2017, abikava SA.26763 2014/C (ex 2012/NN) kohta, mida Prantsusmaa rakendas Région Île-de-France'i bussiveoettevõtjate suhtes (teatavaks tehtud numbri C(2017) 439 all) ⁽¹⁾** 24
- ★ **Komisjoni otsus (EL) 2017/1471, 10. august 2017, millega muudetakse otsust 2013/162/EL, et vaadata läbi liikmesriikidele aastaks eraldatud heitkogused ajavahemikuks 2017–2020 (teatavaks tehtud numbri C(2017) 5556 all)** 53

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2017/1464,

2. juuni 2017,

millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 1215/2009 Kosovo * suhtes kohaldatavate selliste kaubandussoodustuste osas, mis tulenevad ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Kosovo vahelise stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu jõustumisest

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 30. novembri 2009. aasta määrust (EÜ) nr 1215/2009, millega kehtestatakse erandlikud kaubandusmeetmed Euroopa Liidu stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessis osalevate või sellega seotud maade ja territooriumide suhtes, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 7 punkte a ja b,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määrusega (EÜ) nr 1215/2009 on ette nähtud piiramatut tollimaksuvaba juurdepääsu liidu turule peaaegu kõikidele stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi raames soodustatud riikidest pärit toodetele nii suurtes kogustes ning niisuguse kestusega, nagu on määratletud nende riikide ja territooriumidega sõlmitud kahepoolsetes lepingutes.
- (2) Sellistest kahepoolsetest lepingutest viimasena allkirjastati ⁽²⁾ ja sõlmiti ⁽³⁾ ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Kosovo vaheline stabiliseerimis- ja assotsieerimisleping. Leping jõustus 1. aprillil 2016.
- (3) Stabiliseerimis- ja assotsieerimislepinguga kehtestatakse liidu ja Kosovo vahel lepinguline kauplemisskord. Liidu poolsed soodustused kahepoolsetes kaubandussoodustustes on võrreldavad määrusega (EÜ) nr 1215/2009 antud ühepoolsete kaubandussoodustustega.
- (4) Vastavalt määruse (EÜ) nr 1215/2009 artiklile 7 on komisjonil õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, mida on vaja kõnealuse määruse I ja II lisa muudatuste ja tehniliste kohanduste tegemiseks olukorras, kus kombineeritud nomenklatuuri koode ja TARICi alamrubriike on muudetud, samuti olukorras, kus on vaja teha kohandusi tulenevalt kaubandussoodustuste andmisest liidu ja kõnealuse määrusega hõlmatud maade ja territooriumide vahel kokku lepitud muu korra raames.
- (5) Tuleks tagada, et kõigile Lääne-Balkani riikidele ja territooriumidele kombineeritud nomenklatuuri gruppidesse 7 ja 8 kuuluvate toodete tollimaksuvabastusena antud ühepoolset soodustust ning juurdepääsu 30 000 hl veini üldtariifikvoodile kohaldatakse ka edaspidi. Võttes arvesse, et Kosovoga sõlmitud stabiliseerimis- ja assotsieerimisleping hõlmab Kosovole eraldatud „baby beef“-toodete tariifikvooti, tuleks määrust (EÜ) nr 1215/2009 vastavalt muuta.

* See nimetus ei piira Kosovo staatust käsitlevaid seisukohti ning on kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1244/1999 ja Rahvusvahelise Kohtu arvamusega Kosovo iseseisvusdeklaratsiooni kohta.

⁽¹⁾ ELT L 328, 15.12.2009, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EL) 2015/2423 (ELT L 341, 24.12.2015, lk 18).

⁽²⁾ ELT L 290, 6.11.2015, lk 4.

⁽³⁾ ELT L 71, 16.3.2016, lk 1.

- (6) Kuna komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2016/1821 ⁽¹⁾ muudeti kombineeritud nomenklatuuri teatavaid määrusega (EÜ) nr 1215/2009 hõlmatud kalandus- ja veinitudete koode, tuleks kõnealuse määruse I lisa muuta ja selguse huvides vastavalt kohandada.
- (7) Seepärast tuleks määrust (EÜ) nr 1215/2009 vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EÜ) nr 1215/2009 muudetakse järgmiselt.

1. Artikkel 1 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 1

Sooduskord

1. Albaaniast, Bosnia ja Hertsegoviinast, endisest Jugoslaavia Makedoonia vabariigist, Kosovo tolliterritooriumilt, Montenegrost ja Serbiast pärit tooteid, mis kuuluvad kombineeritud nomenklatuuri gruppidesse 7 ja 8, lubatakse liitu importida koguselisi piiranguid või samaväärseid meetmeid rakendamata ning tollimaksuvabalt ja muudest samalaadsetest maksudest vabastatult.
2. Albaaniast, Bosnia ja Hertsegoviinast, endisest Jugoslaavia Makedoonia vabariigist, Kosovo tolliterritooriumilt, Montenegrost ja Serbiast pärit toodete suhtes jäävad jätkuvalt kehtima käesoleva määrusega ettenähtud soodustused, kui nii on osutatud. Selliste toodete suhtes kohaldatakse ka käesoleva määrusega ettenähtud soodustusi, mis on liidu ja kõnealuste riikide vahel sõlmitud kahepoolsete lepingute alusel tehtavatest soodustustest soodsamad.“
2. Artikli 3 lõike 2 esimeses lõigus asendatakse „475 tonni“ järgmisega: „0 tonni“.
3. I lisa tekst asendatakse käesoleva määruse lisa esitatud tekstiga.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 2. juuni 2017

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

⁽¹⁾ Komisjoni 6. oktoobri 2016. aasta rakendusmäärus (EL) 2016/1821, millega muudetakse tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühist tollitariifistikku käsitleva nõukogu määruse (EMÜ) nr 2658/87 I lisa (ELT L 294, 28.10.2016, lk 1).

LISA

„I LISA

ARTIKLI 3 LÖIKES 1 NIMETATUD TARIIFIKVOODID

Kombineeritud nomenklatuuri tõlgenduseeskirjadest olenemata käsitatakse toote kirjelduse sõnastust vaid soovituslikuna ning soodustuskava on käesoleva lisa kontekstis kindlaks määratud CN-koodide kohaldamisalaga. Kui CN-koodil on eesliide „ex“, tuleb soodustuskava kindlaks määrata nii CN-koodi kui ka vastava kirjelduse kohaldamisega.

Jrk-nr	CN-kood	Kauba kirjeldus	Aastane kvoodimaht (1)	Soodustuse saajad	Tollimaksumäär
09.1571	0301 91 00 0302 11 00 0303 14 00 0304 42 00 ex 0304 52 00 0304 82 00 ex 0304 99 21 ex 0305 10 00 ex 0305 39 90 0305 43 00 ex 0305 59 85 ex 0305 69 80	Meriforell (<i>Salmo trutta</i>) ja lõhe liikidest <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aguabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> ja <i>Oncorhynchus chrysogaster</i> : elus; värsked või jahutatud; külmutatud; kuivatatud, soolatud või soolvees, suitsutatud; fileed ja muu kalaliha; inimtoiduks kõlblik kalajahu, -pulber ja -graanulid	0 tonni	Kosovo tolliterritoorium (2)	0 %
09.1573	0301 93 00 0302 73 00 0303 25 00 ex 0304 39 00 ex 0304 51 00 ex 0304 69 00 ex 0304 93 90 ex 0305 10 00 ex 0305 31 00 ex 0305 44 90 ex 0305 52 00 ex 0305 64 00	Karpkalalised (<i>Cyprinus</i> spp., <i>Carassius</i> spp., <i>Ctenopharyngodon idellus</i> , <i>Hypophthalmichthys</i> spp., <i>Cirrhinus</i> spp., <i>Mylopharyngodon piceus</i> , <i>Catla catla</i> , <i>Labeo</i> spp., <i>Osteochilus hasselti</i> , <i>Leptobarbus hoeveni</i> , <i>Megalobrama</i> spp.): elus; värsked või jahutatud; külmutatud; kuivatatud, soolatud või soolvees, suitsutatud; fileed ja muu kalaliha; inimtoiduks kõlblik kalajahu, -pulber ja -graanulid	0 tonni	Kosovo tolliterritoorium (2)	0 %
09.1575	ex 0301 99 85 0302 85 10 0303 89 50 ex 0304 49 90 ex 0304 59 90 ex 0304 89 90 ex 0304 99 99 ex 0305 10 00 ex 0305 39 90 ex 0305 49 80 ex 0305 59 85 ex 0305 69 80	Hammasahven (<i>Dentex dentex</i>) ja besuugod (<i>Pagellus</i> spp.): elus; värsked või jahutatud; külmutatud; kuivatatud, soolatud või soolvees, suitsutatud; fileed ja muu kalaliha; inimtoiduks kõlblik kalajahu, -pulber ja -graanulid	0 tonni	Kosovo tolliterritoorium (2)	0 %
09.1577	ex 0301 99 85 0302 84 10 0303 84 10 ex 0304 49 90 ex 0304 59 90 ex 0304 89 90 ex 0304 99 99 ex 0305 10 00 ex 0305 39 90 ex 0305 49 80 ex 0305 59 85 ex 0305 69 80	Kiviahven (<i>Dicentrarchus labrax</i>) elus; värsked või jahutatud; külmutatud; kuivatatud; soolatud või soolvees, suitsutatud; fileed ja muu kalaliha; inimtoiduks kõlblik kalajahu, -pulber ja -graanulid	0 tonni	Kosovo tolliterritoorium (2)	0 %

Jrk-nr	CN-kood	Kauba kirjeldus	Aastane kvoodimaht ⁽¹⁾	Soodustuse saajad	Tollimaksumäär
09.1530	ex 2204 21 93 ex 2204 21 94 ex 2204 21 95 ex 2204 21 96 ex 2204 21 97 ex 2204 21 98 ex 2204 22 93 ex 2204 22 94 ex 2204 22 95 ex 2204 22 96 ex 2204 22 97 ex 2204 22 98 ex 2204 29 93 ex 2204 29 94 ex 2204 29 95 ex 2204 29 96 ex 2204 29 97 ex 2204 29 98	Värsketest viinamarjadest valmistatud vein tegeliku alkoholisisaldusega kuni 15 % mahust, välja arvatud vahuvein	30 000 hl	Albaania, ⁽³⁾ Bosnia ja Hertsegoviina, ⁽⁴⁾ Kosovo tolliterritoorium, ⁽⁵⁾ endine Jugoslaavia Makedoonia vabariik, ⁽⁶⁾ Montenegro, ⁽⁷⁾ Serbia ⁽⁸⁾	Tollimaksumu- bastus
09.1560	ex 2204 21 93 ex 2204 21 94 ex 2204 21 95 ex 2204 21 96 ex 2204 21 97 ex 2204 21 98 ex 2204 22 93 ex 2204 22 94 ex 2204 22 95 ex 2204 22 96 ex 2204 22 97 ex 2204 22 98 ex 2204 29 93 ex 2204 29 94 ex 2204 29 95 ex 2204 29 96 ex 2204 29 97 ex 2204 29 98	Värsketest viinamarjadest valmistatud vein tegeliku alkoholisisaldusega kuni 15 % mahust, välja arvatud vahuvein	0 hl	Kosovo tolliterritoorium ⁽²⁾	0 %

⁽¹⁾ Soodustatud riikidelt või territooriumidelt pärit impordi suhtes kohaldatakse üht tariifikvoodi kogumahtu.

⁽²⁾ Kehtivad impordipiirangud, mis on sätestatud ühelt poolt Euroopa Liidu ja teiselt poolt Kosovo (See määratlus ei piira Kosovo staatust käsitlevaid seisukohti ning on kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1244/1999 ja Rahvusvahelise Kohtu arvamusega Kosovo iseseisvusdeklaratsiooni kohta) vahelise stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu IV lisas või II protokollis.

⁽³⁾ Albaaniast pärit veini suhtes kohaldatakse kõnealust üldtariifikvooti, kui Albaaniaga sõlmitud veini käsitlevas protokollis sätestatud individuaaltariifikvoot on ära kasutatud. Kõnealune individuaalkvoot avatakse järjekorranumbrite 09.1512 ja 09.1513 all.

⁽⁴⁾ Bosniast ja Hertsegoviinast pärit veini suhtes kohaldatakse kõnealust üldtariifikvooti, kui Bosnia ja Hertsegoviinaga sõlmitud veini käsitlevas protokollis sätestatud mõlemad individuaaltariifikvoodid on ära kasutatud. Kõnealused individuaalkvoodid avatakse järjekorranumbrite 09.1528 ja 09.1529 all.

⁽⁵⁾ Kosovost pärit veini suhtes kohaldatakse kõnealust üldtariifikvooti, kui Kosovoga sõlmitud veini käsitlevas protokollis sätestatud mõlemad individuaaltariifikvoodid on ära kasutatud. Kõnealused individuaalkvoodid avatakse järjekorranumbrite 09.1570 ja 09.1572 all.

⁽⁶⁾ Endisest Jugoslaavia Makedoonia vabariigist pärit veini suhtes kohaldatakse kõnealust üldtariifikvooti, kui endise Jugoslaavia Makedoonia vabariigi sõlmitud veini käsitlevas lisaprotokollis sätestatud mõlemad individuaaltariifikvoodid on ära kasutatud. Kõnealused individuaalkvoodid avatakse järjekorranumbrite 09.1558 ja 09.1559 all.

⁽⁷⁾ Montenegrost pärit veini suhtes kohaldatakse juhul, kui tegemist on CN- koodi 2204 21 alla kuuluvate toodetega, kõnealust üldtariifikvooti, kui Montenegroga sõlmitud veini käsitlevas protokollis sätestatud individuaaltariifikvoodid on ära kasutatud. Kõnealune individuaalkvoot avatakse järjekorranumbri 09.1514 all.

⁽⁸⁾ Serbiast pärit veini suhtes kohaldatakse kõnealust üldtariifikvooti, kui Serbiaga sõlmitud veini käsitlevas protokollis sätestatud mõlemad individuaaltariifikvoodid on ära kasutatud. Kõnealused individuaalkvoodid avatakse järjekorranumbrite 09.1526 ja 09.1527 all.

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2017/1465,**9. august 2017,****teatavate kaupade klassifitseerimise kohta kombineeritud nomenklatuuris**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määrust (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 57 lõiget 4 ja artikli 58 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu määrusele (EMÜ) nr 2658/87 ⁽²⁾ lisatud kombineeritud nomenklatuuri ühetaolise kohaldamise tagamiseks on vaja vastu võtta meetmed, mis käsitlevad käesoleva määruse lisas osutatud kaupade klassifitseerimist.
- (2) Määrusega (EMÜ) nr 2658/87 on kehtestatud kombineeritud nomenklatuuri klassifitseerimise üldreeglid. Neid üldreegleid kohaldatakse ka kombineeritud nomenklatuuril täielikult või osaliselt põhinevate või sellele täiendavaid alajaotisi lisavate teiste nomenklatuuride suhtes, mis on kehtestatud liidu erisätetega kaubavahetust käsitlevate tariifsete või muude meetmete kohaldamiseks.
- (3) Vastavalt nimetatud üldreeglitele tuleb käesoleva määruse lisas esitatud tabeli 1. veerus kirjeldatud kaubad klassifitseerida 2. veerus esitatud CN-koodi alla, lähtuvalt tabeli 3. veerus esitatud põhjendusest.
- (4) On asjakohane sätestada, et siduvalle tariifiinformatsioonile, mis on antud käesolevas määruses käsitletavate kaupade kohta, kuid mis ei ole kooskõlas käesoleva määrusega, võib siduva tariifiinformatsiooni valdaja tugineda veel teatava perioodi vältel vastavalt määruse (EL) nr 952/2013 artikli 34 lõikele 9. Kõnealuseks ajavahemikuks tuleks kehtestada kolm kuud.
- (5) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas tolliseadustiku komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Lisas esitatud tabeli 1. veerus kirjeldatud kaubad klassifitseeritakse kombineeritud nomenklatuuris kõnealuse tabeli 2. veerus esitatud CN-koodi alla.

Artikkel 2

Siduvalle tariifiinformatsioonile, mis ei ole kooskõlas käesoleva määrusega, võib määruse (EL) nr 952/2013 artikli 34 lõike 9 kohaselt tugineda veel kolm kuud pärast käesoleva määruse jõustumist.

*Artikkel 3*Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.⁽¹⁾ ELT L 269, 10.10.2013, lk 1.⁽²⁾ Nõukogu 23. juuli 1987. aasta määrus (EMÜ) nr 2658/87 tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta (EÜT L 256, 7.9.1987, lk 1).

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

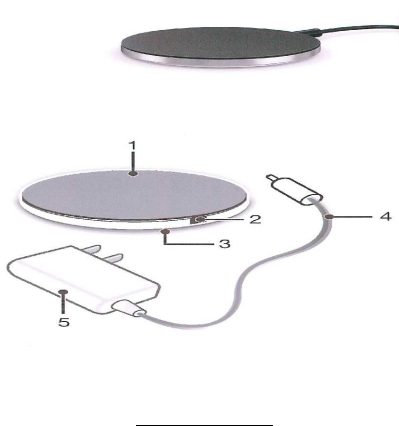
Brüssel, 9. august 2017

Komisjoni nimel
presidendi eest
maksuduse ja tolliliidu peadirektoraadi
peadirektor
Stephen QUEST

LISA

Kauba kirjeldus	Klassifikatsioon (CN-kood)	Põhjendus
(1)	(2)	(3)
<p>Seade (nn traadita laadimisplaat), millel on umbes 180 cm pikkuse juhtmega adapter ja laadimisplaat. Juhtmel on pistmikühendus laadimisplaadiga ühendamiseks. Alus on ringikujuline kõrgusega umbes 8 mm, läbimõõduga umbes 80 mm ja massiga 51 g.</p> <p>Adapter muundab (alaldab) vahelduvvoolu (240 V) alalisvooluks (12 V) ja juhib selle plaadisse. Plaadis muundatakse (vaheldatakse) alalisvool tagasi vahelduvvooluks, mis muundatakse seejärel elektromagnetväljaks.</p> <p>Seade on ette nähtud seadmete juhtmevabaks laadimiseks. Nii plaadis kui ka laetavas seadmes kasutatakse „Qi“-tehnoloogiat, mis on muutunud normiks seadmete juhtmevabal laadimisel. Juhtmevaba laadimine toimub elektromagnetvälja kaudu.</p> <p>Vt pilti (*).</p>	8504 40 90	<p>Klassifikatsioon määratakse kindlaks kombineeritud nomenklatuuri klassifitseerimise üldreeglitega 1, 3 c ja 6 ning CN-koodide 8504, 8504 40 ja 8504 40 90 sõnastusega.</p> <p>Seadme funktsioonid (voolu alaldamine, vaheldamine ja elektromagnetväljaks muundamine) on hõlmatud alamrubriigiga 8504 40 Seetõttu ei või toodet klassifitseerida alamrubriiki 8504 50.</p> <p>Toodet ei või klassifitseerida CN-koodi 8504 40 30 alla kui staatilist muundurit, mis on kasutatav telekommunikatsiooniseadmetega, automaatsete andmetöötlusseadmetega ja nende plokkidega, kuna vahelduv- ja alalisvoolu adapter on konstrueeritud mitmekesiste elektriseadmete vooluga varustamiseks.</p> <p>Kuna ei voolu alaldamine, vaheldamine ega elektromagnetväljaks muundamine ei anna seadmele selle põhiomadusi, tuleb see klassifitseerida kombineeritud nomenklatuuri klassifitseerimise üldreegli 3 c järgi.</p> <p>Järelikult tuleb seade klassifitseerida CN-koodi 8504 40 90 alla kui muud staatilised muundurid.</p>

(*). Pilt on üksnes illustatsiooniks.



KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2017/1466,**11. august 2017,****millega avatakse Kosovost * pärit veinidele Euroopa Liidu tariifikvoodid ning sätestatakse nende haldamine**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007, (¹) eriti selle artiklit 187,

ning arvestades järgmist:

- (1) Ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ja teiselt poolt Kosovo * vaheline stabiliseerimis- ja assotsieerimisleping (²) (edaspidi „stabiliseerimis- ja assotsieerimisleping“) allkirjastati 27. oktoobril 2015 ning see jõustus 1. aprillil 2016.
- (2) Stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu II protokollis on sätestatud nimetatud protokollis osutatud veini ja piiritusjookide suhtes kohaldatavad meetmed ning protokollis I lisas on esitatud leping teatavate Kosovost pärit veinidega kauplemisel kohaldatavate vastastikuste soodustuste kohta. Lepingut kohaldatakse alates 1. aprillist 2016.
- (3) Nõukogu määrusega (EÜ) nr 1215/2009 (³) on ette nähtud Kosovo tolliterritooriumilt pärit teatavate toodete aastased imporditariifikvoodid. Pärast stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu jõustumist kohandatakse eespool nimetatud ühepoolseid kaubandusmeetmeid komisjoni delegeeritud määrusega (EL) 2017/1464 (⁴). Eelkõige ei kohaldata Kosovo suhtes enam määruses (EL) nr 1215/2009 sätestatud ühepoolsete soodustuste alusel veini eritariifikvoot, kuna need soodustused on lisatud stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu soodustuste hulka.
- (4) Vastavalt stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu II protokollis I lisale tuleb Kosovost pärit veinide liitu importimisel kohaldada kvoote, mille puhul antakse täielik vabastus imporditollimaksust. Kõnealused kvoodid hõlmavad CN-koodide ex 2204 21 ja ex 2204 29 alla kuuluvat veini värsketest viinamarjadest (40 000 hl) ning CN-koodide ex 2204 10 ja ex 2204 21 alla kuuluvat kvaliteetvahuveini ja veini värsketest viinamarjadest (10 000 hl). Kuna eespool nimetatud protokollis kohaldatakse alates 1. aprillist 2016, siis arvutatakse 2016. aastaks uute tariifikvootide maht protokollis täpsustatud aastaste algmahtude põhjal proportsionaalselt.
- (5) Selleks et rakendada stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu II protokollis I lisas kehtestatud liidu tariifikvoot, on vaja avada tariifikvoodid 2016. aastaks ja järgmisteks aastateks kõnealuse lepinguga ettenähtud koguste põhjal, täpsustades tingimused nende heakskiitmiseks. Tariifikvoodi mahtu vähendatakse 2016. ja 2017. aastal tariifikvoodi 09.1560 all imporditud koguse võrra, et võtta arvesse Kosovo veinide liitu importimist määrusega (EÜ) nr 1215/2009 kehtestatud ühepoolsete kaubandusmeetmete alusel.
- (6) Komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2015/2447 (⁵) on sätestatud tariifikvootide haldamise kord, mille kohaselt kasutatakse tariifikvootide tollideklaratsioonide vastuvõtmise kuupäevade järjekorras.
- (7) Kuna stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu II protokollis kohaldatakse alates 1. aprillist 2016, tuleks käesolevat määrust kohaldada alates samast kuupäevast.

* See nimetus ei piira Kosovo staatust käsitlevaid seisukohti ning on kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1244/1999 ja Rahvusvahelise Kohtu arvamusega Kosovo iseseisvusdeklaratsiooni kohta.

(¹) ELT L 347, 20.12.2013, lk 671.

(²) ELT L 71, 16.3.2016, lk 3.

(³) Nõukogu 30. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1215/2009, millega kehtestatakse erandlikud kaubandusmeetmed Euroopa Liidu stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessis osalevate või sellega seotud maade ja territooriumide suhtes (ELT L 328, 15.12.2009, lk 1).

(⁴) Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2017/1464, 2. juuni 2017, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 1215/2009 Kosovo * suhtes kohaldatavate selliste kaubandussoodustuste osas, mis tulenevad ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ja teiselt poolt Kosovo vahelise stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu jõustumisest (vt käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 1).

(⁵) Komisjoni 24. novembri 2015. aasta rakendusmäärus (EL) 2015/2447, millega nähakse ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013 (millega kehtestatakse liidu tolliseadustik) teatavate sätete üksikasjalikud rakenduseeskirjad (ELT L 343, 29.12.2015, lk 558).

- (8) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas põllumajandusturgude ühise korralduse komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Veinikogused, mida imporditollimaksust täieliku vabastuse alusel on lubatud Kosovost liitu importida 2016. aastal ja alates 2017. aastast, on esitatud lisas.

Artikkel 2

Tollimaksu nullmäära kohaldatakse järgmistel tingimustel:

- a) imporditud veinidega peab olema kaasas stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu II protokolliga ettenähtud päritolutõend;
- b) imporditava veini eest ei maksta eksporditoetust.

Artikkel 3

Käesoleva määruse artiklis 1 osutatud tariifikvoote haldab komisjon vastavalt määruse (EMÜ) nr 2015/2447 artiklitele 49–54.

Artikkel 4

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. aprillist 2016.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 11. august 2017

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

LISA

Euroopa Liitu imporditavate Kosovost pärit veinide tariifikvoodid 2016. aastaks

Järjekorranumber	CN-kood (¹)	TARICi laiend	Kirjeldus	Kvoodimaht aastas (hektoliitrit (²))	Tariifikvoodi tollimaksumäär
09.1572	2204 10 93		Kvaliteetvahuvein; vein värsketest viinamarjadest nõudes mahuga kuni 2 liitrit	7 500	Erand
	2204 10 94				
	2204 10 96				
	2204 10 98				
	2204 21 06				
	2204 21 07				
	2204 21 08				
	2204 21 09				
	ex 2204 21 93	19, 29, 31, 41 ja 51			
	ex 2204 21 94	19, 29, 31, 41 ja 51			
	2204 21 95				
	ex 2204 21 96	11, 21, 31, 41 ja 51			
	2204 21 97				
	ex 2204 21 98	11, 21, 31, 41 ja 51			
09.1570	2204 21 06		Vein värsketest viinamarjadest	30 000 (³)	Erand
	2204 21 07				
	2204 21 08				
	2204 21 09				
	ex 2204 21 93	19, 29, 31, 41 ja 51			
	ex 2204 21 94	19, 29, 31, 41 ja 51			
	2204 21 95				
	ex 2204 21 96	11, 21, 31, 41 ja 51			
	2204 21 97				
	ex 2204 21 98	11, 21, 31, 41 ja 51			
	2204 29 10				
	2204 29 93				
	ex 2204 29 94	11, 21, 31, 41 ja 51			
	2204 29 95				

Järjekorra-number	CN-kood (¹)	TARICi laiend	Kirjeldus	Kvoodimaht aastas (hektoliitrit (²))	Tariifikvoodi tollimaksumäär
	ex 2204 29 96	11, 21, 31, 41 ja 51			
	2204 29 97				
	ex 2204 29 98	11, 21, 31, 41 ja 51			

(¹) Kombineeritud nomenklatuuri klassifitseerimise eeskirjadest olenemata on toote kirjelduse sõnastus vaid soovituslik ning käesolevas lisas sätestatav soodustuskava on määratud kindlaks vastavalt toote CN-koodile. Kui CN-koodil on eesliide „ex“, tuleb soodustuskava kindlaks määrata nii CN-koodi kui ka vastava kirjelduse kohaldamisega.

(²) Komisjoni 27. juuni 2008. aasta määruse (EÜ) nr 555/2008 (milles sätestatakse veinituru ühist korraldust käsitleva nõukogu määruse (EÜ) nr 479/2008 üksikasjalikud rakenduseeskirjad veinisektoris seoses toetusprogrammide, kolmandate riikidega kauplemise, tootmisvõimsuse ja kontrollidega (ELT L 170, 30.6.2008, lk 1) artikli 43 kohaselt koostatud sertifikaadis V I 1 peab olema esitatud vastavus järgmisele tingimusele: „Käesolevas sertifikaadis loetletud toodete puhul ei maksta eksporditoetusi“.

(³) Tariifikvoodi mahtu vähendatakse 2016. aastal tariifikvoodi 09.1560 all imporditud koguse võrra.

Euroopa Liitu imporditavate Kosovost pärit veinide tariifikvoodid alates 2017. aastast

Järjekorra-number	CN-kood (¹)	TARICi laiend	Kirjeldus	Kvoodimaht aastas (hektoliitrit (²))	Tariifikvoodi tollimaksumäär
09.1572	2204 10 93		Kvaliteetvahuvein; vein värsketest viinamarjadest nõudes mahuga kuni 2 liitrit	10 000	Erand
	2204 10 94				
	2204 10 96				
	2204 10 98				
	2204 21 06				
	2204 21 07				
	2204 21 08				
	2204 21 09				
	ex 2204 21 93	19, 29, 31, 41 ja 51			
	ex 2204 21 94	19, 29, 31, 41 ja 51			
	2204 21 95				
	ex 2204 21 96	11, 21, 31, 41 ja 51			
	2204 21 97				
	ex 2204 21 98	11, 21, 31, 41 ja 51			
09.1570	2204 21 06		Vein värsketest viinamarjadest	40 000 (³)	Erand
	2204 21 07				
	2204 21 08				
	2204 21 09				
	ex 2204 21 93	19, 29, 31, 41 ja 51			

Järjekorra- number	CN-kood ⁽¹⁾	TARICi laiend	Kirjeldus	Kvoodimaht aastas (hektoliitrit ⁽²⁾)	Tariifikvoodi tolli- maksumäär
	ex 2204 21 94	19, 29, 31, 41 ja 51			
	2204 21 95				
	ex 2204 21 96	11, 21, 31, 41 ja 51			
	2204 21 97				
	ex 2204 21 98	11, 21, 31, 41 ja 51			
	2204 22 10				
	2204 22 93				
	ex 2204 22 94	11, 21, 31, 41 ja 51			
	2204 22 95				
	ex 2204 22 96	11, 21, 31, 41 ja 51			
	2204 22 97				
	ex 2204 22 98	11, 21, 31, 41 ja 51			
	2204 29 10				
	2204 29 93				
	ex 2204 29 94	11, 21, 31, 41 ja 51			
	2204 29 95				
	ex 2204 29 96	11, 21, 31, 41 ja 51			
	2204 29 97				
	ex 2204 29 98	11, 21, 31, 41 ja 51			

⁽¹⁾ Kombineeritud nomenklatuuri klassifitseerimise eeskirjadest olenemata on toote kirjelduse sõnastus vaid soovituslik ning käesolevas lisas sätestatav soodustuskava on määratud kindlaks vastavalt toote CN-koodile. Kui CN-koodil on eesliide „ex“, tuleb soodustuskava kindlaks määrata nii CN-koodi kui ka vastava kirjelduse kohaldamisega.

⁽²⁾ Komisjoni 27. juuni 2008. aasta määruse (EÜ) nr 555/2008 (milles sätestatakse veinituru ühist korraldust käsitleva nõukogu määruse (EÜ) nr 479/2008 üksikasjalikud rakenduseeskirjad veinisektoris seoses toetusprogrammide, kolmandate riikidega kauplemise, tootmisvõimsuse ja kontrollidega (ELT L 170, 30.6.2008, lk 1) artikli 43 kohaselt koostatud sertifikaadis V I 1 peab olema esitatud vastavus järgmisele tingimusele: „Käesolevas sertifikaadis loetletud toodete puhul ei maksta eksporditoetusi“.

⁽³⁾ Tariifikvoodi mahtu vähendatakse 2017. aastal tariifikvoodi 09.1560 all imporditud koguse võrra.

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2017/1467,**11. august 2017,****millega muudetakse määrust (EL) nr 1255/2010 Kosovost * pärit „baby beef“-toodete imporditariifikoostade osas**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete turgude ühine korraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007, (1) eriti selle artikli 187 esimese lõigu punkti b,

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni määruses (EL) nr 1255/2010 (2) on sätestatud „baby beef“-toodete imporditariifikoostade rakendamise üksikasjalikud eeskirjad.
- (2) Nõukogu määrusega (EÜ) nr 1215/2009 (3) on ette nähtud Kosovo * tolliterritooriumilt pärit „baby-beef“-toodete 475 tonni suurune aastane imporditariifikoost.
- (3) Komisjon võttis vastu rakendusmääruse (EL) nr 374/2012, (4) millega muudeti määrust (EL) nr 1255/2010, et avada Kosovost * pärit „baby-beef“-toodete aastane imporditariifikoost ja sätestada selle haldamine.
- (4) Nõukogu sõlmis liidu nimel otsusega (EL) 2016/342 (5) ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ja teiselt poolt Kosovo * vahelise stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu (edaspidi „leping“) ning see on uus vahend, mille abil reguleeritakse kaubandussuhteid Kosovoga *. Lepingu artikli 28 lõikega 3 on ette nähtud Kosovo * tolliterritooriumilt pärit „baby-beef“-toodete 475 tonni suurune aastane imporditariifikoost. Seetõttu kehtestati komisjoni delegeeritud määrusega (EL) 2017/1464 (6). määruse (EÜ) nr 1215/2009 artikli 3 lõike 2 esimeses lõigus sätestatud „baby-beef“-toodete tariifikoostiks null tonni.
- (5) Seepärast tuleks määrust (EL) nr 1255/2010 vastavalt muuta.
- (6) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas põllumajandusturgude ühise korralduse komitee arvamusega,

* See nimetus ei piira Kosovo staatust käsitlevaid seisukohti ning on kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1244/1999 ja Rahvusvahelise Kohtu arvamusega Kosovo iseseisvusdeklaratsiooni kohta.

(1) ELT L 347, 20.12.2013, lk 671.

(2) Komisjoni 22. detsembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1255/2010, milles sätestatakse Bosniast ja Hertsegoviinast, Horvaatiast, endisest Jugoslaavia Makedoonia vabariigist, Montenegrost, Serbiast ja Kosovost * pärit „baby beef“-toodete tariifikoostade üksikasjalikud rakenduseeskirjad (ELT L 342, 28.12.2010, lk 1).

(3) Nõukogu 30. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1215/2009, millega kehtestatakse erandlikud kaubandusmeetmed Euroopa Liidu stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessis osalevate või sellega seotud maade ja territooriumide suhtes (ELT L 328, 15.12.2009, lk 1).

(4) Komisjoni 26. aprilli 2012. aasta rakendusmäärus (EL) nr 374/2012, millega muudetakse määrust (EL) nr 1255/2010, milles sätestatakse Bosniast ja Hertsegoviinast, Horvaatiast, endisest Jugoslaavia Makedoonia Vabariigist, Montenegrost ja Serbiast pärit „baby beef“-toodete tariifikoostade üksikasjalikud rakenduseeskirjad (ELT L 118, 3.5.2012, lk 1).

(5) Nõukogu 12. veebruari 2016. aasta otsus (EL) 2016/342 ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ja teiselt poolt Kosovo * vahelise stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu liidu nimel sõlmimise kohta (ELT L 71, 16.3.2016, lk 1).

(6) Komisjoni 2. juuni 2017. aasta delegeeritud määrus (EL) 2017/1464, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 1215/2009 Kosovo * suhtes kohaldatavate selliste kaubandussoodustuste osas, mis tulenevad ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Kosovo vahelise stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu jõustumisest (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 1).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) nr 1255/2010 VIIa lisa lahter 8 asendatakse järgmisega:

- „8. Mina, allakirjutanu,, tegutsedes volitatud väljastava asutuse (lahter 9) nimel, kinnitan, et eespool kirjeldatud kaubad on läbinud veterinaarkontrolli (koht), mida tõendab lisatud (kuupäev) veterinaarsertifikaat, ning on pärit ja eksporditud Kosovost * ning vastavad täpselt ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ja teiselt poolt Kosovo * vahelise stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu II lisas esitatud määratlusele (ELT L 71, 16.3.2016, lk 3).“

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 11. august 2017

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

* See nimetus ei piira Kosovo staatust käsitlevaid seisukohti ning on kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1244/1999 ja Rahvusvahelise Kohtu arvamusega Kosovo iseseisvusdeklaratsiooni kohta.

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2017/1468,**11. august 2017,****millega muudetakse komisjoni määrust (EL) nr 354/2011, millega avatakse teatavaid Bosniast ja Hertsegoviinast pärinevaid kalu ja kalandustooteid hõlmavad liidu tariifikvoodid ja sätestatakse nende haldamine**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määrust (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 58 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu andis otsusega (EL) 2017/75 ⁽²⁾ (edaspidi „otsus“) loa ühelt poolt Euroopa ühenduste ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Bosnia ja Hertsegoviina vahelisele stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingule (edaspidi „leping“) Horvaatia Vabariigi Euroopa Liiduga ühinemise arvesse võtmiseks lisatud protokollile („protokoll“) liidu ja selle liikmesriikide nimel allkirjastamiseks. Kõnealuse otsuse alusel kohaldati eespool nimetatud protokollil ajutiselt alates 1. veebruarist 2017 ⁽³⁾.
- (2) Protokollil artiklis 3 on sätestatud, et teatavatele Bosniast ja Hertsegoviinast pärit kaladele ja kalandustoodetele tuleb kooskõlas protokollil II lisaga anda liidu soodustused. Seepärast tuleks forelli, karpkala ja anšoovise tariifikvoodi mahtu suurendada vastavalt 440, 10 ja 20 tonni võrra.
- (3) Protokollil II lisa kohaselt tuleks liidu tariifikvoodi kohaldada täies mahus 2017. aasta suhtes.
- (4) Kooskõlas komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2015/2447 ⁽⁴⁾ peaks lepingu II lisas esitatud tariifikvoodi haldama komisjon vabasse ringlusse lubamise deklaratsioonide aktsepteerimise kuupäevade kronoloogilise järjekorra alusel.
- (5) Seepärast tuleks määrust (EL) nr 354/2011 ⁽⁵⁾ vastavalt muuta.
- (6) Protokollil alusel loodud kvoodisüsteemi sujuva kohaldamise ja haldamise tagamiseks tuleks käesoleva määruse kohaldamist alustada samal kuupäeval protokollil ajutise kohaldamisega.
- (7) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas tolliseadustiku komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EL) nr 354/2011 muudetakse järgmiselt.

1) Artikkel 2 asendatakse järgmisega:

*„Artikkel 2*Lisas esitatud tariifikvoodi hallatakse vastavalt komisjoni rakendusmääruse (EL) 2015/2447 ^(*) artiklitele 49–54.

^(*) Komisjoni 24. novembri 2015. aasta rakendusmäärus (EL) 2015/2447, millega nähakse ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013 (millega kehtestatakse liidu tolliseadustik) teatavate sätete üksikasjalikud rakenduseeskirjad (ELT L 343, 29.12.2015, lk 558).“

⁽¹⁾ ELT L 269, 10.10.2013, lk 1.

⁽²⁾ Nõukogu 21. novembri 2016. aasta otsus (EL) 2017/75 ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Bosnia ja Hertsegoviina vahelisele stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingule Horvaatia Vabariigi Euroopa Liiduga ühinemise arvesse võtmiseks lisatud protokollil liidu ja selle liikmesriikide nimel allkirjastamise ja ajutise kohaldamise kohta (ELT L 12, 17.1.2017, lk 1).

⁽³⁾ ELT L 12, 17.1.2017, lk 22.

⁽⁴⁾ Komisjoni 24. novembri 2015. aasta rakendusmäärus (EL) 2015/2447, millega nähakse ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013 (millega kehtestatakse liidu tolliseadustik) teatavate sätete üksikasjalikud rakenduseeskirjad (ELT L 343, 29.12.2015, lk 558).

⁽⁵⁾ Komisjoni 12. aprilli 2011. aasta määrus (EL) nr 354/2011, millega avatakse teatavaid Bosniast ja Hertsegoviinast pärinevaid kalu ja kalandustooteid hõlmavad liidu tariifikvoodid ja sätestatakse nende haldamine (ELT L 98, 13.4.2011, lk 1).

2) Lisa asendatakse käesoleva määruse lisas esitatud tekstiga.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. veebruarist 2017.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 11. august 2017

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

LISA

„LISA

Kombineeritud nomenklatuuri klassifitseerimise üldreeglitest olenemata on toote kirjelduse sõnastus vaid soovituslik ning käesolevas lisas sätestatav soodustuskava on määratud kindlaks vastavalt toote CN-koodile. Kui osutatud CN-koodil on eesliide „ex“, määratakse soodustuskava nii CN-koodi kui ka vastava kirjelduse põhjal.

KALA JA KALANDUSTOOTED

Jrk	CN-kood	TARICi alamrubriik	Kauba kirjeldus	Aasta tariifikvoodi maht (netomass tonnides)	Kvoodi tollimaksu-määr
09.1594	0301 91 0302 11 0303 14 0304 42 0304 52 00 0304 82 0304 99 21 0305 10 00 0305 39 90 0305 43 00 0305 59 85 0305 69 80	10 11, 12, 20 10 10 61 61	Forellid (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aguabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> ja <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>): elus; värsked või jahutatud; külmutatud; kuivatatud, soolatud või soolvees, suitsutatud; fileed ja muu kalaliha; inimtoiduks kõlblik kalajahu, -pulber ja -graanulid	500	Tollimaksu-vaba
09.1595	0301 93 00 0302 73 00 0303 25 00 0304 39 00 0304 51 00 0304 69 00 0304 93 90 0305 10 00 0305 31 00 0305 44 90 0305 52 00 0305 64 00	20 10 20 10 10 20 10 20 10 10 10 10	Karpkalalised (<i>Cyprinus</i> spp., <i>Carassius</i> spp., <i>Ctenopharyngodon idellus</i> , <i>Hypophthalmichthys</i> spp., <i>Cirrhinus</i> spp., <i>Mylopharyngodon piceus</i> , <i>Catla catla</i> , <i>Labeo</i> spp., <i>Osteochilus hasselti</i> , <i>Leptobarbus hoeveni</i> , <i>Megalobrama</i> spp.) elus; värsked või jahutatud; külmutatud; kuivatatud, soolatud või soolvees, suitsutatud; fileed ja muu kalaliha; inimtoiduks kõlblik kalajahu, -pulber ja -graanulid	140	Tollimaksu-vaba
09.1596	0301 99 85 0302 85 10 0303 89 50 0304 49 90 0304 59 90 0304 89 90 0304 99 99	80 60 40 30 20	Hammasahven (<i>Dentex dentex</i>) ja besuugod (<i>Pagellus</i> spp.): elus; värsked või jahutatud; külmutatud; kuivatatud, soolatud või soolvees, suitsutatud; fileed ja muu kalaliha; inimtoiduks kõlblik kalajahu, -pulber ja -graanulid	30	Tollimaksu-vaba

Jrk	CN-kood	TARICi alamrubriik	Kauba kirjeldus	Aasta tariifikvoodi maht (netomass tonnides)	Kvoodi tollimaksu määr
	0305 10 00	30			
	0305 39 90	70			
	0305 49 80	40			
	0305 59 85	65			
	0305 69 80	65			
09.1597	0301 99 85	22	Kiviahvenlane (<i>Dicentrarchus labrax</i>) elus; värsked või jahutatud; külmutatud; kuivatatud, soolatud või soolvees, suitsutatud; fileed ja muu kala-liha; inimtoiduks kõlblik kalajahu, -pulber ja -graanulid	30	Tollimaksuvaba
	0302 84 10				
	0303 84 10				
	0304 49 90	70			
	0304 59 90	45			
	0304 89 90	40			
	0304 99 99	70			
	0305 10 00	40			
	0305 39 90	80			
	0305 49 80	50			
	0305 59 85	67			
	0305 69 80	67			
09.1598	1604 13 11	10, 19			
	1604 13 19				
	1604 20 50				
09.1599	1604 16 00		Töödeldud või konserveeritud anšoovised	70	12,5 %
	1604 20 40				

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2017/1469,**11. august 2017,****milles sätestatakse kindlustustootete teabedokumendi standardvorm****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. jaanuari 2016. aasta direktiivi (EL) 2016/97, mis käsitleb kindlustustoodete turustamist, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 20 lõiget 9,

ning arvestades järgmist:

- (1) Direktiiviga (EL) 2016/97 on nõutud, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/138/EÜ ⁽²⁾ I lisas loetletud kahjukindlustuse liikide puhul koostavad toodete koostajad kindlustustootete standardse teabedokumendi, et anda klientidele teadliku otsuse tegemiseks vajalikku teavet direktiivi 2009/138/EÜ I lisas loetletud kahjukindlustustoodete kohta.
- (2) Direktiivi (EL) 2016/97 artikli 20 lõikes 8 on kindlaks määratud, millist teavet peaks kindlustustootete teabedokument sisaldama.
- (3) Et anda klientidele toote kohta teavet, mida on kerge lugeda, mõista ja võrrelda, tuleks direktiivi (EL) 2016/97 artikli 20 lõikes 8 osutatud teabe esitamisel kõnealuse direktiivi artikli 20 lõike 5 kohases standardses kindlustustootete teabedokumendis kasutada ühtset kujundust, struktuuri ja vormingut, sealhulgas ikoone ja sümboleid. Samuti ei tohiks võimalikke lisatooteid või valikulist kindlustuskaitset käsitleva teabe ees olla linnukest, ristikest või hüüumärki ning kindlustustootete teabedokument peaks tavaliselt koosnema kahest A4 leheküljest, kuid ei tohiks mingil juhul olla pikem kui kolm A4 lehekülge.
- (4) Käesolev määrus tugineb Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve (EIOPA) poolt komisjonile esitatud rakenduslike tehniliste standardite eelnõule.
- (5) Vastavalt direktiivi (EL) 2016/97 artikli 20 lõikele 9 on EIOPA korraldanud kindlustustootete standardse teabedokumendi kohta tarbijauuringu ja konsulteerinud riikide ametiasutustega. Samuti on EIOPA korraldanud avatud avalikud konsultatsioonid käesoleva määruse aluseks oleva rakenduslike tehniliste standardite eelnõu kohta, analüüsinud võimalikku asjaomast kulu ja kasu ning küsinud arvamust Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1094/2010 ⁽³⁾ artikli 37 kohaselt loodud kindlustuse ja edasikindlustuse sidusrühmade kogult,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

*Artikkel 1***Toote koostaja nimi ja äriühingu logo**

1. Kohe pealkirja „Kindlustustootete teabedokument“ all esimese lehekülje ülaosas esitatakse kahjukindlustustootete koostaja nimi, liikmesriik, kus ta on registreeritud, tema juriidiline staatus ja vajaduse korral tegevusloa number.
2. Toote koostaja võib pealkirja kõrvale paremale poole lisada äriühingu logo.

⁽¹⁾ ELT L 26, 2.2.2016, lk 19.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventus II) (ELT L 335, 17.12.2009, lk 1).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1094/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/79/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 48).

*Artikkel 2***Viide täielikule lepingueelsele ja lepingulisele teabele**

Kindlustustoote teabedokumendis tuleb selgelt märkida, et täielik lepingueelne ja lepinguline teave kahjukindlustustoote kohta esitatakse kliendile muudes dokumentides. See märkus tuleb esitada kohe kahjukindlustustoote koostaja nime all.

*Artikkel 3***Pikkus**

Kindlustustoote teabedokumendi pikkus on trükituna kaks A4 lehekülge. Kui erandlikult on vaja rohkem ruumi, võib kindlustustoote teabedokument olla trükituna maksimaalselt kolm A4 lehekülge. Kui toote koostaja teabedokument on kolm A4 lehekülge, peab ta pädeva asutuse taotluse korral suutma tõendada, et teabe esitamiseks oli vaja rohkem ruumi.

*Artikkel 4***Teabe esitus ja järjekord**

1. Kindlustustoote teabedokumendi direktiivi (EL) 2016/97 artikli 20 lõikes 8 loetletud teave esitatakse punktide kaupa ning seejuures järgitakse käesoleva määruse lisas sätestatud standardvormi struktuuri, kujundust, punkte ja järjekorda, kasutades tähemärgi suurust, mille puhul x-kõrgus on vähemalt 1,2 mm.
2. Punktide pikkus sõltub iga punkti all esitatavast teabest. Lisatooteid või valikulist kindlustuskaitset käsitleva teabe es ei tohi olla linnukest, ristikest või hüüumärki.
3. Kui kindlustustoote teabedokument esitatakse muul püsival andmekandjal kui paberil, võib kujunduselementide suurust muuta, kui samaks jäävad standardvormi kujundus, pealkirjad ja teabe järjekord, samuti eri elementide suhteline tähtsus ja maht.
4. Kui muu püsiva andmekandja kui paber mõõdud on sellised, et teavet ei ole mõistlik esitada kahes veerus, võib seda teha ühes veerus, tingimusel et punktid on järjestatud järgmiselt:
 - a) „Mis liiki kindlustusega on tegemist?“
 - b) „Mida kindlustatakse?“
 - c) „Mida ei kindlustata?“
 - d) „Kas kindlustuskaitse on piiranguid?“
 - e) „Kus ma olen kindlustatud?“
 - f) „Millised on minu kohustused?“
 - g) „Millal ja kuidas ma maksan?“
 - h) „Millal kindlustuskaitse algab ja lõpeb?“
 - i) „Kuidas ma lepingut tühistan?“
5. Lubatud on digitaalsete vahendite, sealhulgas kihtide ja hüpikakende kasutamine, kui direktiivi (EL) 2016/97 artikli 20 lõikes 8 osutatud kogu teave esitatakse kindlustustoote teabedokumendi põhiosas ja kui selliste vahendite kasutamine ei suuna kliendi tähelepanu põhidokumendi sisult kõrvale.

Kihtide ja hüpikmenüüde kaudu esitatav teave ei tohi sisaldada turundus- ega reklaammateriale.

*Artikkel 5***Selge keel**

Kindlustustoote teabedokument koostatakse selges keeles, mis lihtsustab kliendi jaoks kõnealuse dokumendi sisu mõistmist, ja selles keskendutakse põhilisele teabele, mida kliendil on vaja teadliku otsuse tegemiseks. Žargooni vältitakse.

*Artikkel 6***Pealkirjad ja nende all esitatav teave**

1. Kindlustustoodete teabedokumendis esitatakse teave järgmiste punktide kaupa:
 - a) direktiivi (EL) 2016/97 artikli 20 lõike 8 punktis a osutatud kindlustuse liiki käsitlev teave esitatakse dokumendi alguses punktis „Mis liiki kindlustusega on tegemist?“;
 - b) direktiivi (EL) 2016/97 artikli 20 lõike 8 punktis b osutatud peamisi kindlustatavaid riske käsitlev teave esitatakse punktis „Mida kindlustatakse?“. Selle punkti all on iga loetelupunkti ees roheline linnuke;
 - c) direktiivi (EL) 2016/97 artikli 20 lõike 8 punktis b osutatud kindlustussummat käsitlev teave esitatakse punktis „Mida kindlustatakse?“;
 - d) direktiivi (EL) 2016/97 artikli 20 lõike 8 punktis b osutatud geograafilist kohaldamisala käsitlev teave esitatakse vajaduse korral punktis „Kus ma olen kindlustatud?“. Selle punkti all on iga loetelupunkti ees sinine linnuke;
 - e) direktiivi (EL) 2016/97 artikli 20 lõike 8 punktis b osutatud selliste riskide kokkuvõtet käsitlev teave, mida kindlustus ei kata, esitatakse punktis „Mida ei kindlustata?“. Selle punkti all on iga loetelupunkti ees punane rist;
 - f) direktiivi (EL) 2016/97 artikli 20 lõike 8 punktis d osutatud selliseid tähtsamaid juhtumeid käsitlev teave, mida kindlustus ei kata, esitatakse punktis „Kas kindlustuskaitse on piiranguid?“. Selle punkti all on iga loetelupunkti ees oranž hüüumärk;
 - g) direktiivi (EL) 2016/97 artikli 20 lõike 8 punktides e, f ja g osutatud asjaomaseid kohustusi käsitlev teave esitatakse punktis „Millised on minu kohustused?“;
 - h) direktiivi (EL) 2016/97 artikli 20 lõike 8 punktis c osutatud kindlustusmaksete tasumise viisi ja kestust käsitlev teave esitatakse punktis „Millal ja kuidas ma maksan?“;
 - i) direktiivi (EL) 2016/97 artikli 20 lõike 8 punktis h osutatud lepingu kehtivusaega käsitlev teave esitatakse punktis „Millal kindlustuskaitse algab ja lõpeb?“;
 - j) direktiivi (EL) 2016/97 artikli 20 lõike 8 punktis i osutatud lepingu lõpetamise viisi käsitlev teave esitatakse punktis „Kuidas ma lepingut tühistan?“.
2. Vajaduse korral võib kasutada alapunkte.

*Artikkel 7***Icoonide kasutamine**

1. Lisaks tähistatakse punktid järgmiste ikoonidega, mis kajastavad iga punkti sisu visuaalselt:
 - a) direktiivi (EL) 2016/97 artikli 20 lõike 8 punktis b osutatud peamisi kindlustatavaid riske käsitleva teabe ees on vihmavarjuikoon, mis on valge rohelisel või roheline valgel taustal;

- b) direktiivi (EL) 2016/97 artikli 20 lõike 8 punktis b osutatud geograafilist kohaldamisala käsitleva teabe ees on maakeraikoon, mis on valge sinisel või sinine valgel taustal;
- c) direktiivi (EL) 2016/97 artikli 20 lõike 8 punktis b osutatud selliste riskide kokkuvõtet käsitleva teabe ees, mida kindlustus ei kata, on ristiga kolmnurga ikoon, mis on valge punasel või punane valgel taustal;
- d) direktiivi (EL) 2016/97 artikli 20 lõike 8 punktis d osutatud selliseid tähtsamaid juhtumeid käsitleva teabe ees, mida kindlustus ei kata, on hüüumärgiga („!“) kolmnurga ikoon, mis on valge oranžil või oranž valgel taustal;
- e) direktiivi (EL) 2016/97 artikli 20 lõike 8 punktides e, f ja g osutatud kohustusi (vastavalt kohustused lepingu sõlmimisel, kehtivusaaja jooksul ja mis kaasnevad esitatud nõudega) käsitleva teabe ees on käepigistuse ikoon, mis on valge rohelisel või roheline valgel taustal;
- f) direktiivi (EL) 2016/97 artikli 20 lõike 8 punktis c osutatud kindlustusmaksete tasumise viisi ja kestust käsitleva teabe ees on mündiikoon, mis on valge kollasel või kollane valgel taustal;
- g) direktiivi (EL) 2016/97 artikli 20 lõike 8 punktis h osutatud lepingu kehtivusaega käsitleva teabe ees on liivakellaikoon, mis on valge sinisel või sinine valgel taustal;
- h) direktiivi (EL) 2016/97 artikli 20 lõike 8 punktis i osutatud lepingu lõpetamise viisi käsitleva teabe ees on ikoon, millel on kujutatud avatud peopesaga käsi kilbil ja mis on valge mustal või must valgel taustal.
2. Kõik ikoonid on kooskõlas lisa sätestatud standardvormiga.
3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud ikoonid võivad olla mustvalged, kui kindlustustoote teabedokument trükitakse või kopeeritakse mustvalgelt.

Artikkel 8

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 11. august 2017

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

LISA

Xxxxx kindlustus

Kindlustustoote teabedokument

Äriühing: kindlustusandja <nimi>

Toode: kindlustusleping <nimetus>

[Märkus selle kohta, et täielik lepingueelne ja lepinguline teave kahjukindlustustoote kohta esitatakse kliendile muudes dokumentides]

Mis liiki kindlustusega on tegemist?

[Kindlustuse kirjeldus]



Mida kindlustatakse?

- ✓ Xxxxx
- ✓ Xxxxx
- ✓ Xxxxx
- ✓ Xxxxx
- ✓ Xxxxx
- ✓ Xxxxx
- ✓ Xxxxx
- ✓ Xxxxx
- ✓ Xxxxx
- ✓ Xxxxx
- ✓ Xxxxx
- ✓ Xxxxx
- ✓ Xxxxx
- ✓ Xxxxx
- ✓ Xxxxx



Mida ei kindlustata?

- ✗ Xxxxx
- ✗ Xxxxx
- ✗ Xxxxx
- ✗ Xxxxx
- ✗ Xxxxx
- ✗ Xxxxx



Kas kindlustuskaitse on piiranguid?

- ! Xxxxx
- ! Xxxxx
- ! Xxxxx
- ! Xxxxx
- ! Xxxxx



Kus ma olen kindlustatud?

- ✓ Xxxxxx



Millised on minu kohustused?

- Xxxxxx
- Xxxxxx
- Xxxxxx
- Xxxxxx



Millal ja kuidas ma maksan?



Millal kindlustuskaitse algab ja lõpeb?

Xxxxxx



Kuidas ma lepingut tühistan?

Xxxxxx

OTSUSED

KOMISJONI OTSUS (EL) 2017/1470,

2. veebruar 2017,

abikava SA.26763 2014/C (ex 2012/NN) kohta, mida Prantsusmaa rakendas Région Île-de-France'i bussiveoettevõtjate suhtes

(teatavaks tehtud numbri C(2017) 439 all)

(Ainult prantsuskeelne tekst on autentne)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 108 lõike 2 esimest lõiku,

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna lepingut, eriti selle artikli 62 lõike 1 punkti a,

olles kutsunud huvitatud isikuid üles esitama märkusi vastavalt eespool nimetatud artiklitele ⁽¹⁾ ja võttes nende märkusi arvesse

ning arvestades järgmist:

1. MENETLUS

- (1) 7. oktoobri 2008. aasta kirjaga, mis saabus komisjoni 17. oktoobril 2008, esitas kaebuse esitaja, kes soovis säilitada anonüümsuse („kaebuse esitaja“), komisjonile kaebuse Île-de-France'i piirkonna („piirkond“) vastu seoses 1994. aastast alates kehtestatud abikavaga, mida kohaldatakse piirkonna teatud veoettevõtjate suhtes.
- (2) 25. novembri 2008. aasta kirjaga esitas komisjon Prantsuse ametiasutustele selle kaebusega seoses teabenõude.
- (3) 13. jaanuari 2009. aasta kirjaga palusid Prantsuse ametiasutused komisjonilt lisaega komisjoni küsimustele vastamiseks. Komisjon nõustus tähtaja pikendamisega 14. jaanuari 2009. aasta kirjaga. Vastamise tähtaega pikendati kuni 18. veebruarini 2009.
- (4) Prantsuse ametiasutused vastasid komisjoni teabenõudele 26. veebruari 2009. aasta kirjaga.
- (5) 20. aprilli, 2. septembri ja 17. novembri 2010. aasta esitas kaebuse esitaja komisjonile lisateavet seoses piirkonna võetud meetmetega.
- (6) Kuivõrd Prantsuse ametiasutused ei saanud ühtegi täiendavat teabenõuet, palusid nad komisjonil 31. mai 2011. aasta kirjaga esitada kirjalik kinnitus uurimismenetluse lõpetamise kohta.
- (7) 8. juuni 2011. aasta kirjaga palus komisjon Prantsuse ametiasutustel kommenteerida kaebuse esitaja edastatud lisateavet.

⁽¹⁾ ELT C 141, 9.5.2014, lk 38.

- (8) Vaatamata 14. novembril 2011 ja 29. veebruaril 2012 saadetud meeldetuletustele ning 22. septembri ja 8. detsembri 2011. aasta e-kirjadele ei saanud komisjon teabenõudele mingit vastust.
- (9) 17. juulil 2012 esitati Prantsuse ametiasutustele uus teabenõue.
- (10) Kuivõrd Prantsuse ametiasutused ei vastanud sellele ettenähtud aja jooksul, saadeti neile 25. septembril 2012 meeldetuletuskiri. Ka see kiri jäi vastusetä.
- (11) 14. detsembril 2012 võttis komisjon vastu otsuse väljastada teabe esitamise korraldus. Prantsusmaa esitas osalise vastuse 22. jaanuaril 2013 ja kohustus võtma komisjoniga võimalikult kiiresti ühendust, et vastata ammendavalt teabe esitamise korralduses tõstatatud küsimustele. Menetluse algatamise kuupäeva seisuga ei olnud komisjon saanud lisateavet.
- (12) Kuivõrd komisjon ei olnud saanud nimetatud teavet, algatas ta 11. märtsil 2014 Euroopa Liidu toimimise lepingu („Eli toimimise leping“) artikli 108 lõikega 2 ettenähtud ametliku uurimismenetluse. Otsus menetluse algatamiseks (edaspidi „menetluse algatamise otsus“) avaldati *Euroopa Liidu Teatajas* ⁽²⁾ ja selles kutsuti kolmandaid isikuid üles esitama nende meetmete kohta märkusi.
- (13) Prantsusmaa esitas oma märkused 30. aprillil 2014. Komisjon sai märkusi seitsmelt huvitatud kolmandalt isikult. Komisjon edastas need märkused Prantsusmaale, andes võimaluse esitada nende kohta märkusi. 3. septembri 2014. aasta kirjaga teatas Prantsusmaa, et ei soovi märkusi esitada.
- (14) 21. juunil 2016, pärast ettenähtud tähtaja möödumist, sai komisjon ühise teatise neljalt huvitatud kolmandalt isikult seitsme hulgast. Selles teatises täpsustati nende kolmandate isikute seisukohta pärast seda, kui Euroopa Kohus oli teinud otsuse kohtuasjas Euroopa Komisjon vs. Jorgen Andersen („Jorgen Anderseni kohtuotsus“) ⁽³⁾.
- (15) Ka piirkond soovis täiendada esitatud märkusi, edastades 9. novembril 2016 lisateatise.

2. VAADELDAVATE MEETMETE TAUST JA KIRJELDUS

- (16) Île-de-France'i piirkonnas elab enam kui 12 miljonit elanikku, mis moodustab Prantsusmaa elanikkonnast 18,8 %; tegemist on Prantsusmaa kõige suurema elanike arvu ja kõige tihedamini asustatud (996 in/km²) piirkonnaga. Île-de-France'i maakorralduse ja linnaarengu instituudi (Institut d'Aménagement et d'Urbanisme d'Île-de-France) ⁽⁴⁾ andmete kohaselt on tegemist Euroopa kõige tihedama liiclusega piirkonnaga, kus 2010. aastal liikus keskmiselt 240 000 sõidukit päevas viiel põhimaanteel: kolm ringmaanteed lõiku, üks kiirtee A1 lõik ja üks kiirtee A4 lõik, mis ületab oluliselt Londoni, Berliini ja Milano kõige suurema liiclusega maanteed liicluskooormust. Lisaks teatud maanteelõikude ebatüüpilisele olukorrale on ka kogu põhimaanteed võrgu liiclustihedus erakordselt kõrge. Igas teises Île-de-France'i maanteemati mõõdejaamas registreeriti üle 18 000 sõiduki maantee kohta päevas ning seda liicluse mahtu tuleb ülejäänud Prantsusmaa riiklike kiirteede olukorraga võrreldes pidada oluliselt halvemaks.
- (17) Île-de-France'i piirkonnas tehti kokku kakskümmend kolm miljonit sõitu mehaaniliste liiclusvahenditega (mis moodustab kaks kolmandikku sõitude koguarvust). Enam kui pool neist tehakse era- (erasõidukeid on üle nelja miljoni) või ametisõidukitega. Ülejäänud sõidud tehakse ühistranspordivahenditega. Île-de-France'i põhimaanteed võrgu ülekoormus avaldub ka püsivalt suures liiclustiheduses: tunni liicluskooormus püsib ajavahemikul kl 6–21 sageli maksimaalsel tasemel ning päevane liiclustihedus on ühtlane kogu aasta lõikes. Sellise liiclustiheduse juures võivad liicluse mahu väikesed muutused tuua kaasa kiiruste väga suuri muutusi ja viia liiclusvoos ummikute tekkimisele. Sellise ummikute tasemega seotud negatiivsed välised tagajärjed on ilmsed: õhusaaste, ajakulu, liiclusõnnetuste arvu suurenemine, piirkonna külgetõmbavuse vähenemine jne. Sellises olukorras on jätkusuutliku liicluvuse tagamiseks vajalik välja arendada ligitõmbavad ühistranspordi pakkumised.

⁽²⁾ Vt allmärkus 1.

⁽³⁾ Euroopa Kohtu 6. oktoobri 2015. aasta otsus kohtuasjas C-303/13P: Euroopa Komisjon vs. Jorgen Andersen, ECLI:EU:C:2015:647.

⁽⁴⁾ 2013. aasta märtsis avaldatud Île-de-France'i maakorralduse ja linnaarengu instituudi aruanne, mis on kättesaadav veebilehel: www.omnil.fr/IMG/pdf/la_circulation_routiere_en_idf_en_2010.pdf.

- (18) Komisjoni süvendatud uuring keskendus avaliku teenindamise lepingu sõlminud ja maantee ühistranspordi regulaarteenust pakkuvatesse veoettevõtjatesse tehtavate investeeringute toetussüsteemile eeskätt Île-de-France'i piirkonnas. See toetussüsteem on aja jooksul edasi arenenud seoses Île-de-France'i piirkonna maantee ühistranspordi regulaarteenuste korralduse muutumisega ning komisjon eristab kaht perioodi:
- a) ajavahemik 1994–2008, mil investeeringutoetused eraldas piirkond ning sellega seoses sõlmiti veoettevõtja ja kohaliku omavalitsusüksuse vahel varem sõlmitud liinide käitamislepingule lisaks vastav lisakokkulepe;
 - b) periood 2008–2016, mil vastavad toetused eraldas Île-de-France'i transpordiametiühing (Syndicat des Transports d'Île-de-France (STIF)) Île-de-France'i piirkonnas alates 2007. aastast valdavalt kehtestatud uue transpordikorralduse raames. Viimane periood jaguneb omakorda kaheks alamperioodiks vastavalt STIFI teineteise järel väljatöötatud kaht liiki avaliku teenindamise lepingutele.

2.1. Piirkonna võetud meetmed

- (19) 20. oktoobril 1994 võttis piirkond pärast nõupidamist vastu otsuse, ⁽⁵⁾ millega pikendati 1979. aastal kehtestatud meetmete kohaldamist, ⁽⁶⁾ et toetada Île-de-France'i piirkonnas maantee ühistranspordi regulaarteenuseid pakkuvaid ettevõtjaid. Enne 1994. aasta otsust oli 1979. aasta esialgset otsust muudetud juba kahe otsusega: 1984. aastal (CR 84–07) ja 1987. aastal (CR 87–07). Enne meetme kohaldamise lõpetamist 2008. aastal tehti seoses selle otsusega veel kaks hilisemat otsust: 1998. aastal (CR 44–98) ja 2001. aastal (CR 47–01).
- (20) Nende otsuste kohaselt võib piirkond anda rahalist abi omavalitsustele, kes on sõlminud eraettevõtjaga regulaar-bussiliinide käitamise lepingu või kes käitavad ise otseselt neid liine avaliku teenindamise korras oma üksuse vahendusel. Kui toetatud investeeringu omanikuks on veoettevõtja, annavad omavalitsused selle abi talle edasi.
- (21) Makstud toetused olid eeskätt suunatud sellele, et toetada uute sõidukite omandamist hüvitisena pakkumisega hõlmatud tegevuse mahu suurendamise (teenuse sageduse või ulatuse suurendamine, olemasolevate liinide tegevuse pikendamine ja uute liinide avamine), teenuse kvaliteedi parandamise (kvaliteedistandardi tagamine, madala põrandaga autobusside kasutuselevõtt), uue sisseade autobussidesse hankimise (peatuste teatamise heli- või visuaalsed süsteemid) või sõidudokumentide väljastamis- ja kontrollisüsteemide kasutuselevõtu, peatuste ja nõudepeatuste arvu suurendamise ning uuringute korraldamise eest.
- (22) Omavalitsused pidid taotlusavaldused esitama piirkonnale.
- (23) Toetuste määr moodustas 25–60 % tehtavatest kuludest makse arvestamata. Toetuse maksimaalne suurus sõltus kulutuste laadist.
- (24) Toetuse saajad pidid võtma kohustuse tagada pakkumise, sõidukite ja varustuse kvantitatiivse ja kvalitatiivse täiendamise vähemalt viie aasta jooksul alates nende kasutusele võtmisest. Nende viie aasta jooksul pidid toetustega seotud sõidukid teenindama eeskätt ja peaaegselt asjaomaseid liine.
- (25) Tööandjatest kohalikud omavalitsused ja ettevõtjad pidid sõlmima käitamislepingu lisalepingu, mille allkirjastas piirkonna nõukogu esimees ja mis hõlmas abi kasutamise tingimusi ning milles loetleti abi saava ettevõtja kohustused seoses pakkumise kvantitatiivse ja kvalitatiivse täiustamisega.
- (26) Prantsuse ametiasutuste väitel sai vaadeldavast meetmest ajavahemikul 1994–2008 kasu 135 ettevõtjat Île-de-France'i piirkonna 150 ettevõtjast.

2.1.1. Menetlus liikmesriigi halduskohtus

- (27) 2004. aasta mais palus sõitjateveoga tegelevate ettevõtjate sõltumatu ametiühing (syndicat autonome des transporteurs de voyageurs (SATV)) piirkonna nõukogu esimehel tühistada kolm nimetatud otsust. Kui nõukogu esimees sellest 17. juunil 2004 keeldus, esitas SATV Pariisi halduskohtule (Tribunal administratif de Paris) kaebuse keeldumisotsuse tühistamiseks.

⁽⁵⁾ 20. oktoobri 1994. aasta otsus CR 34–94 eraettevõtjate või omavalitsusüksuste pakutavate maantee ühistransporditeenuste täiustamise kohta.

⁽⁶⁾ 10. juuli 1979. aasta otsus CR 79–21.

- (28) 10. juuli 2008. aasta otsusega ⁽⁷⁾ rahuldab halduskohus SATV esitatud tühistamisnõude ning kohustas piirkonda esitama piirkonna nõukogule uue otsuse, põhjendusega, et enne abikava kehtestamist ei teatud sellest Euroopa Komisjonile. Halduskohus nõudis piirkonnalt lisaks nimetatud kolme otsuse tühistamist.
- (29) Piirkond kaebas kohtuotsuse edasi, tühistades samas 16. oktoobri 2008. aasta otsusega CR80-08 vaidlusalused otsused.
- (30) 12. juulil 2010 ⁽⁸⁾ jättis Pariisi apellatsioonihalduskohus (Cour administrative d'appel (CAA)) halduskohtu otsuse jõusse. Piirkond kaebas otsuse kassatsiooni korras Conseil d'État'le edasi. Conseil d'État jättis kassatsioonkaebuse 23. juuli 2012. aasta otsusega rahuldamata ⁽⁹⁾.
- (31) Pariisi apellatsioonihalduskohtu otsuse peale esitasid kolmanda isiku vaidlustamisavalduse ka neli huvitatud kolmandat isikut. Pärast seda, kui Pariisi apellatsioonihalduskohus selle avalduse 27. novembril 2015 tagasi lükkas, kaebasid huvitatud kolmandad isikud selle otsuse kassatsiooni korras edasi; see menetlus on siiani pooleli.
- (32) Pärast seda, kui SATV esitas 27. oktoobril 2008 uue kaebuse, kohustas Pariisi halduskohus 4. juuni 2013. aasta otsusega ⁽¹⁰⁾ piirkonda väljastama täitekorraldused, mis võimaldavad sisse nõuda 10. juuli 2008. aasta kohtuotsusega nr 0417015 tühistatud otsuste alusel antud abi. Piirkond kaebas selle otsuse edasi. 31. detsembril 2013 jättis Pariisi apellatsioonihalduskohus selle kaebuse rahuldamata ⁽¹¹⁾. Piirkond kaebas otsuse kassatsiooni korras Conseil d'État'le edasi. See kassatsioonimenetlus kestab siiani.

2.2. STIFi võetud meetmed

- (33) STIF on riiklik haldusasutus, mis tegutseb 10. juuni 2005. aasta dekreedid nr 2005-664 alusel. STIF koordineerib ja rahustab Île-de-France'i piirkonna avalikku sõitjateveoteenust, mida korraldavad Pariisi transpordiamet (régie autonome des transports parisiens (RATP)), Prantsusmaa riiklik raudteeamet (société nationale des chemins de fer français (SNCF)), Transilien ja eraõiguslikud bussiveoettevõtjad, kes kuuluvad Île-de-France'i transpordi kutseorganisatsiooni võrku (l'organisation professionnelle des transports d'Île-de-France (OPTILE)).
- (34) 13. detsembri 2006. aasta otsusega nr 2006/1161 määras STIF kindlaks kõikide regulaarbussiliinide lepingutega seotud uue korralduse. Sellega seotud eesmärk oli tõhustada oma korralduslikku rolli pakkumiste ja teenuste taseme kindlaksmääramisel ning suurendada veoettevõtjate suutlikkust ja finantslähipaistvust.
- (35) Selline uus korraldus põhineb piirkonna tasandi tehnilisel kirjeldusel, mille põhimõtted kajastuvad kahes järjestikus lepingus, mis sõlmitakse kokku kümneks aastaks:
- a) esimene leping, tüüpleping 1 (CT1) sõlmiti maksimaalselt neljaks aastaks (2007–2010, viimaste lepingute puhul kuni 2011. aastani);
 - b) teine leping, tüüpleping 2 (CT2) sõlmiti pärast kahepoolseid läbirääkimisi iga eraettevõtjaga piirkonna transpordivõrkude kohta ja see hõlmab perioodi kuni 31. detsembrini 2016.
- (36) Need kaks tüüplepingut hõlmavad mõlemad omal viisil põhimõtet, mille kohaselt veoettevõtjate tehtavaid investeeringuid toetatakse.

2.2.1. CT1 lepingute tutvustus

- (37) CT1 lepingud sõlmiti 13. detsembril 2006. aastal 75 eraõigusliku veoettevõtjaga ning need jõustusid 1. jaanuaril 2007. Lepingud olid järg varasematele käitamiskokkulepetele ning valmistasid ette üleminekut „sihtmärgistatud“ lepingutele CT2 näol.

⁽⁷⁾ Kohtuotsus nr 0417015/7-1.

⁽⁸⁾ Otsus nr 08PA04753.

⁽⁹⁾ Otsus nr 343440.

⁽¹⁰⁾ Kohtuotsus nr 0817138/2-1.

⁽¹¹⁾ Otsus nr 13PA03174.

- (38) CT1 leping sõlmiti iga ettevõtjaga ning see hõlmas kõiki ettevõtja käitatavaid liine. CT1 lepingu artikli 2–1 kohaselt oli lepingu eesmärk sätestada „Île-de-France'i piirkonnas regulaarse avaliku sõitjatevee teenuse osutamise tingimused ettevõtjate jaoks“. Lepingus määrati kindlaks teenuseosutaja ja STIFI vaheliste suhete toimimise kord järgmistes valdkondades:
- a) maantee ühistranspordi regulaar teenuse sisu ja seoses sellega võetavad kohustused vastavalt piirkondlikule transpordikavale ja sõlmitavale lepingule;
 - b) kohustused, mis on seotud lepingulise teenusepakkumise raames osutatavate teenuste kvaliteediga, vastavalt piirkondliku lepingu tehnilistes tingimustes sätestatud miinimumnõuetega;
 - c) varad ja investeeringud;
 - d) STIFI osaluse suurus vastavalt piirkondlikus transpordikavas sätestatud põhimõtetele;
 - e) STIFI ja ettevõtja lepinguliste suhete toimimise konkreetne korraldus teabevahetuse, kontrolli, järelevalve ja lepingu lõpetamise valdkonnas.
- (39) STIFI nõukogu 2. oktoobri 2008. aasta otsusega muudeti CT1 lepingut muutmislepinguga („muutmisleping nr 3“) ja lisati mehhanism veerevkoosseisu tehtavate investeeringute toetamiseks. Nende toetuste summa oli piiratud kindlaksmääratud hinnalaega, mille suhtes kohaldati STIFI maksimaalset osalusmäära. Toetust saavad ettevõtjad kohustused kasutama toetusega seotud vahendeid ainult STIFI transpordikavas ettenähtud avaliku teenindamise jaoks vähemalt 8 aasta jooksul.
- (40) CT1 lepingu kohaselt anti toetust 836 sõiduki hankimiseks, toetuste kogusumma ulatus 61,5 miljoni euroni.

2.2.2. CT2 lepingute tutvustus

- (41) CT2 lepingutesse võeti suures osas üle CT1 lepingute põhisätted, eeskätt osas, mis hõlmab lepingu eesmärke ning STIFI ja teenuseosutaja vaheliste suhete toimimise korda.
- (42) Ka CT2 lepingutes nähti ette STIFI panus, mille eesmärk oli toetada „ettevõtjale pandud avaliku teenindamise kohustuste täitmist“. See panus hõlmab käitamiskuludega seotud osa, nn C1, ja investeeringute rahastamisega seotud osa, nn C2.
- (43) CT2 lepingute osa C2 näol ei ole tegemist tavapärase toetusega, mis põhineb hinnalae ja toetuse määra suhte kohaldamisel, nagu piirkonna toetuste või CT1 lepingute puhul. C2 osaga kaetakse igal aastal kõik investeerimiskulud (elimineerides mujalt saadud toetuste võimaliku mõju), mis tulenevad STIFI kinnitatud investeerimiskavast ning on kantud veoettevõtja koostatud käitamisprognoosi, mille on samuti kinnitanud STIF.
- (44) C1 osaga kaetakse käitamiskulud, mis on seotud avaliku teenindamise kohustuse täitmisega, millest on maha arvatud tulud ja millele on lisatud lepinguga sätestatud kasum. Ka need tegurid on kantud tarnesportiettevõtja koostatud käitamisprognoosi, mille on kinnitanud STIF. Kuivõrd C1 osa ei ole seotud investeeringutega, ei lülitunud komisjon seda oma süvendatud uuringusse vastavalt menetluse algatamise otsuses kindlaksmääratud põhimõttele.
- (45) Alates 2012. aasta aprillist on kõik transpordivõrgud hõlmatud CT2 lepingutega, see tähendab, et sõlmitud on 143 lepingut. OPTILE võrku kuuluvate ettevõtjatega sõlmitud lepingute puhul ei esitatud teenuseosutaja määramise teadet, samuti ei avaldatud vastavat teavet *Euroopa Liidu Teatajas*. Teenuseosutaja määramise teated seoses ettevõtjatega RATP ja SNCF Mobilités avaldati 3. detsembril 2015, st pärast teenuseosutaja määramist.
- (46) CT2 lepingu kohaselt anti kuni kuupäevani, mil STIF esitas oma märkused, toetust 2 177 sõiduki hankimiseks, toetuste kogusumma ulatus 796,9 miljoni euroni.

3. KOKKUVÕTE MENETLUSE ALGATAMISE OTSUSES VÄLJENDATUD KAHTLUSTEST

3.1. Abi olemasolu

- (47) Kuivõrd eeluurimise ajal ei andnud Prantsuse ametiasutused ammendavat vastust, oli komisjoni ettekujutus kaebuse aluseks olevatest meetmetest väga lünklik. 11. märtsi 2014. aasta otsuses väljendatud kahtlused tulenevad suures osas sellest teabe lünklikkusest.
- (48) Komisjon tõstatab esmalt küsimuse piirkonna ja seejärel STIFI antud investeringutoetuste õige liigitamise kohta, st kas tegemist on avaliku teenindamise kohustusega seotud toetuste või hüvitistega.
- (49) Juhul, kui Prantsuse ametiasutused suudavad tõendada, et meetmeid saab seostada hüvitamisega, ei ole kindel, kas on järgitud *Altmarki* kohtuotsuses sätestatud nelja kriteeriumi („*Altmarki* kriteeriumid“) ⁽¹²⁾. Tuleb märkida, et avaliku teenindamise kohustused ei tundu olevat selgelt kindlaks määratud. Komisjon väljendas samuti kahtlusi varustuse ja sõidukite soetamiseks antava toetuse protsendimäärade ja maksimaalsete summade arvutamise meetodite kohta ning märkis, et omavalitsustele eraldatavad summad olid eelnevalt kokku lepitud, see aga ei ole asjakohane meetod, mis võimaldab vältida ülehüvitamist. Komisjonil ei olnud piisavalt teavet, et veenduda vastavuses kulude analüüsi hõlmavale *Altmarki* neljandale kriteeriumile.

3.2. Kokkusobivus siseturuga

- (50) Komisjon märkis, et seoses Prantsuse ametiasutuste vastuste puudumisega või nende ebapiisavusega ei käsitletud küsimust menetluse algatamise otsusega hõlmatavate meetmete siseturuga kokkusobivuse analüüsi õiguslikest alustest. Lisaks sellele tundus seoses antud abi olemusega väljendatud kahtlustega (toetused või hüvitised) õigusliku aluse valimine ennatlik.
- (51) Kui vaadeldavaid meetmeid tuleks käsitada hüvitistena, väljendas komisjon kahtlusi nende kokkusobivuses Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1370/2007 artiklitega 3, 4 ja 6 ⁽¹³⁾.

4. PRANTSUSMAA VASTUS MENETLUSE ALGATAMISE OTSUSE KOHTA

4.1. Abi olemasolu

4.1.1. Piirkonna võetud meetmed

- (52) Prantsusmaa väidab, et kriteeriumid, mis on seotud abi valikulisuse ja liikmesriikidevahelise kaubanduse kahjustamisega, ei ole täidetud.

4.1.1.1. Valikulisuse puudumine

- (53) Prantsusmaa selgitab, et vaadeldavaid meetmeid kohaldati kõikide Île-de-France'i piirkonnas maantee ühistranspordi regulaarveetust pakkuvate ettevõtjate suhtes (135 ettevõtjat 150st), kes esitasid taotluse. Lisaks sellele on meetmete võtmine seotud objektiivsete ja eelnevalt kindlaksmääratud tingimustega, mis on sätestatud Île-de-France'i piirkonna tehtud otsuses. Seega ei olnud meetmete võtmise näol tegemist riiklike ametiasutuste kaalutusõiguse rakendamisega.
- (54) Prantsusmaa konkurentsiamet on leidnud, et Île-de-France'i piirkonna maantee ühistranspordi regulaarveetuse turu näol on tegemist eriomase turuga, kuna sellel on eripärane õiguslik alus. Lisaks sellele erineb bussiteenuste turul kasutatav varustus regulaarveetuste turu omast.

4.1.1.2. Liikmesriikidevahelise kaubanduse mõjutamise puudumine

- (55) Prantsusmaa väitel tuleneb Euroopa Kohtu kohtupraktikast ühemõtteliselt, et konkurentsile suletud turuga seotud abikava ei kuulu ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 kohaldamisalasse ⁽¹⁴⁾.

⁽¹²⁾ Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 24. juuli 2003, Trans GmbH ja Regierungspräsidium Magdeburg vs. Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415.

⁽¹³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2007. aasta määrus (EÜ) nr 1370/2007, mis käsitleb avaliku reisijateveetee osutamist raudteel ja maanteel ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 1191/69 ja (EMÜ) nr 1107/70 (ELT L 315, 3.12.2007, lk 1).

⁽¹⁴⁾ Kohtuotsus, Üldkohus, 15. juuni 2000, Alzetta Maura vs. komisjon, T-298/97, ECLI: EU:T:2000:151.

- (56) Vaadeldaval juhul olid meetmetest kasu saavad ettevõtjad monopoolses seisundis kõikide teenindatavate liinide puhul.
- (57) Võttes arvesse turu suletud iseloomu ja meetmetest kasu saavate ettevõtjate monopoolset seisundit, ei saa vaadeldavad meetmed mõjutada liikmesriikidevahelist kaubandust. Asjaolu, et teatav väiksem osa ettevõtjatest tegutseb ka teiste liikmesriikide territooriumil, ei saa seda järeldust mõjutada, kuna need ettevõtjad saavad kasutada piirkondlikku abi üksnes avaliku teenindamisega seotud ülesannete täitmiseks.

4.1.2. STIFI võetud meetmed

- (58) Prantsusmaa väitel tuleb STIFI võetud meetmeid käsitleda avaliku teenindamise hüvitisena. Need hüvitised rahuldavad nelja *Altmarki* kriteeriumi, seega ei ole nende näol tegemist riigiabiga.

4.1.2.1. Esimene *Altmarki* kriteerium

- (59) Ettevõtjate kulul toimuvad avaliku teenindamise kohustused on selgelt kindlaks määratud CT1 lepingu artiklis 4–2, mille kohaselt on tegemist hoolduse, käitamise, sõitjateveo, hinnakujunduse, turvalisuse ja teabega seotud kohustustega. Neid kohustusi täiendati lisalepinguga nr 3, milles sätestati kohustus kasutada sõidukeid lepingus toodud liinidel 8 aasta kestel.
- (60) CT2 lepingutesse võeti üle CT1 lepingutes toodud kohustused (artikkel 5–2), lisades sätteid, mis tõhustavad veerevkoosseisuga seotud kvaliteedinõudeid (artiklid 41–43), ning ka nendes lepingutes on ettevõtjate kulul täidetavad avaliku teenindamise kohustused selgelt kindlaks määratud. Tegemist on näiteks investeerimise, hoolduse ja remonditöödega seotud kohustustega, mis võimaldavad tagada sõidukite teatud tööea.

4.1.2.2. Teine *Altmarki* kriteerium

- (61) Lepingu CT1 puhul nähti lisalepinguga nr 3 ette, et sõidukipargi uuendamise ja laiendamise eest makstava hüvitise suuruse arvutamisel kohaldatakse eelnevalt kindlaksmääratud STIFI maksimaalse osaluse määra lisalepingus esitatud hinnalae suhtes.
- (62) CT2 lepingu artikliga 53 nähakse ette avaliku teenindamise kohustusega seotud kaht liiki osad: osa „C1“ (artikkel 53–2), mis on suunatud tegevuskulude katmisele, ja osa „C2“ (artikkel 53–3), milles märgitakse ära investeerimiskulude katmine.
- (63) Seega on hüvitise suurus Prantsusmaa väitel eelnevalt objektiivselt ja läbipaistvalt välja arvatud.

4.1.2.3. Kolmas *Altmarki* kriteerium

- (64) Avaliku teenindamise lepingutega (CT1 ja CT2) nähakse ette, et investeerimishüvitist makstakse alles pärast sõidukite ja varustuse ostmist. Samas teostab STIF hangitud vahendite asjakohasuse kontrolli veendumaks, et ostetud sõidukid vastavad STIFile esitatud esialgsele taotlusele. STIFil on õigus mis tahes hetkel korraldada uuringuid, auditeerimisi ja kontrole. Abi saavatel ettevõtjatel on kohustus esitada aastaaruanded, milles nad peavad andma aru rakendatud investeeringute kohta võrreldes kavandatuga. Lepingud hõlmavad ka sätet abi tagasimaksmise kohta, kui lepingulisi kohustusi ei täideta, samuti võib STIF kohaldada trahve. Need asjaolud võimaldavad Prantsusmaa väitel vältida ülemäärase hüvitise maksmist.

4.1.2.4. Neljas *Altmarki* kriteerium

- (65) STIFI talitused on töötanud välja analüütilised vahendid, mis võimaldavad kõikide STIFiga lepingulistes suhetes olevate ettevõtjate andmete põhjal loodud andmebaasi abil võrrelda ettevõtjate kulusid. See tagab, et hüvitise tase on kindlaks määratud keskmise suurusega hästi juhitud ettevõtte kulude analüüsi põhjal.

4.2. Kokkusbivus siseturuga

4.2.1. Piirkonna võetud meetmed

- (66) Prantsusmaa rõhutab, et kui komisjon peaks jääma käsitluse juurde, et tegemist on avaliku teenindamise eest makstava hüvitisega, saab õiguslikuks aluseks, mille alusel hinnatakse meetme siseturuga kokkusbivust, nõukogu määrus (EMÜ) nr 1191/69⁽¹⁵⁾. Prantsusmaa leiab, et meetmed vastavad eeskätt selle määruse artiklites 2 ja 14 loetletud tingimustele.
- (67) Lisaks sellele vastab piirkonna võetud meede Prantsusmaa väitel kõikidele riigiabi siseturuga kokkusbivuse tingimustele, mis on toodud ELi toimimise lepingu artikli 107 lõikes 3: kaasaaitamine ühist huvi pakkuvate eesmärkide saavutamisele; turutõrge; meetme kui poliitikavahendi asjakohasus; stimuleeriva mõju olemasolu; minimaalselt vajaliku abi andmine; piiratud negatiivne mõju; läbipaistvus abi andmisel.

4.2.2. STIFi võetud meetmed

- (68) Kui komisjon peaks leidma, et STIFi võetud meetmete näol on tegemist riigiabiga, peab Prantsusmaa võimalikuks tõendada nende siseturuga kokkusbivust vastavusega määrusele (EÜ) nr 1370/2007. Prantsusmaa väitel vastab STIFi võetud meede selles määruses toodud tingimustele: avaliku teenindamise kohustuse selge määratlus, hüvitise suuruse arvutamise eelnevalt kindlaks määratud, objektiivsed ja läbipaistvad parameetrid ning kindla korra kehtestamine teenuse osutamise seotud kulude jagamiseks.
- (69) CT1 lepingud vastavad nendele nõuetele seoses põhjenduses 64 toodud kohustustega, samuti seoses STIFile antud võimalusega kontrollida kohustuste täitmise tingimusi.
- (70) CT2 lepingute puhul on nende kohustuste täitmise eest makstavad hüvitised jaotatud kahte rühma sõltuvalt nende sisust (tegevus- või investeerimiskulude katmine). Juhul kui sõidukipargi investeerimiskavas ettenähtud sõidukite uuendamist ei toimu, makstakse amortisatsioonikulud ja vastavad rahalised kulud STIFile tagasi. Prantsusmaa rõhutab, et STIFil on seoses CT2 lepingutega ka õigus korraldada auditeid ja võtta ulatuslikke kontrollimeetmeid. Sellest tulenevalt võib eeldada, et STIFil on võimalik veenduda, et eraldatud vahendeid kasutatakse üksnes CT2 lepingutega seotud kulude katmiseks ning nende näol on tegemist õiglase hüvitisega avaliku teenindamise kohustuse täitmise eest ning need on seega kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1370/2007 ja siseturuga.

5. HUVITATUD KOLMANDATE ISIKUTE MÄRKUSED JA PRANTSUSMAA KOMMENTAARID

5.1. Piirkond

- (71) Piirkond ei esita märkusi meetmete kohta, mida ta võttis ajavahemikul 1994–2008.
- (72) Piirkond meenutab, et Île-de-France'i transpordikorraldus moodustas üldõigusest erandi, mis oli põhjendatud piirkonna eriolukorraga (rahvaarvu suurenemine, valglinnastumine, rahvusvaheliste lennujaamade väljakujunemine, mitu raudteejaama).
- (73) Meetmest kasusaajad olid kohalikud omavalitsused, kes olid sõlminud liinide käitamise lepingud eraettevõtjatega või kes käitasid neid liine ise. Need kasusaajad tegutsesid Île-de-France'i turul, mis ei olnud konkurentsile avatud.

5.1.1. Abi olemasolu

- (74) Vaadeldavad meetmed ei kujuta endast riigiabi. Piirkond väidab, et kriteeriumid, mis on seotud abi valikulisuse ja liikmesriikidevahelise kaubanduse mõjutamisega, ei ole täidetud.

5.1.1.1. Valikulisus

- (75) Vaadeldavate meetmete võtmine vastab objektiivsetele ja kindlaksmääratud tingimustele, mis võimaldavad kõikidel neile vastavatel ettevõtjatel nendest meetmetest kasu saada. Ettevõtjad, kes ei kuulu meetmest kasusaajate hulka, ei ole esitanud taotlust või ei ole selle meetme jaoks abikõlblikud.

⁽¹⁵⁾ Nõukogu 26. juuni 1969. aasta määrus (EMÜ) nr 1191/69 raudtee-, maantee- ja siseveetranspordis osutatavate avalike teenuste kontseptsioonist tulenevaid kohustusi puudutavate liikmesriikidepoolsete meetmete kohta (EÜT L 156, 28.6.1969, lk 1).

(76) Île-de-France'i piirkonna avaliku sõitjateveoteenuse turul on lisaks sellele teatud eripärad, mida on tunnistanud ka Prantsusmaa konkurentsiamet. Kuna kõik ettevõtjad ei olnud seega võrreldavas faktilises ja õiguslikus olukorras, ei saa ka otsustada, et vaadeldav meede on valikuline.

(77) Lisaks sellele ei kasuta maantee ühistranspordi regulaarteenust osutavad ettevõtjad ja muid transpordiliike kätavad ettevõtjad sama veerevkoosseisu.

5.1.1.2. Konkurentsi ja liikmesriikidevahelise kaubanduse mõjutamine

(78) Piirkond jagab selles küsimuses Prantsusmaa analüüsitulemustel põhinevat seisukohta.

5.1.2. Kokkuvõtte siseturuga

(79) Leides, et meetmeid ei saa käsitada abina, ei analüüsi piirkond nende siseturuga kokkuvõtet.

5.1.3. Olemasolevaks abikavaks liigitamine

(80) Oma viimastes märkustes esitab piirkond väite, mille kohaselt tuleks kuni 2008. aastani kohaldatud meedet käsitada olemasoleva abikavana. Piirkonna väitel kehtestati vaadeldav mehhanism õigusaktide alusel, mis pärinesid aastatest 1949 ja 1959, st ajast (1949) enne Rooma lepingu jõustumist, või kui tuleks lähtuda 1959. aastast, siis ajast, mil Île-de-France'i piirkonna maantee ühistranspordi regulaarteenuste turg ei olnud konkurentsile avatud.

5.2. STIF

(81) STIF esitas märkusi ainult tema enda võetud meetmete, nimelt lepingute CT1 ja CT2 kohta.

5.2.1. Abi olemasolu

(82) STIFI väitel ei saa vaadeldavaid meetmeid käsitada riigiabina, sest nad vastavad neljale *Altmarki* kriteeriumile.

5.2.1.1. Esimene *Altmarki* kriteerium

(83) *Altmarki* esimene kriteerium on STIFI väitel täidetud, kuivõrd veoettevõtjatele pandud avaliku teenindamise kohustused on selgelt ja täpselt kindlaks määratud, hõlmatud on ka investeerimiskuludega seotud kohustused. Meetme eesmärk on panna selle kohaldamisega eraõiguslikele veoettevõtjatele kohustus käitada teatud liine ja vedada reisijaid, samuti on sätestatud piletihindadega seotud kohustused, mis võimaldavad tagada, et pakutav veoteenus on kokkusobiv avaliku teenindamise kohustusega.

(84) CT1 lepingute puhul on kõik kohustused loetletud igas lepingus. CT2 lepingud on jätkuks CT1 lepingutele, milles oli avaliku teenindamise kohustus selgelt kindlaks määratud.

(85) Ettevõtja suutlikkus teostada avalikku teenindamist ja täita sellega seoses võetud kohustusi sõltub ka kasutatavatest sõidukitest (kvaliteet, varustus, vanus jne), mis tähendab, et kindlaks tuleb määrata ka sellega seotud üksikasjalikud kohustused, sealhulgas CT2 lepingutega pandav kohustus koostada üksikasjalik investeerimiskava.

5.2.1.2. Teine *Altmarki* kriteerium

(86) CT1 lepingute puhul leiab STIF, et tegurid, mille alusel arvutatakse avaliku teenindamise eest makstav hüvitis, on objektiivsed ja läbipaistvad.

(87) CT2 lepingud hõlmavad andmeid hüvitise suuruse arvutamise kohta, need parameetrid on eelnevalt teada ning kehtestatud objektiivselt ja läbipaistvalt. CT2 lepingutes on ette nähtud STIFI ja ettevõtja vahel sõlmitud teeninduslepinguga seoses finantskonto, mis väljendab lepingu majanduslikku tasakaalu ja hõlmab ettevõtte kõiki tulusid ja kulusid, sealhulgas ka STIFI osalust.

(88) Lisaks sellele sisaldavad mõlemat liiki lepingud hüvitiste kontrollimehhanisme.

(89) Sellega seoses leiab STIF, et ettevõtjatele makstava hüvitise suuruse arvutamise parameetrid on eelnevalt objektiivselt ja läbipaistvalt kindlaks määratud.

5.2.1.3. Kolmas *Altmarki* kriteerium

- (90) Meetod, mille alusel toimub pakkumiste valimine ja võrdlemine ning lepingutingimuste kontrollimine enne allkirjastamist, võimaldab STIFI väitel vältida ülemäärast hüvitamist.
- (91) Enne lepingute ja lisalepingute sõlmimist tehakse ettevõtte tegevuskulude üksikasjalik analüüs, mis põhineb kandidaattetvõtja tegevusprognosidel ja milles on esitatud tehnilised ja majanduslikud andmed. Selle analüüsi puhul arvestatakse järgmisi kriteeriume:
- a) pakkumises sisalduv veomaht liini, hooaja ja ajavahemiku kohta, mis võimaldab kindlaks määrata iga liini käitamiseks vajaliku juhi töötundide arvu teatud hooaja kohta;
 - b) sõidukipargi asjakohane suurus transpordivõrgu iga osa kohta;
 - c) hüvitise määra, mis sõltub tegevuskuludega seotud läbirääkimisest ja põhineb ettevõtte esitatud üksikasjalikul analüütilisel aruandel; ja
 - d) valem, mille kohaselt arvutatakse lepingus kajastatud summad tegelikeks eurosummadeks.
- (92) Meetod, mida kohaldatakse enne lepingu sõlmimist, võimaldab vältida ülemäärase hüvitise maksmist. Samuti on ette nähtud:
- a) CT1 lepingu raames avaliku teenindamise kohustuse täitmise, sealhulgas makstud hüvitise eest sõidukite ostmise kontrollimine;
 - b) CT2 lepingu puhul amortisatsioonikulude ja finantskulude tagasimaksmine juhul, kui investeerimiskavas ettenähtud sõidukite uuendamist ei toimu.
- (93) STIF kontrollib seega mõlema lepinguliigi puhul makstud toetuste nõuetekohast kasutamist.

5.2.1.4. Neljas *Altmarki* kriteerium

- (94) Avaliku teenindamise kohustuse määramine ei toimunud avaliku pakkumismenetluse abil.
- (95) Seevastu määratakse hüvitise tase STIFI väitel kindlaks selliste kulude põhjaliku ja üksikasjaliku analüüsi abil, mida kannaks keskmise suurusega ja hästi juhitud ettevõtte. Võttes arvesse lepingute suurt arvu ja asjaomaste ettevõtjate erinevusi, leiab STIF, et tal on turul tegelikult valitsevast olukorrast täpne ja ammendav ülevaade, liiatigi põhineb iga üksiku ettevõtjaga sõlmitud leping tüüpolepingul ja ettevõtjaga seotud üksikasjalikel andmetel.
- (96) STIFI käsutuses on ka hoolikalt väljatöötatud analüüsimeetodid. STIF on pöördunud uuringuettevõtete poole auditite läbiviimiseks ja tehniliste ettevõttesiseste analüüsides täiendamiseks ning on konkurentsile avanemise käigus võrrelnud Île-de-France'i piirkonna ja maapiirkondade sõitjateveo turul olevaid pakkumisi.
- (97) STIFI nõuded kvaliteedi valdkonnas on tema väitel võrreldavad hästi juhitud keskmise ettevõtja omadega. Et ühtlustada bussivõrgu kvaliteeditaset, hõlmasid CT1 lepingud ühiseid eesmärke ja kvaliteedi hindamise näitajaid ning ka järkjärgulist rahalise stimuleerimise süsteemi. Seda süsteemi täiendati CT2 lepingutega.
- (98) Seega võib väita, et hüvitiste tase määrati kindlaks lähtuvalt kulude analüüsist, mida keskmise suurusega, hästi juhitud ja nõuetekohaselt transpordivahenditega varustatud ettevõtja oleks kandnud selliste kohustuste täitmisel.

5.2.2. Kokkusobivus siseturuga

- (99) Kui komisjon peaks meedet käsitama siiski riigiabina, leiab STIF, et komisjonil tuleb täpsustada õiguslikku alust, mille põhjal ta kavatses siseturuga kokkusobivust hinnata. STIF väljendab hämmingut selle üle, et komisjon leidis menetluse algatamise otsuses, et siseturuga kokkusobivuse analüüs tuleks teha määruse (EÜ) nr 1370/2007 alusel. Võttes arvesse asjaolu, et vaadeldavad meetmed võeti vastu enne selle määruse jõustumist, leiab STIF, et eelistada tuleks määrust (EMÜ) nr 1191/69. Samas, et säilitada sidusus komisjoni menetluse algatamise otsusega, lähtub STIF oma märkustes määrusest (EÜ) nr 1370/2007.

- (100) STIFI väitel vastavad lepingud CT1 ja CT2 kõikidele määruses (EÜ) nr 1370/2007 sätestatud tingimustele.
- (101) Esiteks on eraettevõtjatega sõlmitud lepingute näol tegemist avaliku teenindamise lepingutega määruse (EÜ) nr 1370/2007 tähenduses ning STIFI näol on tegemist pädeva ametiasutusega.
- (102) Teiseks on tingimus, mille kohaselt avaliku teenindamise kohustused peavad olema selgelt kindlaks määratud, samuti täidetud, kuna asjaomased geograafilised piirkonnad on selgelt kehtestatud.
- (103) Kolmandaks on hüvitise suuruse arvutamise parameetrid eelnevalt objektiivselt ja läbipaistvalt kindlaks määratud.
- (104) Neljandaks on lepingutes näidatud üksikasjalikult, millised kulud on ettevõtja kanda ja millised STIFI kanda.
- (105) Viiendaks, võttes arvesse põhjendustes 90–93 toodud arutluskäiku, peaks ülemäärane hüvitamine olema välistatud.

5.3. OPTILE

- (106) OPTILE hõlmab 70 ettevõtjat (2012. aasta seisuga), kes käitavad piirkonna transpordikavas toodud regulaartranspordiliine, välja arvatud SNCF ja RATP. OPTILE võrgu märkused puudutavad ainult piirkonna võetud meetmeid.

5.3.1. Abi olemasolu

- (107) Erinevalt sellest, mida väidab komisjon menetluse algatamise otsuses, leiab OPTILE, et vaadeldav abi ei lisandu kohalike organite makstavatele muudele hüvitistele, ning tegemist ei ole seega lisamaksetega, vaid kohalike organite makstava hüvitise osaga.
- (108) Lisaks sellele on abi andmise eelduseks olemasolevale avaliku teenindamise lepingule lisalepingu sõlmimine, millega pannakse ettevõtjale uued kohustused.
- (109) OPTILE väitel on täidetud ainult üks riigiabiks liigitamise tingimus – riigi ressursside kasutamine. Valikulisuse, majanduseelise andmise ning konkurentsi ja liikmesriikidevahelise kaubanduse mõjutamise tingimused ei ole täidetud.

5.3.1.1. Majanduslik eelis

- (110) Piirkonna antav abi oli suunatud kohalikele omavalitsustele ja mitte veoettevõtjatele ning selle eesmärk oli kergendada nende omavalitsuste finantskoormust.
- (111) Kui vaadeldavat abi ei oleks antud, oleks lepinguid täidetud muudatusteta ning esialgses lepingus sätestatud pakkumise tase ja teenuse osutamise kord oleksid jäänud endiseks või oleks vedu korraldavad omavalitsused pidanud maksma suuremat hüvitist, et katta puudujääki, mis tuleneb piletimüügist saadavate tulude ebapiisavusest võrreldes avaliku teenindamise lepingu lisalepingu sätestatud muudetud teenuste osutamise kuludega.
- (112) Uute sõidukite ostmiseks ettevõtja käsutusse antavad summad tagastatakse vedu korraldavale omavalitsusele vahendite amortisatsioonija jooksul ning ettevõtete finantskoormus oleks sama suur kui pangakrediiti kasutades. Seega on tegemist finantskoormuse üleandmisega kohalike omavalitsuste vahel.
- (113) Lisaks sellele on piirkonna antav abi OPTILE võrgu väitel seostatav avaliku teenindamise eest makstava hüvitisega. Et *Altmarki* neli kriteeriumi ei ole täidetud, ei saa olla tegemist majanduseelise andmisega.
- (114) Seoses *Altmarki* esimese kriteeriumiga märgib OPTILE, et piirkonna abi andmise tingimus oli liiklust korraldavate omavalitsusasutuste ja ettevõtjate vahel sõlmitud olemasolevatele lepingutele lisalepingute sõlmimine. Sellise lisalepinguga sätestati pakkumise suurendamine ja see hõlmas kohustusi, mis olid seotud kvaliteedi parandamisega ning mille täitmist kontrolliti.

- (115) Seoses *Altmarki* teise kriteeriumiga märgib OPTILE, et hüvitise suuruse arvutamise parameetrid olid eelnevalt objektiivselt ja läbipaistvalt kindlaks määratud ning tuginevad teenuse maksumuse objektiivsele kindlaksmääramisele. OPTILE toob näitena piirkonna osaluse sõidukite ostu rahastamisel, mis toimub 25–60 % ulatuses ostuhinnast, sõltuvalt sõidukite ja konkreetse transpordivõrgu omadustest, mis olid eelnevalt kindlaks määratud, nagu ka toetuste maksimaalsed suurused. Lisaks sellele oli tüüplepingus kindlaks määratud, et toetust antakse ettevõtjale makstava hüvitisena.
- (116) Seoses *Altmarki* kolmanda kriteeriumiga märgib OPTILE, et kohalikele omavalitsustele makstava hüvitise suurus arvutati eelarveprognoosi põhjal, mis omakorda tugines teenuse osutamise kuludele. Need kulud hõlmasid mõju, mida avaldab piirkonna toetus varustuse hankimiseks, ja tulusid, mis määrati kindlaks sõitjate arvu viimaste loenduste põhjal. Lepingutega anti omavalitsusele õigus ettevõtjat auditeerida.
- (117) Seoses *Altmarki* neljanda kriteeriumiga tuleb märkida, et enne lepingute sõlmimist uurisid omavalitsused ettevõtjate kulude struktuuri. Transpordivahendite tarnimisega seotud kulud moodustasid seejuures vaid ligikaudu 15 %.

5.3.1.2. Valikulisus

- (118) Kõik Île-de-France'i piirkonna regulaarbussiliine hõlmava ühistranspordivõrgu korraldamisega tegelevad omavalitsused võisid olla abi saajateks. Abi andmise kriteeriumid olid eelnevalt kindlaks määratud ja objektiivsed. Ettevõtted, kes pakkusid üksnes juhuvedusid, ei olnud abi andmise seisukohalt asjakohased.

5.3.1.3. Konkurentsi ja liikmesriikidevahelise kaubanduse mõjutamine

- (119) Île-de-France'i piirkonna regulaarbussiliine hõlmava ühistranspordi turg ei olnud konkrentsile avatud. Samas tuleb arvesse võtta, et vaadeldav mehhanism käivitati 1979. aastal, st ajal, mil teiste liikmesriikide transporditurud ei olnud veel konkrentsile avatud.
- (120) Komisjoni eeldatud võimalus, et Île-de-France'i piirkonna ettevõtjad kasutavad toetuse abil soetatud varustust selleks, et osaleda pakkumistel teistel konkrentsile avatud turgudel Prantsusmaal ja mujal Euroopas, ei olnud lepinguliselt ega materiaalselt teostatav. Ühelt poolt piirasid lepingute sätted piirkonnalt osalist toetust saanud sõidukite kasutamist muu tegevuse jaoks ja välistasid võimaluse saada piirkondliku mehhanismi abil eelise teistel turgudel tegutsemiseks, teiselt poolt ei olnud füüsiliselt võimalik kasutada Île-de-France'i piirkonnas lepingu alusel osutatava teenuse jaoks kasutatavat veerevkoosseisu samaaegselt teistel turgudel väljaspool Île-de-France'i piirkonda samalaadse teenuse osutamiseks.
- (121) Lisaks sellele ei sobinud peamiselt seisukohtadega linnaliinibussid OPTILE väitel juhuvedude jaoks, mille puhul on nõutav kasutada autobusse, mis on kohandatud istuvate sõitjate veoks.

5.3.2. Kokkusobivus siseturuga

- (122) Kui vaadeldavat mehhanismi peaks käsitatama riigiabina, tuleks selle siseturuga kokkusobivust hinnata õiguskindluse ja õiguspärase ootuse tagamise eesmärgil määruse (EMÜ) nr 1191/69 alusel ning mitte määruse (EÜ) nr 1370/2007 alusel.
- (123) Määruse (EMÜ) nr 1191/69 kohaselt on avaliku teenindamise lepingute sõlmimine vajalik selleks, et lahendada probleemid, mis on seotud rahvastiku arvu suurenemisega ning vajadusega tagada piisavas mahus maantee ühistranspordi regulaarteenuse osutamine, ilma et sellega seotud kulud kanduksid edasi tarbijatele; sellele lisanduvad probleemid, mis on seotud keskkonnakaitse standarditele vastavusega. Need lepingud olid kooskõlas määruse artikli 14 sätetega, kuivõrd nad hõlmasid minimaalseid kehtestatud nõudeid. Ettevõtjatele makstav hüvitis ei ületanud määra, mis oli vajalik avaliku teenuse toimimise tagamiseks: hüvitise maksimaalne suurus võrdus lepingus kindlaksmääratud teenuse osutamise seotud kulude ja kõikide teenusest tulenevate tulude vahega.
- (124) Kui mehhanismi peaks käsitatama riigiabina, tuleks see kuulutada siseturuga kokkusobivaks määruse (EMÜ) nr 1191/69 alusel.

5.4. Keolis

- (125) Keolis on ettevõtete kontsern, mis tegutseb transpordisektoris, eeskätt maantee ühistranspordi regulaarteenuste sektoris Île-de-France'i piirkonnas. Keolis on OPTILE liige. Keolise märkused puudutavad ainult piirkonna võetud meetmeid.

5.4.1. Abi olemasolu ja vastavus määruse (EMÜ) nr 1191/69 sätetele

- (126) On ilmne, et piirkond on andnud omavalitsustele abi, kuid Keolis väidab, et ettevõtjate jaoks on meede rahaliselt neutraalne. Kui abi ei oleks antud, oleksid omavalitsused pidanud kas maksma nendega käitamislepingu sõlminud ettevõtjatele sama suurt toetust või nõustuma teenuse mahu piiramisega. Seega ei saanud ettevõtjad lisaeelist võrreldes olukorraga, kus riiklik rahastamine oleks toimunud ilma piirkonna kohaldatava meetmeta.
- (127) Lisaks sellele ei saa seda mehhanismi vaadelda eraldi veoettevõtjate ja omavalitsuste vahel sõlmitud käitamislepingutest. Vaadeldav mehhanism esindab vaid üht aspekti sellest, kuidas kohalikud omavalitsused rakendavad avaliku teenindamise lepinguid määruse (EMÜ) nr 1191/69 artikli 14 tähenduses, mille sätete kohaselt on need lepingud Keolise seisukohalt siseturuga kokkusobivad.
- (128) Sellega seoses ei ole meetme kui niisuguse näol tegemist riigiabiga, kuivõrd ettevõtjad ei saa selle kohaldamise tõttu majanduseelist.

5.4.2. Olemasolevaks abikavaks liigitamine

- (129) Keolise väitel on piirkonna 1994. aastal rakendatud meetme näol tegemist olemasoleva abikavaga, kuna selle abil kohaldata 1949. aasta dekreeidi artikli 19 sätteid; ⁽¹⁶⁾ see dekreet võeti vastu enne Rooma lepingu jõustumist. Vaadeldavaid meetmeid tuleb seega hinnata nõukogu määruse (EÜ) nr 659/1999 ⁽¹⁷⁾ alusel ning üksnes komisjoni pädevuses on Prantsusmaale vajaduse korral soovitada meetmeid, mida tulevikus tuleks võtta. Kuivõrd see mehhanism tühistati 2008. aastal, ei ole enam vajadust seda vaadelda.
- (130) Sama järeldus tuleks teha ka juhul, kui piirkonna rakendatava mehhanismi käivitamise aastaks lugeda 1994. aasta. Nagu näitavad mitmed komisjoni 1997. ja 1998. aastal vastuvõetud otsused, oli vaatlusalune sektor 1994. aastal konkurentsile suletud ⁽¹⁸⁾. Seega ei ole liikmesriikidevahelise kaubanduse kahjustamise kriteerium täidetud.
- (131) Ühisturg on alates 1994. aastast edasi arenenud ning teatud liikmesriigid on ühepoolselt otsustanud avada kohalikud sõitjateveo turud konkurentsile. Kuid isegi kui see areng oleks piisav selleks, et võimaldada praegu liigitada piirkonna kehtestatud meedet riigiabiks, muutuks meede lihtsalt olemasolevaks abikavaks. Põhjenduses 129 toodud põhjustel ei ole seega vajadust seda mehhanismi käsitleda.

5.5. RATP Dev

- (132) Ettevõtte RATP Développement (RATP Dev) on RATP tütarettevõtja, avalik-õiguslik ettevõtte, mille peamine tegevusala on linnasisene ja linnadevaheline sõitjatevedu maanteel ja raudteel. Ettevõtja märkused hõlmavad üksnes piirkonna võetud meetmeid ja CT1 lepingut.

5.5.1. Abi olemasolu

5.5.1.1. Piirkonna võetud meetmed

- (133) RATP Dev leiab, et käsitlemaks piirkonna võetud meetmeid riigiabina, ei ole täidetud kaks kriteeriumi: valikulisuse ja majanduseelise andmise kriteeriumid.

⁽¹⁶⁾ 14. novembri 1949. aasta dekreet nr 49-1473 raudtee- ja maanteetranspordi koordineerimise ja ühtlustamise kohta.

⁽¹⁷⁾ Nõukogu 22. märtsi 1999. aasta määrus (EÜ) nr 659/1999, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad EÜ asutamislepingu artikli 108 kohaldamiseks (EÜT L 83, 27.3.1999, lk 1) (1999. aasta menetlusmäärus).

⁽¹⁸⁾ Komisjoni 1. juuli 1998. aasta otsus 98/693/EÜ Hispaania abikava kohta Plan Renove Industrial kommertsveokite ostmiseks (augustist 1994 kuni detsembrini 1996) (EÜT L 329, 5.12.1998, lk 23); komisjoni 30. juuli 1997. aasta otsus 98/182/EÜ abi kohta, mida Friuli-Venezia Giulia piirkond (Itaalia) andis piirkonnas maanteekaubaveoga tegelevatele ettevõtjatele (EÜT L 66, 6.3.1998, lk 18).

- (134) Seoses valikulisuse kriteeriumiga märgib ettevõtja, et nagu on tunnistanud ka Prantsusmaa konkurentsiamet, teeb Île-de-France'i piirkonna maantee ühistranspordi regulaarteenuste turu eripärane õiguslik raamistik sellest eraldiseisva geograafilise turu. Võttes selle turu võrdlusraamistikuks, tuleb tõdeda, et piirkonna rakendatud mehhanismi näol on tegemist üldise mittediskrimineeriva ja otsustuspädevust mittehõlmava meetmega, kuna see oli suunatud kõikidele Île-de-France'i piirkonna maantee ühistranspordi regulaarteenust pakkuvatele ettevõtjatele, kes olid kohalike organitega sõlminud liinide käitamise lepingu.
- (135) Võttes arvesse Euroopa Liidu õigussüsteemis kehtestatud geograafilise valikulisuse⁽¹⁹⁾ ja materiaalse valikulisuse⁽²⁰⁾ kriteeriume, tuleb nentida, et piirkonna võetud meetme näol ei ole tegemist riigiabiga, vaid üldmeetmega.
- (136) Majanduseelise seotud kriteeriumiga seoses tuleb märkida, et piirkonna antavad toetused tuleb seostada avaliku teenindamise eest makstavate hüvitistega. Kuivõrd need hüvitised vastavad neljale *Altmarki* kriteeriumile, ei kaasne nendega majanduseelise andmist.
- (137) Seoses esimese *Altmarki* kriteeriumiga, mille kohaselt avaliku teenindamise kohustused peavad olema selgelt kindlaks määratud, märgib RATP Dev, et kui nende kohustuste täitmisega seotud hüvitised pärinevad mitmest riiklikust ressursist, tuleb neid analüüsida lähtuvalt kõikidest avaliku teenindamise kohustustest, mis on avaliku teenindamise lepingus sätestatud. Seega ei saa pidada asjakohaseks järeldust, mille kohaselt piirkonna makstav toetus on ette nähtud üksnes piirkonna määratud lisakohustuste täitmise hüvitamiseks. Tegemist on vaid ühe toetusega teiste hulgas, mis moodustavad veoettevõtjatele makstava hüvitise.
- (138) Need avaliku teenindamise kohustused on selgelt kindlaks määratud kohalike omavalitsuste ja veoettevõtjate vahel sõlmitud käitamislepingutes ning piirkonna toetuste saamise tingimuseks olevate nõutavate muudatuste näol on tegemist vaid lisanõuetega. Kohustust investeerida veerevkoosseisu on komisjon tunnistanud eeskätt ühenduse suunistes raudtee-ettevõtjatele antava riigiabi kohta,⁽²¹⁾ käsitledes seda pealegi sõnaselgelt avaliku teenindamise kohustusena, mille täitmise eest on võimalik maksta hüvitist.
- (139) Seoses teise *Altmarki* kriteeriumiga märgib ettevõtte, et toetuste määr (25–60 % sõltuvalt sellest, kas tegemist on investeringuga sõidukipargi täiendamiseks või selle uuendamiseks) oli selgelt kehtestatud seoses sõidukite hankimist hõlmavate eri eesmärkidega ning toetuste ülempiirid olid eelnevalt kindlaks määratud. Parameetrite kindlaksmääramise mehhanism vaadati korrapäraselt läbi, võttes arvesse vajadust kohandada eelnevalt ja läbipaistvalt hüvitiste määra, et vältida ülemäärast hüvitamist.
- (140) Seoses kolmanda ja neljanda *Altmarki* kriteeriumiga märgib ettevõtte, et käitamislepingute finantskorraldust reguleerivates sätetes nähti ette, et veoettevõtja esitab igal aastal tegevusprognose hõlmava aruande, milles on täpselt kindlaks määratud, milliseid piirkonna toetustega seotud tulusid arvesse võetakse. Lepinguosalisest kohaliku omavalitsuse panuse suurus sõltub esitatud prognoosi hõlmavas aruandes toodud puudujäägist. Samuti olid sätestatud mehhanismid toetuste tagasimaksmiseks, mis võimaldavad samuti vältida ülemäärast hüvitamist.

5.5.1.2. Meetmed, mis STIF võttis CT1 raames

- (141) Ettevõtte RATP Dev väite kohaselt ei vasta STIFI rakendatud mehhanism valikulisuse ja majanduseelise andmise kriteeriumidele. Seega ei saa seda mehhanismi käsitada riigiabina.
- (142) Valikulisuse kriteeriumi puhul esitatakse samasugune kaalutlus kui see, mis on toodud põhjendustes 134 ja 135.
- (143) Majanduseelise andmisega seotud kriteeriumiga seoses tuleb märkida, et STIFI võimaldatavad toetused tuleb seostada avaliku teenindamise eest makstava hüvitisega. Ettevõtte RATP Dev väitel rahuldavad need toetused nelja *Altmarki* kriteeriumi.
- (144) Seoses esimese *Altmarki* kriteeriumiga märgib RATP Dev, et komisjon ei ole menetluse algatamise otsuses vaidlustanud asjaolu, et tegevuskulud on seotud selgelt kindlaks määratud avaliku teenindamise kohustuse täitmisega.
- (145) Seoses teise *Altmarki* kriteeriumiga märgib ettevõtte, et lepinguosalistest ettevõtjad esitasid iga asjaomase liini kohta STIFile nõutavad dokumendid. Neis dokumentides anti üksikasjaliku finantsanalüüsi alusel hinnang rahastamisvajadusele.

⁽¹⁹⁾ Vt näiteks kohtuotsus, Euroopa Kohus, 6. september 2006, Portugal vs. komisjon, C-88/03, ECLI:EU:C:2006:511, punktid 56–58.

⁽²⁰⁾ Vt näiteks kohtuotsus, Üldkohus, 7. märts 2012, British Aggregates vs. komisjon, T-210/02, ECLI:EU:T:2012:110.

⁽²¹⁾ ELT C 184, 22.7.2008, lk 13.

- (146) Seoses kolmanda ja neljanda kriteeriumiga selgitab RATP Dev, et CT1 lepingute õiguslikust analüüsist ilmneb selgelt, et hüvitise suhtes kohaldatavad põhimõtted vastavad *Altmarki* kohtupraktikale ning lepingud hõlmavad kontrollimehhanisme, mille alusel võib nõuda abi tagasimaksmist.

5.5.2. Abikava liigitamine olemasolevaks abiks

- (147) RATP Dev leiab, et piirkonna ja STIFI mehhanisme tuleb käsitada olemasolevate abikavadena 1999. aasta menetlusmääruse alusel, kuna RATP Dev väitel kehtestati need mehhanismid enne ELi toimimise lepingu jõustumist ning kuna asjaomased regulaarvedude turud olid vaadeldaval ajajärgul veel konkurentsile suletud.
- (148) Piirkonna rakendatav mehhanism põhineb õigusnõudel, mida ei ole ajavahemikul 1949–2012 muudetud, samas kui STIFI rakendatava mehhanismi näol on tegemist 1948. aastal kehtestatud korralduse pikendamisega.
- (149) Piirkonna ja STIFI rakendatavate mehhanismide näol ei olnud käivitamise ajal tegemist riigiabiga, kuna need mehhanismid ei kahjustanud ühendusesisest kaubandust. Nende käivitamise ajajärgul olid asjaomased turud konkurentsile suletud, mis välistab vastavuse riigiabiks liigitamise neljanda kriteeriumiga.
- (150) Komisjonil puudub igasugune pädevus nõuda nende olemasolevate abikavade raames makstud abi tagasimaksmist. Komisjonil on võimalik teha üksnes tulevikku suunatud korrigeerivaid ettekirjutusi.

5.5.3. Kokkusobivus siseturuga

- (151) Kui peaks osutama vajalikuks analüüsida siseturuga kokkusobivust riigiabi puhul, tuleks ettevõtte RATP Dev väitel seda teha määruse (EMÜ) nr 1191/69 alusel nende toetuste puhul, mida anti enne 3. detsembrist 2009, kui jõustus määrus (EÜ) nr 1370/2007.
- (152) Ettevõtte RATP Dev sõlmitud lepinguid võiks käsitada avaliku teenindamise lepingutena määruse (EMÜ) nr 1191/69 tähenduses. Võttes arvesse põhjenduses 140 toodud järeldusi, on nende lepingutega tagatud, et veoettevõtjale ei maksta ülemäärast hüvitist. Piirkondlikud toetused kuuluvad nende lepingute alusel makstud hüvitiste hulka, toetused on kooskõlas määruse (EMÜ) nr 1191/69 sätetega ja sellega seoses ka siseturuga kokkusobivad. Sama järeldust on ettevõtte RATP Dev väitel võimalik kohaldada ka C1 lepingute alusel enne 3. detsembrist 2009 makstud STIFI hüvitiste suhtes.
- (153) Pärast 3. detsembrist 2009 makstud toetuste suhtes tuleb ettevõtte RATP Dev väitel kohaldada määrust (EÜ) nr 1370/2007. Selles määruses on sätestatud, et avaliku teenindamise lepingud on siseturuga kokkusobivad ja nendest ei ole vaja teatada, kui i) lepingud hõlmavad määruse artiklis 4 sätestatud kohustuslikku sisu ja ii) hüvitise puhul ei ole tegemist ülemäärase hüvitamisega. Need kaks tingimust on ettevõtte RATP Dev väitel täidetud ning ettevõtte järeldab selle põhjal, et vaadeldavad meetmed on siseturuga kokkusobivad.

5.6. Transdev Île-de-France

- (154) Ettevõtte Transdev Île-de-France („Transdev“) kuulub kontserni Transdev ja tegutseb Île-de-France'i piirkonna sõitjateveo sektoris, käitades sõitjateveo maanteetranspordivõrku väljaspool RATP teenindatavat põhipiirkonda.
- (155) Ettevõtte märkused puudutavad üksnes piirkonna võetud meetmeid, kuigi väidete kinnituseks toodud lepingute näited hõlmavad ka osa CT1 ja CT2 lepingute perioodist.
- (156) Esmalt meenutab Transdev, et regulaarset sõitjatevedu maanteel reguleerivad Île-de-France'i piirkonna eripärased eeskirjad ning vaadeldav sektor moodustab transpordiga seotud üldõigusest erandi.
- (157) Vaadeldaval perioodil võis korraldava ametiasutus valida transpordivõrgu käitaja ilma eelneva hankemenetluseta transpordikavasse haldusmenetlusliku kandmise teel, kuivõrd määrus (EÜ) nr 1370/2007 ei olnud veel jõustunud.
- (158) Lisaks sellele täpsustab ettevõtte, et korraldava ametiasutus tekitas kunstlikult struktuurse puudujäägi, määrates halduskorras kindlaks kasutajate suhtes kohaldatavad sõidutariifid, sõltumatult tegelikust teenuse osutamise maksumusest. Just seda puudujääki hüvitati rahaliselt avaliku teenindamise lepingute abil.

(159) Seejuures ei olnud Île-de-France'i piirkonna regulaarbussiliine hõlmava ühistranspordi turg konkurentsile avatud.

5.6.1. *Abi olemasolu*

(160) Transdev volitas uurimisbürood Microeconomix analüüsima kolme lepingut ja nende lisalepinguid ning lepingutega seotud rahavooge. Ettevõtte esitas peamised tulemused ning täpsustab, et ekspertiisaruandest ilmneb ühemõtteliselt, et toetuskava on neutraalne ning ei hõlma ülemäärast hüvitamist.

(161) Transdevi väitel kindlustab piirkondlike toetuste haldamise mehhanism täielikult, et toetused ei saa olla seostatavad investeerimisabiga. Võib öelda, et piirkondlikud toetused teataval määral tagastatakse toetuse andnud omavalitsusele varade amortisatsioonija jooksul seoses negatiivse mõjuga, mida need toetused avaldavad omavalitsuse makstavatele hüvitistele.

(162) Vaadeldava meetme näol on seega tegemist täiesti neutraalse korruga, mille alusel makstakse avaliku teenindamise eest hüvitist veoettevõtjatele, kes on sõlminud avaliku teenindamise lepingu.

(163) Seoses nimetatud neutraalsusega ei ole riigiabi olemasolu kriteeriumid täidetud.

5.6.1.1. Riigi ressursid ja riigiga seostatavus

(164) Transdev leiab, et kuivõrd piirkonna makstud summad tulevad kokkuvõttes kohalikule organile tagasi, ei ole need vahendid väljunud riigi haldusalast.

5.6.1.2. Majanduslik eelis

(165) Kuivõrd vahendite kättesaadavaks tegemine ei toimunud soodsamatel tingimustel võrreldes finantsturu tingimustega, ei saa ettevõtjad sellega seoses mingit eelist. Eelise andis piirkond omavalitsusele ning see ei mõjuta konkurentsi.

(166) Lisaks sellele ei nõustu Transdev väitega, et piirkonna kaasrahastatud varustus võiks olla konkurentsiolekorrast nende ettevõtete varustusega, kes ei ole toetuse saamiseks abikõlblikud.

5.6.1.3. Valikulisus

(167) Kõik Île-de-France'i piirkonna maantee ühistranspordi regulaarteenuste turul tegutsevad ettevõtjad olid hõlmatud meetmega samadel alustel, seega ei ole vaadeldaval juhul tegemist valikulise meetmega.

5.6.1.4. Konkurentsi ja liikmesriikidevahelise kaubanduse mõjutamine

(168) Kuivõrd meetme puhul ei esine majanduseelise andmist ja valikulisust, leiab Transdev, et meede ei saa kuidagi kahjustada konkurentsi ja sellest tulenevalt mõjutada liikmesriikidevahelist kaubandust.

5.6.2. *Kokkusobivus siseturuga*

(169) Kui komisjon peaks siiski otsustama, et tegemist on riigiabiga, leiab Transdev, et selline abi oleks tänu vastavusele määrusele (EMÜ) nr 1191/69 siseturuga kokkusobiv.

5.7. Ülemaailmne ühistranspordi assotsiatsioon

(170) Ülemaailmne ühistranspordi assotsiatsioon (Union internationale des transports publics, UITP) on rahvusvaheline ühistranspordi organisatsioon, mille tegevus hõlmab kõiki ühistranspordi liike ja millel on üle 3 100 liikme (ettevõtted, ametiasutused ja tarnijad) üle kogu maailma.

(171) UITP ei lasku menetluse algatamise otsuses vaadeldavate mehhanismide üksikasjadesse. Ta kasutab võimalust meenutada teatavoid kõnealuse sektoriga seotud asjaolusid.

(172) Esiteks on liikmesriikidel määruse (EÜ) nr 1370/2007 kohaselt avaliku teenindamise kohustuse kindlaksmääramisel suur manöövervus- ja tõlgendusruum, mida mõjutavad eeskätt kasutajate vajadused.

- (173) Teiseks iseloomustab Euroopa avalikku transporditeenust asjaolu, et tegevuskulud kaetakse keskmiselt ligi 50 % ulatuses piletimüügist saadava tuluga (Pariisis 30 %). Seetõttu on äärmiselt oluline, et avaliku teenindamise kohustuse täitmise eest maksaksid riiklikud ametiasutused piisavat hüvitist.
- (174) Erinevalt komisjoni menetluse algatamise otsuse põhjenduses 43 väidetust ei ole avaliku teenindamise kohustused piiratud transporditeenuse osutamisega seotud tegevuskuludega, need võivad olla suunatud teenuse kvaliteedi parandamisele ning taristu ja veerevkoosseisu täiendamisele. Meetmed võivad olla siseturuga kokkusobivad, kui need vastavad kohaldatavates õigusaktides, st määruses (EÜ) nr 1370/2007 või määruses (EMÜ) nr 1191/69 sätestatud tingimustele.

5.8. Ettevõtete RATP Dev, Transdev, OPTILE ja Kéolis 21. juunil 2016 edastatud lisamärkused

- (175) Esmalt juhivad neli huvitatud kolmandat isikut, kes soovisid täiendada esitatud märkusi, komisjoni tähelepanu tema tehtud otsusele seoses Tšehhi Vabariigi rakendatud abikava siseturuga kokkusobivuse analüüsiga („Autobus Porizeni otsus“) ⁽²²⁾. Selle otsusega seotud asjaolud on kolmandate isikute väitel väga sarnased piirkonna rakendatava mehhanismi omadega (mis võeti üle CT1 lepingutesse). Komisjon uuris Tšehhis kehtestatud investeringutoetuste süsteemi, võttes arvesse toetuste mõju käitamislepingute raames antavatele hüvitistele ning kuulutas need toetused siseturuga kokkusobivaks määruse (EMÜ) nr 1191/69 alusel.
- (176) Huvitatud kolmandad isikud leidsid samuti, et *Jorgen Anderseni* kohtuotsuses käsitleti avaliku sõitjateveoteenusega seotud määrust, mida kohaldatakse käesoleval juhul: tegemist on määrusega (EMÜ) nr 1191/69 selle 1991. aastal muudetud versiooniga ja mitte määrusega (EÜ) nr 1370/2007.
- (177) Esmajärjekorras toovad huvitatud kolmandad isikud välja asjaolu, et piirkondlike toetuste näol, mida makstakse piirkonna kehtestatud mehhanismi alusel, ei ole tegemist riigiabiga. Nad jõuavad sellele järeldusele seoses asjaoluga, et selle mehhanismi raames võetakse arvesse iga-aastast intressimäära, mida kohaldatakse veerevkoosseisu hankimiseks antava toetuse suhtes.
- (178) Seoses kohaldatava määruse küsimusega märgivad huvitatud kolmandad isikud, et *Jorgen Anderseni* kohtuotsuses määrati kindlaks määruste (EMÜ) nr 1191/69 ja (EÜ) nr 1370/2007 ajalise kohaldamise eeskirjad. Selles kohtuotsuses otsustas Euroopa Kohus, et määrust (EMÜ) nr 1191/69 kohaldatakse selleks, et uurida:
- a) enne 3. detsembrist 2009 antud abi õiguspärasust, kuna määruse (EMÜ) nr 1191/69 näol on tegemist kohustusest vabastamise määrusega, millega vabastatakse teatamiskohustusest määruse sätetega kooskõlas makstavad hüvitised;
 - b) 3. detsembri 2009. aasta seisuga kehtivate ja määruse (EÜ) nr 1370/2007 artikli 8 lõikes 3 sätestatud erinevate tähtaegade võrra pikendatud lepingute alusel antava abi õiguspärasust ja siseturuga kokkusobivust.
- (179) Vastavalt otsusele *Jorgen Anderseni* kohtuasjas, mis on komisjoni jaoks vaadeldaval juhul siduv, peab komisjon vaatlema enne 3. detsembrist 2009 antud abi lähtuvalt määrusest (EMÜ) nr 1191/69 ning see hõlmab ka hüvitisi, mida on makstud avaliku teenindamise lepingu kohases toetuskavas toodud hindade kujul. Lisaks sellele on sellisel makstavate hüvitiste arvutamise meetodid määratud kindlaks *Danske Bus* ⁽²³⁾ kohtupraktikas, mille kohaselt hüvitised peavad olema „otseselt ja äärmiselt vajalikud avaliku transporditeenuse kui sellise osutamiseks“ ⁽²⁴⁾.
- (180) Kui komisjon mingil põhjusel ei nõustu käsitama määrust (EMÜ) nr 1191/69 kohustusest vabastamise määrusena, peab ta oma otsustuspraktika kohaselt kuulutama piirkonna rakendatud mehhanismi alusel makstavad toetused siseturuga kooskõlas olevateks.
- (181) Kui komisjon ei nõustu kohaldama *Jorgen Anderseni* kohtuotsuses väljendatud põhimõtteid ja otsustab kohaldada määrust (EÜ) nr 1370/2007, peab ta ühtlasi otsustama, et hindade kaudu makstavate hüvitiste siseturuga kokkusobivuse analüüsi hõlmavad kohaldamistingimused on samad kui määruse (EMÜ) nr 1191/69 puhul.

⁽²²⁾ Komisjoni 16. aprilli 2008. aasta otsus seoses riigiabiga nr 350/2007, mida Tšehhi Vabariik andis ettevõttele Autobus Porizeni.

⁽²³⁾ Kohtuotsus, Üldkohus, 16. märts 2004, *Danske Busvognmænd vs. komisjon*, T-157/01, ECLI:EUT:2004:76.

⁽²⁴⁾ *Ibidem*, punkt 86.

- (182) Lõpuks täiendavad huvitatud kolmandad isikud oma väiteid seoses olemasoleva abikava kohaldamisega pärast komisjoni 15. oktoobri 2014. aasta otsuse *Dublin Bus/Irish Bus* vastuvõtmist⁽²⁵⁾. Selles otsuses leidis komisjon, et 1985. aastal käivitatud investeeringutoetuste süsteemi näol, mis on äärmiselt sarnane piirkonna rakendatava mehhanismiga, on tegemist olemasoleva abikavaga.

6. KOMISJONI HINNANG VADELDAVATELE MEETMETELE

- (183) Komisjoni analüüs hõlmab kolme menetluse algatamise otsuses osutatud investeerimise toetusmehhanismi: i) piirkondlik investeerimise toetusmehhanism, mis määrati kindlaks kolme järjestikuse otsuse CR 34–94, CR 44–98 ja CR 47–01 alusel, ii) mehhanism, mis rakendus CT1 lepingu lisalepingu nr 3 alusel ja iii) CT2 lepingu C2 osa. CT2 lepinguga seoses rõhutab komisjon, et tema käsitus piirdub investeerimise problemaatikaga seonduva C2 osaga. Menetluse algatamise otsuses nimetati üksnes meetmeid, mille näol võib olla tegemist investeeringutoetustega; see välistab CT2 lepingute osa C1.

6.1. Abikava või individuaalsed abid

- (184) Aastate jooksul on enam kui sada ettevõtjat saanud piirkonna ja seejärel STIFI makstud toetusi. Enne kui hinnata abi olemasolu ja selle võimalikku kokkusobivust siseturuga, tuleb välja selgitada, kas need toetused anti individuaalses korras, mis eeldab, et komisjon peab vaatlema neid üksikhaaval, või on tegemist abikavadega, mille puhul komisjon võib piirduda kõnealuste abikavade oluliste parameetrite uurimisega.
- (185) Määruses (EL) 2015/1589⁽²⁶⁾ („menetlusmäärus“) on sätestatud, et abikava on „mis tahes õigusakt, mille alusel võidakse ilma edasiste rakendusmeetmeteta anda individuaalset abi õigusaktis üldiselt ja abstraktselt määratletud ettevõtjatele, ja mis tahes õigusakt, mille alusel võidakse anda eriprojektiga sidumata abi ühele või mitmele ettevõtjale määramata ajaks ja/või määramata ulatuses“. Selle määratluse kohaselt peab komisjon, selleks et eristada abikava individuaalsete abide kogumist, andma hinnangu abi andva ametiasutuse otsustuspädevuse ulatusele.
- (186) Piirkonna rakendatava mehhanismi kohta märgib komisjon, et piirkonna nõukogu 1994. aasta otsuses määrati üldiselt ja abstraktselt kindlaks ettevõtted, kes võivad toetusi taotleda, vaadeldaval juhul oli tegemist ettevõtjate või omavalitsuse enda üksustega, kes on sõlminud Île-de-France'i piirkonna kohaliku omavalitsusega lepingu regulaarbussiliinide käitamiseks. Lisaks sellele määrati otsuses selgelt ja täpselt kindlaks varad, mille soetamist on võimalik toetada, selle vara suurim võimalik väärtus ning toetuse määr iga varaliigi puhul. Täpsustati ka abi andmise tingimusi, eeskätt tellijast omavalitsusasutuse ja veoettevõtja kohustust täiustada pakkumist nii koguseliselt kui ka kvalitatiivselt. Seega on piirkonna otsustuspädevus toetuste andmisel rangelt piiratud 1994. aasta otsusega ning seda otsust 1998. ja 2001. aastal asendanud otsuste sätetega. Sellega seoses leiab komisjon, et need otsused moodustavad abikava õigusliku aluse.
- (187) CT1 raames makstud toetuste puhul märgib komisjon, et need põhinevad STIFI 2006. aastal koostatud ja kinnitatud tüüplepingul. Kõikide CT1 lepingute preambulis meenutati, et konkreetse lepingu erijooned ei saanud tühistada tüüplepingus sätestatud põhimõtteid ja põhitingimusi: „käesoleva lepingu puhul kohaldatakse ja arvestatakse ühtlasi STIFI nõukogu 13. detsembri 2006. aasta istungil kinnitatud piirkondlikes tehnilistes kirjeldustes esitatud suuniseid ja põhimõtteid ning leping vastab 1. tüüpi näidislepingule, mille on samuti kinnitanud nõukogu“. See märkus kehtib eriti lisalepinguga nr 3 tehtud muudatuste suhtes, mis võeti vastu STIFI nõukogu 2. oktoobri 2008. aasta otsusega. Selle otsuse alusel võivad kõik veoettevõtjad, kes on sõlminud STIFiga 1. tüüpi lepingu, taotleda lisalepingus nr 3 osutatud investeeringutoetusi. Lisalepingu nr 3 näidislepingus (eriti selle I lisas) on selgelt ja täpselt kindlaks määratud vara, mille soetamist on võimalik toetada, selle vara suurim võimalik väärtus ning toetuse määr iga varaliigi puhul. Seega on STIFI otsustuspädevus lisalepingu nr 3 alusel toetuste andmisel rangelt piiratud 2008. aasta otsuse alusel koostatud tüüplepingu sätetega. Sellega seoses leiab komisjon, et see otsus moodustab abikava õigusliku aluse.

⁽²⁵⁾ Komisjoni 15. oktoobri 2014. aasta otsus (EL) 2015/635 riigiabi nr SA.20580 (C 31/07) (ex NN 17/07) kohta, mida Iirimaa andis asutuse Córas Iompair Éireann bussiettevõtjatele (Dublin Bus ja Irish Bus) (ELT L 104, 23.4.2015, lk 17).

⁽²⁶⁾ Nõukogu 13. juuli 2015. aasta määrus (EL) 2015/1589, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad EÜ asutamislepingu artikli 108 kohaldamiseks (ELT L 248, 24.9.2015, lk 9).

- (188) Samalaadset arutluskäiku võib kohaldada ka CT2 lepingute osa C2 suhtes. Selle arvutamisel kasutatakse meetodit, mis on rangelt piiritletud STIFI nõukogu kinnitatud CT2 näidislepinguga. Kõik ettevõtjad, kes on sõlminud CT2 lepingu, võivad investeerimiskulude hüvitamiseks taotleda C2 hüvitist, kusjuures STIFil ei ole selle hüvitise suuruse arvutamisel mingit otsustuspädevust.
- (189) Eelneva valguses leiab komisjon, et abi olemasolu ja selle siseturuga kokkusobivuse hindamiseks ei ole vaja vaadelda iga toetust eraldi. Otsuse järgnevas osas esitab komisjon kõigi kolme abikava puhul nende õiguslikus aluses sätestatud põhiparameetrid.

6.2. Riigiabi olemasolu hindamine

- (190) Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 kohaselt „on igasugune liikmesriigi poolt või riigi ressurssidest ükskõik missugusel kujul antav abi, mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, soodustades teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist, siseturuga kokkusobimatu niivõrd, kuivõrd see kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust“.
- (191) Asjaomasest sättest nähtub, et riigiabina käsitlemiseks on vajalik, et vaadeldav meede peab i) pärinema riigilt, st tegemist on riigi ressursside kasutamise ja see on seostatav riigiga; ii) andma abisaajale majandusliku eelise; iii) olema valikuline; iv) moonutama tõenäoliselt konkurentsi ja mõjutama liikmesriikidevahelist kaubandust.

6.2.1. Riigi ressurssid ja riigiga seostatavus

6.2.1.1. Piirkonna võetud meetmed

- (192) Piirkonna toetuste andmise aluseks olid piirkondliku nõukogu otsused ning toetust anti Île-de-France'i piirkonna eelarvest.
- (193) Sellest lähtuvalt leiab komisjon, et piirkonna võetud meetmete puhul kasutati riigi ressursse ning need meetmed on seostatavad Prantsuse riigiga.

6.2.1.2. STIFI võetud meetmed

- (194) Kuivõrd STIFI näol on tegemist avalik-õigusliku haldusasutusega, on tema otsused seostatavad ametiasutusega ning tema ressursside näol on tegemist riiklike ressurssidega.
- (195) Sellest lähtuvalt leiab komisjon, et STIFI võetud meetmete puhul kasutati riigi ressursse ning need meetmed on seostatavad Prantsuse riigiga.

6.2.2. Majanduslik eelis

- (196) Komisjon täpsustab esmalt, et piirkonna ja STIFI võetud meetmetest kasusaajaid tuleb käsitada ettevõtjatena, sest sõltumata nende õiguslikust seisundist tegelevad nad majandustegevusega, st pakuvad maanteeveeteenuseid. Sellest tulenevalt saab väita, et kõik vaadeldavatest meetmetest kasusaajad, nii eraettevõtjad kui omavalitsusüksused tegelevad majandustegevusega ning neid tuleb käsitada ettevõtjatena ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses.
- (197) Menetluse algatamise otsuses tõstas komisjon esmalt küsimuse piirkonna ja seejärel STIFI antud investeeringutoetuste olemuse kohta, ning küsimuse sellest, kas tegemist on investeeringutoetuste või avaliku teenindamise eest makstava hüvitisega.
- (198) Vastuseks sellele küsimusele väitsid Prantsuse ametiasutused ja huvitatud kolmandad isikud, et piirkonna ja STIFI võetud meetmete näol on tegemist omavalitsusüksustele ja eraõiguslikele veoettevõtjatele makstavate hüvitistega avaliku teenindamise kohustuse täitmise eest, mis liiatigi vastavad *Altmarki* kohtupraktikas osutatud tingimustele, kuivõrd vaadeldavad meetmed ei anna neist kasusaajatele majanduseelist.

(199) Tuleb märkida, et üldmajandushuviteenuse pakkumisega seotud kulude hüvitamise näol ei ole ELI toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 kohaselt tegemist majanduseelise andmisega, kui samaaegselt on täidetud neli tingimust⁽²⁷⁾. Esiteks peab meetmest kasu saav ettevõtja tööpoolest täitma avaliku teenindamise kohustust ning tema kohustused peavad olema selgelt kindlaks määratud. Teiseks, hüvitise arvutamise aluseks olevad parameetrid peavad olema eelnevalt objektiivselt ja läbipaistvalt kindlaks määratud. Kolmandaks ei tohi hüvitis olla suurem, kui on vajalik avaliku teenindamise kohustuse täitmisest tulenevate kulude täielikuks või osaliseks katmiseks, arvestades selle kohustuse täitmisega seotud tulu ja mõistlikku kasumit. Neljandaks, kui avaliku teenindamise kohustust täitvat ettevõtjat ei valitud avalikus hankemenetluses, mis võimaldab välja valida kandidaadi, kes suudab asjaomaseid teenuseid pakkuda üldsuse jaoks kõige väiksemate kuludega, peab sobiva hüvitise tase olema kindlaks määratud selliste kulude analüüsi alusel, mida tüüpiline hästi korraldatud juhtimise ja asjaomase avaliku teenindamise nõuete täitmiseks vajalike vahenditega asjakohaselt varustatud ettevõtja oleks nende kohustuste täitmiseks kandnud, arvestades nende kohustuste täitmisega seotud tulusid ja mõistlikku kasumit. Komisjon on täpsustanud kõiki neid tingimusi oma teises Euroopa Liidu riigiabi eeskirjade kohaldamise kohta üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamise eest makstava hüvitise suhtes⁽²⁸⁾.

(200) Komisjon analüüsib vaadeldavaid meetmeid lähtuvalt *Altmarki* kohtupraktikast.

6.2.2.1. Piirkonna antud investeeringutoetused

(201) Esimese *Altmarki* kriteeriumi kohaldamise eesmärk on veenduda, et tehtud maksete näol on tegemist selgelt kindlaks määratud avaliku teenindamise kohustuse täitmise eest makstavate hüvitistega.

(202) Vaadeldaval juhul leiab komisjon, et piirkonna antavaid toetusi saavad taotleda üksnes avaliku teenindamise kohustust täitvad omavalitsusüksused ja veoettevõtjad. Avaliku teenindamise kohustused on kindlaks määratud iga ettevõtja ja vastava tellijast omavalitsuse vahel sõlmitud käitamislepingutes. Nendes käitamislepingutes nähakse ette hüvitis avaliku teenindamise kohustuste täitmisega seoses kantavate kulude eest, millest on maha arvatud võimalikud saadud tulud ja muud toetused.

(203) Piirkonna makstavad toetused on seotud lepingulise mehhanismiga selleks, et stimuleerida investeerimist ning sellega toetada transporditeenuse kvantitatiivset ja kvalitatiivset parandamist. Toetuste summa on kindlaks määratud kokkuleppelisel alusel, kohaldades kindlaksmääratud protsendimäära teatud kulutuste kategooriate suhtes, millele on seatud ülempiir (näiteks bussi hind ilma maksudeta).

(204) Toetuse taotlemiseks peavad transporditeenuseid tellivad omavalitsused kohustuma täiustama avaliku teenindamise kohustuse sisu, mille nad panevad veoettevõtjatele. Nagu on osutatud isegi 1994. aasta otsuse pealkirjas, on abikava eesmärk „parandada maantee ühistransporditeenuse osutamist“. See aga iseenesest ei tähenda, et piirkonna makstavad toetused kujutavad endast hüvitist avaliku teenindamise kohustuse täitmise eest. Samuti nagu tavapärase toetuste puhul on need lihtsalt suunatud transporditeenuseid pakkuvate ettevõtjate ja omavalitsusüksuste investeeringute soodustamisele. Seevastu teenuseid tellivate omavalitsusasutuste kohustus on hüvitada transporditeenuse pakkujale kõik kulud, mis tulenevad *kõikidest* kohustustest, mida nad nendele ettevõtjatele täiendavalt panevad (sealhulgas ka kohustustest, mille täitmine on vajalik selleks, et olla õigustatud piirkonna makstava toetuse taotlemiseks).

(205) Need kulud oleksid ilma piirkonna makstava toetuseta kahtlemata suuremad, sest hüvitatava kahjumi arvestamisel võetakse arvesse teenitud tulu ja võimalikke muid toetusi. Samas jääb püsima põhimõtteline vahe avaliku teenindamise kohustusi hõlmava süsteemi ja teenuseid telliva omavalitsusasutuse vastutusalas olevate hüvitiste (mida käesolev menetlus ei hõlma) ning toetuskava vahel, mis on suunatud üldiselt investeeringutele, millega parandatakse veoteenuste osutamist.

(206) Seega, vaatamata majanduslikule seosele, mis ühendab õigustatult piirkonna makstavaid toetusi ja avaliku teenindamise hüvitise arvutamist, leiab komisjon, et piirkonna makstavaid toetusi ei makstud hüvitisena selgelt kindlaks määratud avaliku teenindamise kohustuse täitmise eest. Esimene *Altmarki* kriteerium ei ole seega täidetud. Kuivõrd neli *Altmarki* kriteeriumi peavad olema täidetud samaaegselt, ei saa vastavuse kontrollimine anda positiivset tulemust, kui üks kriteerium ei ole täidetud. Seega tuleb piirkonna võetud meetet analüüsida klassikalise meetodi kohaselt kui abikava, mis võimaldab anda investeeringutoetusi.

(207) Võttes enda kanda osa investeerimiskuludest, mida tavapäraselt oleks pidanud kandma veoettevõtjad, tekitab piirkond toetuste saajate jaoks täiendava manööverdamisruumi, tänu millele ettevõtjad said kasutada omavahendeid muuks otstarbeks. Sellega said toetuste saajad majanduseelise.

⁽²⁷⁾ Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 24. juuli 2003, *Altmark Trans*, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415, punktid 87–95.

⁽²⁸⁾ ELT C 8, 11.1.2012, lk 4.

- (208) Mõned huvitatud kolmandad isikud väitsid, et selle eelise tühistas asjaolu, et toetused, mida suurendasid rahastamiskulud, mida ettevõtja ei pidanud kandma, amortiseeriti teenuse tellinud omavalitsuse täiendavalt makstava avaliku teenuse osutamise hüvitise kaudu.
- (209) Vastuseks sellele väitele märgib komisjon, et kõnealuse abikava aluseks olevates järjestikustes otsustes ei ole kindlaks määratud sellise amortiseerimise parameetreid: kestust ja intressimäära. Seega ei võimalda toetuskava õigusliku aluse mitte ükski säte täpselt tagada, et toetused amortiseeritakse nõuetekohaselt tähtaja jooksul, mis vastab varustuse kasutamise tingimustele, võttes seejuures arvesse rahastamiskulusid, mida ettevõtja ei pidanud kandma ning mis peaksid olema kooskõlas turutingimustel toimuva rahastamise kuludega. Transporditeenuse tellijate makstavate toetuste arvessevõtmise analüüs avalike teenuste eest täiendavalt makstavate hüvitiste suuruse arvutamisel tuleneb seega iga kõnealuse hüvitise analüüsist ja mitte toetuste analüüsist. Käesolev menetlus aga ei keskendu üldise avaliku teenindamise kohustuse täitmise eest makstavatele hüvitistele, vaid üksnes täiendavalt makstavatele toetustele.
- (210) Eelnevat silmas pidades leiab komisjon, et piirkonna makstavate toetuste näol, kui vaadelda neid eraldi, anti nende toetuste saajatele majanduseelis.

6.2.2.2. CT1 lepingute alusel makstavad toetused

- (211) CT1 lepingu näol on tegemist avaliku teenindamise lepinguga, millega pannakse ettevõtjale selgelt kindlaks määratud avaliku teenindamise kohustus. CT1 lepingu artiklis 4–2 on sätestatud, et „*ettevõtja pakub avalikku sõitjateveeteenust*“. Sellest tulenevalt oli ettevõtjal kohustus pidada üleval ja käitada talle usaldatud liine ning vedada reisijaid STIFI kindlaksmääratud veo- ja tariifitingimustel. CT1 lepingu artiklis 12–1 on ühemõtteliselt täpsustatud: „*sõidutariifide kindlaksmääramine on STIFI ainupädevuses ning seda ei ole võimalik edasi delegeerida*“. Ettevõtja saab seevastu hüvitist avaliku teenindamise kohustuste täitmisega seoses kantavate kulude eest, millest on maha arvatud võimalikud saadud tulud ja muud toetused.
- (212) CT1 lepingu lisalepingu nr 3 alusel antavad toetused on seostatud samalaadselt, nagu eelneva perioodi jooksul piirkonna antavad toetused olid seotud käitamislepingutes sätestatud hüvitistega. Peamine erinevus seisnes selles, et sama üksus (STIF) maksis samaaegselt i) avaliku teenindamisega seotud hüvitisi otseses mõttes, mille arvutamise meetodi kohaselt kaeti avaliku teenindamise kohustuse täitmisega tekkiv puudujääk ja ii) investeringutoetusi, mille suurus määrati kindlaks hinnalage ja toetuse ülemmäära arvestades. Lisaks sellele, nagu ka varasema perioodi puhul, ei olnud toetuste andmise õiguslikus aluses, st CT1 lepingu lisalepingus nr 3 samuti määratud kindlaks põhiparameetrid toetuste amortiseerimiseks täiendavalt makstavate avaliku teenindamise hüvitiste vahendusel.
- (213) Neid sarnasusi silmas pidades, mida rõhutasid ka mitmed huvitatud kolmandad isikud, leiab komisjon, et on võimalik kasutada sama põhjendust nagu varasema perioodi puhul. CT1 lepingute lisalepingu nr 3 alusel makstavate toetuste näol on seega tegemist „tavaliste“ investeringutoetustega ning nendega antakse toetuse saajatele majanduseelis.

6.2.2.3. CT2 lepingu osa C2

- (214) CT2 lepingu näol on tegemist avaliku teenindamise lepinguga, millega pannakse ettevõtjale selgelt kindlaks määratud avaliku teenindamise kohustus, mis hõlmab nii käitamist kui ka investeerimist.
- (215) CT2 lepingu artiklis 5–2 on ettevõtjale kehtestatud järgmised üldised kohustused:
- „pidada üleval ja käitada, mida tuleb käsitada ettevõtja kohustusena võtta seoses liinide ja rajatistega, mille käitamine on talle usaldatud, kõik meetmed, mis on vajalikud selleks, et tagada transporditeenuse osutamine vastavalt järjepidevuse, regulaarsuse, sõidusageduse, sõiduulatuse, turvalisuse ja kvaliteedi valdkonnas seatud nõuetele;
 - pakkuda veeteenust, mida tuleb käsitada ettevõtte kohustusena nõustuda vedama reisijaid STIFI kindlaksmääratud üldhindadega ja tingimustel;
 - kohaldada hinnakujundust, mida tuleb käsitada ettevõtte kohustusena kasutada müümisel ja tunnistada hindade valikut vastavalt STIFI kindlaksmääratud üldistele müügi- ja kasutamistingimustele;

- osaleda integreeritud süsteemides, mis hõlmavad teabevahetust, sõidudokumentide väljastamist, sõidugraafikuid ja ümberistumispunktide kasutamist;
- aidata kaasa sõitjate turvalisuse ja ohutuse tagamisele.“
- (216) CT2 lepingu artiklis 41 on lisaks sellele sätestatud ettevõtja kohustused, mis on seotud varadega ning mida tuleb eeskätt käsitleda kohustusena kasutada kõiki varasid, teostada avaliku transporditeenuse osutamiseks seotud vara hooldus- ja remonditöid ning koostada sõiduparki hõlmav investeerimiskava kogu lepingu kehtivusaajaks, mis võimaldab tagada, et sõidukipargi keskmine vanus ei ületa 7 aastat, seda eeskätt turvalisuse, töökindluse, sõidukite kasutatavuse ning hooldus- ja remondikulude optimeerimisega seotud põhjustel.
- (217) CT2 lepingu abil katkestab STIF varasema praktika ning võtab kasutusele uue avaliku teenindamise lepingu, mis hõlmab algusest peale tervikuna kohustusi, mis on seotud käitamisega ja investeeringutega, kasutades selleks ühtset „teenuse finantskontot“. Osa C2 on nähtud konkreetselt ette investeeringutega seotud kulude hüvitamiseks. Komisjon järeldeb selle põhjal, et osaga C2 hüvitatakse selgelt kindlaks määratud avaliku teenindamise kohustused, mis on seotud investeeringutega, ning et esimene *Altmarki* kriteerium on seega täidetud.
- (218) Pärast seda, kui osa C2 vastavus esimesele *Altmarki* kriteeriumile on välja selgitatud, tuleb kontrollida vastavust teisele, kolmandale ja neljandale *Altmarki* kriteeriumile. Kuivõrd tegemist on kumulatiivsete kriteeriumidega, piirdub komisjon tõendamise, et vaadeldava toetusega antakse majanduseelis, seega ei ole neljas kriteerium täidetud.
- (219) Neljanda *Altmarki* kriteeriumi puhul tuleb veenduda, et kui avaliku teenindamise kohustust täitvat ettevõtjat ei valitud avalikus hankemenetluses, mis võimaldab välja valida kandidaadi, kes suudab asjaomaseid teenuseid pakkuda üldsuse jaoks kõige väiksemate kuludega, peab sobiva hüvitise tase olema kindlaks määratud selliste kulude analüüsi alusel, mida tüüpiline hästi korraldatud juhtimise ja asjaomase avaliku teenindamise nõuete täitmiseks vajalike vahenditega varustatud ettevõtja oleks nende kohustuste täitmisel kandnud, arvestades nende täitmisega seotud tulusid ja mõistlikku kasumit.
- (220) Seejuures tuleb märkida, et STIF tegi kulude võrdleva analüüsi enne ettevõtjatega lepingute sõlmimist. See võrdlev analüüs tugineb samaaegselt i) igas konkreetses lepingus toodud arvandmetele, ii) õiguslikele vahenditele, mis tagavad kulude ja varustuse võrreldavuse, iii) Île-de-France'i piirkonna sõitjateveoturu põhjalikule tundmisele ja iv) võrdlusele nii valdkonnas üldiselt tunnustatavate andmete kui ka väljakuulutatud hankemenetluse tulemusel sõlmitud lepingutega. Samas keskendub see põhjalik analüüs eeskätt käitamisega seotud teguritele, nagu busside sõidukiirus või juhi töötundide arv sõiduki kohta. Selliste muutuvtegurite analüüs on äärmiselt vajalik käitamiskulude ja osa C1 suuruse kindlaksmääramisel, kuid see ei võimalda veenduda, et investeerimiskulud, mida kaetakse osa C2 abil, vastavad keskmise suurusega hästi juhitud ettevõtte omadele. Lisaks sellele ei saa olla kindel, et STIFI esitatud valim on esinduslik, kui pidada silmas hästi juhitud ettevõtteid. Kuigi on ilmne, et STIFI tehtud analüüs on suur samm edasi avalikku teenust pakkuvatele ettevõtjatele makstavate hüvitiste haldamisel, ei ole see analüüs piisav selleks, et tagada osa C2 vastavus neljandale *Altmarki* kriteeriumile.
- (221) Kuivõrd neljas *Altmarki* kriteerium ei ole täidetud, järeldeb komisjon, et CT2 lepingute osa C2 alusel antakse toetuse saajatele majanduseelis.

6.2.3. Valikulisus

- (222) Järjepideva kohtupraktika kohaselt⁽²⁹⁾ käsitatakse meetet valikulisena, kui seda ei saa kasutada kõik asjassepuutuvad majandussektorid. Nii piirkonna kui ka STIFI võetud meetmed hõlmavad üksnes omavalitussuüksusi või eraettevõtjaid, kellega kõnealused omavalitsused või STIF on sõlminud Île-de-France'i piirkonna bussiliini või transpordivõrgu käitamisega lepingu. Seega hõlmab vaadeldav meede üksnes Île-de-France'i piirkonna maantee ühistranspordi regulaartenuste sektorit.
- (223) Lisaks sellele märgib komisjon, et selle sektori ettevõtjate hulgas on tehtud teatav valik enne toetuste eraldamist, kui valiti välja ettevõtted, kellele pannakse avaliku teenindamise kohustus.

⁽²⁹⁾ Vt näiteks kohtuotsus, Euroopa Kohus, 17. juuni 1999, Belgia vs. komisjon, C-75/97, ECLI:EU:C:1999:311, punkt 32, või kohtuotsus, Euroopa Kohus, 8. november 2001, Adria-Wien Pipeline GmbH ja Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke GmbH vs. Finanzlandesdirektion für Kärnten, C-143/99, ECLI:EU:C:2001:598, punkt 48.

- (224) Kuivõrd valikulisus on täheldatav nii sektori tasandil kui ka sektorisiselt, siis ei ole enam vaja tõendada selle valikulisuse geograafilist laadi, vastupidiselt sellele, mida väidab RATP Dev, osutades Azores'i⁽³⁰⁾ kohtupraktikale. Sellega seoses järeltab komisjon, et meetmed, mis piirkond ja STIF võtsid CT1 ja CT2 lepingute raames, on valikulised.

6.2.4. Konkurentsi ja liikmesriikidevahelise kaubanduse mõjutamine

- (225) Komisjon peab kontrollima, kas meetmed võivad moonutada konkurentsi sel määral, et see mõjutab liikmesriikidevahelist kaubandust.
- (226) Seoses piirkonna rakendatud mehhanismiga märgib komisjon, nõustudes Pariisi halduskohtuga,⁽³¹⁾ et „ettevõtjad, kes tegutsevad sõitjateveo regulaarliinide sektoris, tegutsevad samaaegselt ka sõitjate juhuvedude sektoris [...], ning seetõttu võivad sõitjateveo regulaarliine käitavad ettevõtjad, kes on saanud toetust, olla konkurentsiolekorrast sõitjate juhuvedude sektoris tegutsevate ettevõtjatega, kellel ei ole võimalik saada neid toetusi, mis on ette nähtud, nagu öeldud, üksnes regulaarliine käitavatele ettevõtjatele“. Nii võib esimese viie aasta jooksul soetatud varustust kasutada väljaspool tavapärasest kasutusaega teistes kasutusvaldkondades, sealhulgas juhuvedude turul. Pärast viiendat aastat ei kehtesta piirkond enam kohustusi seoses toetust saanud varustuse kasutamisega. Lisaks sellele ei takista mitte ükski säte või eeskiri toetust saanud ettevõtjatel, kes käitavad Île-de-France piirkonnas maantee ühistranspordi regulaarliine, esitada oma kandidatuuri ka teistel sõitjate regulaar- või juhuvedude turgudel väljakuulutatud hangetele Prantsusmaal või mujal Euroopas. Riiklik kohtunik, kes tegi otsuse põhjendustes 27–32 kirjeldatud haldusmenetluses, tegi samasuguse järelduse, märkides, et toetuse saanud ettevõtjad „võivad tänu sõidukite soetamise ja varustuse hankimisega seotud kokkuvõtte saada konkurentsieelise võrreldes ettevõtjatega, kes abi ei saanud“ ning et sellest tulenevalt võib mehhanism „mõjutada liikmesriikidevahelist kaubandust ja kahjustada või ähvardada kahjustada konkurentsi“⁽³²⁾. Komisjon nõustub selle järeldusega ja kinnitab, et alates piirkondliku mehhanismi rakendamisest ja *a fortiori* kogu vaadeldava perioodi jooksul võisid piirkonna antud investeeringutoetused moonutada konkurentsi ja mõjutada liikmesriikidevahelist kaubandust.
- (227) Järgneva perioodi jooksul oli varasid, mille puhul maksis toetust STIF CT1 lepingu lisalepingu nr 3 alusel, võimalik kasutada üksnes STIFI transpordikavas nimetatud avaliku teenindamisega seotud tegevuse jaoks vähemalt 8aastase perioodi kestel⁽³³⁾. Komisjon märgib samas, et põhjenduses 226 toodud järeldus kehtib pärast kaheksandat teenuseosutamise aastat.
- (228) Lisaks sellele, isegi kui eeldada, et STIFI toetusega hõlmatud autobusse kasutati üksnes avaliku teenindamisega seotud ülesannete täitmiseks Île-de-France'i piirkonna maantee regulaarühistranspordi turul, ei piisa sellest, et välistada mis tahes konkurentsi kahjustamise võimalus ja sellest tulenevalt liikmesriikidevahelise kaubanduse mõjutamine vaadeldava meetme tulemusel. Asjaolu, et riiklik ametiasutus võtab enda kanda kulud, mida tavapäraselt peaks kandma ettevõtja, annab kõnealusele ettevõtjale majanduseelise tema otseste konkurentide ees turgudel, kus ta saab tegutseda, ja moonutab seeläbi konkurentsi. Nagu on märgitud *Altmarki* kohtuotsuses, hakkasid mitmed liikmesriigid alates 1995. aastast avama teatud transporditurge konkurentsile teiste liikmesriikide ettevõtjate jaoks. Prantsusmaa puhul toimus selline avamine juba enne 1995. aastat ja algas 1993. aastal⁽³⁴⁾. Seega võivad kõik maanteetranspordi ettevõttele pärast 1993. aastat Prantsusmaa antud riiklikud toetused mõjutada liikmesriikidevahelist kaubandust.
- (229) Eelnevat silmas pidades järeltab komisjon, et CT1 lepingu lisalepingu nr 3 alusel rakendatud toetuste mehhanism võis moonutada konkurentsi ja mõjutada liikmesriikidevahelist kaubandust.
- (230) Põhjenduses 228 toodud väide kehtib ka CT2 lepingu perioodi kohta, nii et ka CT2 lepingu osa C2 alusel makstava toetuse kaudu antav abi võib moonutada konkurentsi ja mõjutada liikmesriikidevahelist kaubandust.

⁽³⁰⁾ Vt käesoleva otsuse põhjendus 135 ja joonealune märkus 21.

⁽³¹⁾ Pariisi halduskohtu otsus nr 0417015.

⁽³²⁾ Pariisi halduskohtu apellatsiooni astmes otsus nr 08PA04753.

⁽³³⁾ STIFI märkuste punkt 40.

⁽³⁴⁾ 29. jaanuari 1993. aasta seadus nr 93–122 korruptsiooni vältimise ning majandustegevuse ja avalike menetluste läbipaistvuse kohta, nn Sapini seadus.

6.2.5. Järeldus riigiabi olemasolu kohta

- (231) Komisjon järeldab, et investeeringutoetuste ja avaliku teenindamise hüvitise näol, mida saadi esmalt piirkonnalt, seejärel aga CT1 lisalepingu nr 3 alusel ja lõpuks CT2 lepingu osa C2 alusel, on tegemist riigiabiga ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses.

6.2.6. Abi seaduslikkus

- (232) Kõigepealt vastab komisjon piirkonna ja teatud huvitatud kolmandate isikute väidetele seoses piirkonna rakendatud vaidlusaluse meetme liigitamisega olemasolevaks abikavaks. Komisjon täpsustab, et küsimus olemasoleva abi kohta saab tõstatada üksnes seoses piirkonna rakendatud abikavaga, kuna selle abikava kehtestamise aeg ei ole nii ühemõtteliselt selge kui hilisemate STIFI rakendatud abikavade puhul. Viimatinimetatud abikavade puhul on ilmne, et CT1 lepingute lisalepingu nr 3 alusel rakendatav abikava käivitati 2008. aastal ning seda ei saa käsitada piirkonna abikava lihtsa jätkamisena, vaatamata kahe abikava teatavale sisulisele sarnasusele, juba seetõttu, et kahe vaadeldava abikava puhul on toetusi andev ametiasutus erinev.
- (233) Piirkonna rakendatava abikava puhul tuleb esmajärjekorras öelda, et menetlusosalised, kes esitasid väite, mille kohaselt on tegemist olemasoleva abiga, märkisid, et piirkonna rakendatava toetusmehhanismi õiguslik alus on 14. novembri 1949. aasta dekreet nr 49-1473 raudtee- ja maanteetranspordi koordineerimise ja ühtlustamise kohta. Selles dekreedis, mis tühistati 2012. aasta detsembris, on tõepoolest sätestatud, et „kohalik omavalitsus võib toetada bussiteenust, sõlmides ettevõtjaga lepingu, milles on sätestatud ettevõtjale pandavad kohustused, mis lisanduvad käitamiseeskirjas toodud kohustustele“ (artikli 19 lõige 1). Seda silmas pidades tuleks tunnistada, et toetuskava õiguslik alus pärineb Rooma lepingu jõustumisele eelnevast ajast ning käsitada piirkonna rakendatavat mehhanismi olemasoleva abikavana.
- (234) Teiseks tuleb märkida, et samad menetlusosalised väitsid, et kui komisjon peaks otsustama, et piirkonna rakendatud mehhanismi paigutumine 1949. aasta dekreediga sätestatud raamistikku ei ole piisav käsitamiseks kõnealust mehhanismi olemasoleva abikavana, tuleks arvesse võtta kuupäeva, mil piirkondlik nõukogu sellise mehhanismi ametlikult kinnitas. Arvesse võetav kuupäev oleks sel juhul otsuse CR 84–07 avaldamise kuupäev, nimelt 14. veebruar 1984, ning menetlusosalised väidavad, et selle otsusega rakendati esmakordselt mehhanismi sel kujul, nagu see toimus kuni 2008. aastani. Sellisel juhul tuleks järeldada, et konkurentsi kahjustamise ja liikmesriikidevahelise kaubanduse mõjutamise kriteerium ei olnud abikava käivitamise ajal täidetud, kuna Prantsusmaa maantee ühistranspordi regulaarsete turg ei olnud konkurentile avatud. Sellega seoses ei saaks toetusmehhanismi käsitada abikavana selle loomisest peale.
- (235) Komisjon ei saa nende kahe väitega nõustuda.
- (236) Seoses põhilise väitega märgib komisjon, et 1949. aasta dekreedis ei sätestatud täpselt ühtegi toetuskava põhiparameetrit: kestust, eelarvet, abisaajate määratlust, toetuse jaoks abikõlblikku vara, toetuse määra. See õigustekst eraldi vaadatuna ei anna mingit õigust toetust saada. Seega ei saa 1949. aasta dekreeti käsitada piirkonna rakendatud abimehhanismi õigusliku alusena, nagu see ilmneb käesolevas otsuses toodud kirjeldusest.
- (237) Teises järjekorras toodud väite kohta tuleb märkida, et huvitatud poolte esitatud arutluses on viga. Isegi kui 1984. aasta otsust käsitatakse piirkonna rakendatava mehhanismi õigusliku alusena, peab komisjon meenutama, et põhjenduses 226 toodud põhjustel oli konkurentsi ja liikmesriikidevahelise kaubanduse mõjutamise kriteerium sel ajajärgul juba täidetud. Seega ei ole alust järeldada, et piirkonna võetud toetuskava näol ei olnud käivitamise ajal tegemist abiga ning seda sõltumata sellest, milline kuupäev valida abikava loomise kuupäevaks ajavahemikus 1979–2008.
- (238) Juhul kui peaks otsustatama, et piirkonna toetuskava loomise aluseks on otsus, mis on tehtud enne 1994. aastat, võib tõstatada küsimus vaidlusaluste meetmete aegumise kohta, kuna nende õiguslik alus oleks vanem kui kümme aastat 2004. aasta mais täitunud aegumistähtajast.
- (239) Selle küsimusega seoses märgib komisjon, et isegi kui eeldada, et toetuskava hakati rakendada enne 1994. aastat (näiteks 1984. aasta otsuse alusel), ei sea riigiabi valdkonnas kohaldatavad aegumiseeskirjad kahtluse alla

järeldust, mille kohaselt piirkonna pärast 1994. aastat antud abi näol on tegemist uue abimeetmega. Aegumine hõlmab ainult enne aegumistähtaega tehtud makseid ja mitte abikava tervikuna. Aegumistähtaeg katkes 2004. aasta mais riiklikule kohtule esitatud hagiavaldusega. Seda aegumistähtaega katkemist võtab arvesse ka komisjon, kuivõrd riikliku kohtu pädevuse eesmärk on tagada komisjonile ELi toimimise lepingu artikli 108 lõikega 3 antud õiguspädevus. Kogu abi, mida piirkond andis pärast 1994. aasta maid, tuleb käesoleva menetluse raames käsitada uute abimeetmetena, isegi kui peaks otsustatama, et nende õiguslik alus on sellest tähtajast varasem.

- (240) Pärast seda, kui abi olemasolu ja vaidlusaluste meetmete küsimused on selgitatud, tuleb vaadelda asjaomaste abimeetmete õiguspärasust.
- (241) Investeeringutoetustest, mida andis piirkond ning seejärel STIF vastavalt CT1 lisalepingule nr 3, ei teatud komisjonile. Seega on tegemist ebaseadusliku abiga.
- (242) Seoses CT2 lepingu osaga C2 tuleb märkida, et määruse (EÜ) nr 1370/2007 artiklis 9 on sätestatud, et selles määruses kehtestatud tingimustele vastavad hüvitised on vabastatud ELi toimimise lepingu artikli 108 lõikes 3 sätestatud teatamiskohustusest. *Dilly's Wellnesshoteli* ⁽³⁵⁾ kohtupraktikas selgitas Euroopa Kohus, et teatamiskohustusest vabastamiseks peavad olema täidetud kõik vabastamist hõlmavas määruses sätestatud tingimused, sealhulgas ka vorminõuded. Vaadeldava juhtumiga seoses näidatakse käesoleva otsuse punktis 6.3.2, et CT2 lepingu osa C2 vastab määruses (EÜ) nr 1370/2007 sätestatud sisulistele kriteeriumidele. Seevastu märgib komisjon, et STIF ei ole täitnud määruse (EÜ) nr 1370/2007 artikli 7 lõikes 2 sätestatud avaldamiskohustusi. Prantsuse ametiasutused märkisid, et OPTILE võrku kuuluvate ettevõtete puhul ei avaldatud lepingu sõlmimise teateid, vaatamata määruses (EÜ) nr 1370/2007 sätestatud kohustusele. Seoses ettevõtetega RATP ja SNCF Mobilités märgib komisjon, et sellised teated avaldati riigihangete teadete ametlikus väljaandes (*Bulletin officiel des annonces de marché public*) ja *Euroopa Liidu Teatajas* pärast lepingute kindlaksmääramist ning mitte – nagu on ette nähtud – vähemalt aasta enne ametlikku sõlmimist. Sellega seoses ei ole täidetud määruse (EÜ) nr 1370/2007 artikli 7 sätete nõuded ning STIFi vastavalt CT2 lepingutele antud abi suhtes ei saa kohaldada määruse artiklis 9 sätestatud teatamisnõudest vabastamist. Kuivõrd meetmetest ei teatud, järeldab komisjon, et tegemist on ebaseaduslike abimeetmetega.
- (243) Komisjon meenutab, et riiklike ametiasutuste kohustus on võtta kõik meetmed seoses abi ebaseaduslikkusega, eeskätt selles osas, mis hõlmab ebaseaduslikult makstud intresside sissenõudmist, nagu on määratud *CELFi* ⁽³⁶⁾ kohtuotsuses.

6.3. Meetmete riigiabi kohaldamise eeskirjadele vastavuse hindamine

6.3.1. Investeeringutoetused, mida andis piirkond ning seejärel STIF vastavalt CT1 lepingute lisalepingule nr 3

- (244) Võttes arvesse suurt sarnasust STIFi vastavalt CT1 lisalepingule nr 3 antud toetuste ja eelneval perioodil piirkonna antud toetuste vahel, kohaldatakse mõlema mehhanismi suhtes siseturuga kokkusobivuse hindamisel sama arutluskäiku.
- (245) Nagu on järeldatud põhjendustes 206 ja 213, ei vastanud need toetused transpordi koordineerimise vajadustele ega olnud seotud teatud kulude hüvitamisega avaliku teenindamise puhul. Seetõttu ei saa komisjon nende mehhanismide siseturuga kokkusobivuse hindamisel tugineda ELi toimimise lepingu artikli 93 sätetele (ega nende alusel vastuvõetud õigusaktidele).
- (246) Seevastu ELi toimimise lepingu artikli 107 lõikes 3 on sätestatud, et siseturuga võib kokkusobivaks pidada abi teatud majandustegevuse või teatud majanduspiirkondade arengu soodustamiseks, kui niisugune abi ei mõjuta ebasoovitavalt kaubandustingimusi määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega. Selline olukord võib tekkida eeskätt investeeringuteks ettenähtud abi puhul, mis parandab vaadeldava majandustegevuse toimimise tingimusi. Prantsuse ametiasutused väidavad, et seda sätet on võimalik kohaldada Île-de-France'i piirkonna rakendatava investeeringuabi mehhanismi suhtes.

⁽³⁵⁾ Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 21. juuli 2016, *Dilly's Wellnesshotel GmbH vs. Finanzamt Linz*, C-493/14, ECLI:EU:C:2016:577, punkt 47.

⁽³⁶⁾ Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 12. veebruar 2008, *Centre d'exportation du livre français (CELF) et Ministre de la Culture et de la Communication vs. Société internationale de diffusion et d'édition (SIDE)*, C-199/06, ECLI:EU:C:2008:79, punkt 55.

- (247) Varustuse hankimisega seotud investeeringuabi mehhanismi käivitamine, mis võimaldab maantee ühistranspordi regulaarteenuse kvantitatiivset või kvalitatiivset parandamist ning aitab ületada abisaajatest teenuseosutajate kohustuste taset enne toetuse andmist, võib suurendada pakkumise ligitõmbavust võrreldes alternatiivse võimalusega kasutada transpordiks isiklikku sõidukit. Seda asjaolu arvesse võttes ning pidades silmas põhjendustes 16 ja 17 kirjeldatud Île-de-France'i piirkonna eriolukorda, aitasid vaadeldavad mehhanismid kaasa ühist huvi pakuva eesmärgi saavutamisele, mida on kirjeldatud 2011. aasta Euroopa ühtse transpordipiirkonna valges raamatus ⁽³⁷⁾ ja mis seisneb üleminekus individuaalsetelt sõidukitelt ühistranspordivahenditele. Toetuste puudumisel ei oleks veoettevõtjad saanud neid täiendusi pakkuda. Toetatavad liinid olid kahjumlikud ja nende majanduslik tasakaal sõltus juba varem mujalt saadud avaliku teenindamise toetustest. Seega on vaadeldavatel mehhanismidel innustav mõju.
- (248) Komisjon märgib, et toetuste summa ja määr olid piiratud maksimaalselt lubatuga, nii et piirkond ja seejärel STIF kattis vaid osa investeerimiskuludest. Toetuse maksimaalne määr ulatus 50 %ni tavabusside ja 60 %ni ökoloogiliste busside puhul, seega on tegemist mõõduka ulatusega abiga. Sellele tuleb lisada asjaolu, et toetusega seotud vahendeid, valdavalt autobusse, saab kasutada muudel kasutuseladel kui need, milleks toetus esmajärjekorras anti, vaid väga vähesel määral. Ühelt poolt oli vahendite kasutamine muuks otstarbeks kui avaliku sõitjateveo korraldamiseks piiratud või keelatud: CT1 lepingute ja piirkondlike lisalepingute puhul pärast 1999. aastat oli kasutuseesmärgi muutmine toetuse amortisatsiooniperioodi jooksul keelatud; enne 1999. aastat oli selline tegevus piiratud 5 esimese aasta jooksul. Teiselt poolt ei ole sõitjateveoks ette nähtud peamiselt seisukohtadega linnaliinibusse lihtne kohandada juhuvedudeks, mille puhul on nõutav turismibusside kasutamine, mis on varustatud turvavöödega istmetega istuvate sõitjate jaoks. Seega, kuigi liikmesriikidevahelise kaubanduse mõjutamist ei saa põhjendustes 226 ja 228 toodud põhjustel täielikult välistada, on see kahjustamine tõenäoliselt piiratud, võttes arvesse asjaomaste turgude kohalikku mõõdet ning asjaolu, et toetatud varustuse kasutamine teistes (Prantsusmaa või Euroopa) geograafilistes piirkondades oleks keeruline või lepinguliselt või materiaalselt võimatu.
- (249) Eelnevat silmas pidades järeldab komisjon, et kaubavahetuse tingimusi ei mõjutatud sellisel määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega, ning et kaks vaadeldavat meetet on siseturuga kokkusobivad, kuivõrd nad on kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 sätetega.

6.3.2. CT2 lepingute osa C2

- (250) Komisjon järeldas juba põhjenduses 217, et erinevalt piirkonna kuni 2008. aastani antud toetustest või STIFI poolt CT1 lepingu lisalepingu nr 3 alusel antud toetustest tuleb CT2 lepingute osa C2 analüüsida kui avaliku teenindamise eest makstavat hüvitist.
- (251) Avaliku teenindamise mõistega hõlmatud teatud kulude hüvitamiseks antud abi siseturuga kokkusobivuse analüüs tuleb teha ELi toimimise lepingu artikli 93 sätete alusel. ELi toimimise lepingu artikli 93 kohaldamiseks lähtub komisjon ELi toimimise lepingu alusel vastuvõetud õigusaktides sätestatud üldpõhimõtetest, pidades eeskätt silmas määrust (EÜ) nr 1370/2007, mis jõustus 3. detsembril 2009. Komisjon kontrollib eeskätt, kas määruse artiklites 3, 4 ja 6 sätestatud põhimõtteid on järgitud.
- (252) Määruse (EÜ) nr 1370/2007 artikli 3 lõikes 1 on sätestatud: „Kui pädev asutus otsustab valitud teenusepakkujale anda avaliku teenindamise kohustuste täitmise eest ainuõiguse ja/või määrata ükskõik millise hüvitise, peab ta seda tegema avaliku teenindamise lepingu raames.“
- (253) STIFI näol on 10. juuni 2005. aasta dekreedid nr 2005-664 kohaselt tegemist Île-de-France'i piirkonna regulaarset sõitjatevedu korraldava üksusega, seega on üksus avaliku teenindamise eest hüvitiste maksmiseks pädev ametiasutus. Neid hüvitisi antakse avaliku teenindamise lepingute CT2 raames, sõltumata sellest, kas tegemist on osaga C1 või C2. Kontrollitakse seega vastavust määruse (EÜ) nr 1370/2007 artikli 3 sätetele.
- (254) Määruse (EÜ) nr 1370/2007 artiklis 4 on toodud avaliku teenindamise lepingu kohustuslik sisu.
- a) Selle artikli lõike 1 kohaselt avaliku teenindamise lepingutes:
- määratakse selgesõnaliselt avaliku teenindamise kohustused, mida avaliku teenuse osutaja peab täitma, ning asjaomased territoriaalsed piirkonnad;

⁽³⁷⁾ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/fr/TXT/PDF/?uri=CELEX:52011DC0144>.

- kehtestatakse eelnevalt objektiivsel ja läbipaistval viisil näitajad, mille põhjal hüvitis tuleb arvutada, ja ainuõiguste korral nende laad ja ulatus selliselt, et vältida ülekompenseerimist;
 - määratakse kindlaks teenuse osutamise seotud kulude jaotuskord;
- b) artikli lõike 2 kohaselt määratakse kindlaks avaliku teenindamise lepingutega piletimüügist saadava tulu jaotuskord;
- c) sama artikli lõikes 3 on sätestatud, et avaliku teenindamise lepingute kestus ei ületa bussiteenuste puhul kümmet aastat;
- d) sama artikli lõikes 6 on sätestatud, et kui ettevõtjalt nõutakse teatud kvaliteedistandardite järgimist, peavad need standardid sisalduma lepingutes.
- (255) Seoses CT2 lepingutega märgib komisjon järgmist.
- a) CT2 lepingut võib käsitada avaliku teenindamise lepinguna, kuivõrd, nagu on näidatud põhjendustes 214–216, antakse sellega teatud ettevõtjale õigus hallata ja osutada avaliku teenindamise kohustuse täitmisega seotud avalikke sõitjateveeteenuseid. Need lepingud hõlmavad osa C1 ja osa C2, mis on läbipaistvalt ja objektiivselt määratud CT2 lepingu artiklis 53. Teenuse ühtse finantskonto olemasolu võimaldab teenuse osutamise seotud kulude täpset jaotamist. Seega leiab kinnitust kokkusobivus määruse (EÜ) nr 1370/2007 artikli 4 lõike 1 sätetega.
 - b) Piletimüügist saadava tulu jaotusmehhanismi on väga üksikasjalikult kirjeldatud CT2 lepingu artiklis 50. Seega leiab kinnitust kokkusobivus selle artikli lõike 2 sätetega.
 - c) CT2 leping asendas CT1 lepingu alates 2008. aastast ja selle kehtivusaeg ulatub 31. detsembrini 2016. Seega leiab kinnitust kokkusobivus selle artikli lõike 3 sätetega.
 - d) CT2 leping hõlmab lepingus sõnaselgelt kindlaksmääratud kvaliteedistandardeid. Seega leiab kinnitust kokkusobivus selle artikli lõike 6 sätetega.
- (256) Määruse (EÜ) nr 1370/2007 artiklis 6 ja määruse lisas on kirjeldatud üldisi põhimõtteid, mida tuleb arvesse võtta avaliku teenindamise hüvitiste määramisel:
- a) avaliku teenindamisega seotud ettevõtja kõikide kulude ja tuludega seotud avaliku teenuse kohustuse täitmise „netofinantsmõju“ arvutamise meetod;
 - b) avaliku teenindamise kohustuse täitmisega seotud tegevuse ja ärieesmärgil toimuva tegevuse raamatupidamis-arvestuse eraldamine;
 - c) „mõistliku kasumi“ kindlaksmääramine, mille saamist ettevõtja võib eeldada avaliku teenuse osutamise eest makstava hüvitise kaudu;
 - d) hüvitamine peab olema suunatud sellele, et säilitada või arendada tõhusat haldustegevust ja kvaliteetseid teenuseid.
- (257) Komisjoni analüüs piirdub CT2 lepingute osaga C2, kuna osa C1 ei kuulu menetluse algatamise otsusega hõlmatud hindamisalasse. Samas tuleb osa C2 üle otsustamiseks selgitada seost, mis ühendab osi C1 ja C2.
- (258) Osa C1 eesmärk on hüvitada tegevuse tulemusel tekkinud kahjum, mis määratakse kindlaks, võttes arvesse tegevuskulusid (v.a investeeringutega seotud elemendid, nagu kulumieraldised), millele lisatakse lepinguga sätestatud kasumimarginaal ning millest lahutatakse kõik tegevusest saadavad tulud ja muud tegevustoetused. Seevastu osa C2 arvutamisel lähtutakse kulumieraldiste summast ning selle abil kaetakse üksnes kulud, mis tekivad seoses lepingus kindlaksmääratud investeeringute tegemisega. Nagu on osutatud põhjenduse 256 punktis a, on mõlemale osale vastavad arvutusmeetodid sõnaselgelt esitatud CT2 lepingus ja selle lisades.
- (259) STIFI esitatud teabe kohaselt on kõik CT2 lepingutega kaetud liinid kahjumlikud (seda isegi investeerimiskulusid arvestamata), nii et osa C1 on igal juhul positiivne ⁽³⁸⁾. Kuivõrd teenitavatest tuludest ja tegevustoetustest ei piisa isegi osa iga-aastaste investeerimiskulude katmiseks, võrdub osa C2 tegelikult ühtsele finantskontole kantud kulumieraldiste summaga (millele on liidetud finantskulud).

⁽³⁸⁾ Osa C1 moodustab keskmiselt 61 % tegevuskuludest ja lepingupõhisest kasumimarginaalist. Tegevustulud moodustavad keskmiselt 31 % tegevuskuludest ja lepingupõhisest kasumimarginaalist.

- (260) Tehtud eristusest ilmneb, et „*mõistliku kasumi*“ määratlus määruse (EÜ) nr 1370/2007 artikli 6 tähenduses on täiel määral seotud osaga C1 ja mitte osaga C2. Seega ei saa põhjenduse 256 punkti c kohaldada osa C2 suhtes eraldi vaadelduna. Seevastu võib väita, et osa C2 puhul ei ole veoettevõtja ülemäärane hüvitamine võimalik, sest selle hüvitisega kaetakse üksnes tegelikud investeerimiskulud, mis kantakse kulumieraldistena iga liini finantskontole.
- (261) Seoses põhjenduse 256 punktiga b märgib komisjon, et avaliku teenindamise lepinguga seotud iga liini eriomase finantskonto olemasolu võimaldab ühelt poolt tagada raamatupidamisarvestuse eraldamise ettevõtja võimalikust muust tegevusest ning teiselt poolt tuua välja kõik avaliku teenindamisega seotud kulud ja tulud vastavalt määruse (EÜ) nr 1370/2007 lisas sätestatud põhimõtetele.
- (262) Seoses põhjenduse 256 punktiga d tuleb märkida, et CT2 lepingu artiklis 49 on sätestatud, et „lisaks üldisele hüvitisele kohaldatakse ettevõtja suhtes intresse, preemiaid ja trahve, mis on seotud tema [osutatavate teenuste] tõhususega“. Avaliku teenindamise hüvitamine, mis hõlmab ka osa C2, on seotud piisavalt liigendatud innustusmeetmete süsteemiga, mis võimaldab väita, et määruse (EÜ) nr 1370/2007 sätteid on järgitud.
- (263) Eelnevast lähtuvalt leiab komisjon, et CT2 lepingu osa C2 vastab määruses (EÜ) nr 1370/2007 kehtestatud üldistele põhimõtetele seoses avaliku teenindamise eest makstava hüvitise suuruse arvutamisega ja leiab sellega seoses, et selle hüvitise võib kuulutada siseturuga kooskõlas olevaks ELi toimimise lepingu artikli 93 alusel. See järeldus, mis on seotud osaga C2, ei tähenda, et kogu CT2 lepingu alusel makstava hüvitise tervikuna saab kuulutada siseturuga kooskõlas olevaks (osa C1 ei kuulu käesoleva otsuse kohaldamisalasse).

7. KOKKUVÕTE

- (264) 1994., 1998. ja 2001. aasta järjestikuste otsuste alusel antud Île-de-France'i piirkonna investeringutoetuste näol on tegemist ebaseadusliku riigiabiga, millega rikuti ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 sätteid. Samas, seoses nende toetuste vastavusega ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 sätetele kuulutab komisjon selle abi siseturuga kokkusobivaks.
- (265) CT1 lepingu lisalepingu nr 3 alusel STIFI antud investeringutoetuste näol on tegemist ebaseadusliku riigiabiga, millega rikuti ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 sätteid. Samas, seoses nende toetuste vastavusega ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 sätetele kuulutab komisjon selle abi siseturuga kokkusobivaks.
- (266) CT2 lepingu osa C2 abil STIFI makstud avaliku teenindamise hüvitise näol on tegemist riigiabiga, mis ei ole kooskõlas määruse (EÜ) nr 1370/2007 teatavate vormiliste kriteeriumidega ning mis seetõttu ei ole vabastatud kõnealuses määruses sätestatud teatamiskohustusest. Samas, seoses selle hüvitise vastavusega ELi toimimise lepingu artikli 93 sätetele kuulutab komisjon selle abi siseturuga kokkusobivaks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Abikava, mida Prantsusmaa ajavahemikul 1994–2008 Île-de-France'i piirkonna poolt otsuste CR 34–94, CR 44–98 ja CR 47–01 alusel antud investeringutoetustena ebaseaduslikult rakendas, on siseturuga kokkusobiv.

Artikkel 2

Abikava, mida Prantsusmaa alates 2008. aastast STIF-i poolt CT1 lepingu muutmislepingu nr 3 alusel investeringutoetustena ebaseaduslikult rakendas, on siseturuga kokkusobiv.

Artikkel 3

Abikava, mida, Prantsusmaa STIF-i poolt CT2 lepingu osa C2 alusel makstud toetustena ebaseaduslikult rakendas, on siseturuga kokkusobiv.

Artikkel 4

Käesolev otsus on adresseeritud Prantsuse Vabariigile.

Brüssel, 2. veebruar 2017

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Margrethe VESTAGER

KOMISJONI OTSUS (EL) 2017/1471,**10. august 2017,****millega muudetakse otsust 2013/162/EL, et vaadata läbi liikmesriikidele aastaks eraldatud heitkogused ajavahemikuks 2017–2020***(teatavaks tehtud numbri C(2017) 5556 all)*

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

Võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta otsust nr 406/2009/EÜ, milles käsitletakse liikmesriikide jõupingutusi kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks, et täita ühenduse kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid aastaks 2020, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 3 lõike 2 neljandat lõiku,

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni otsusega 2013/162/EL ⁽²⁾ on määratud kindlaks liikmesriikidele aastaks eraldatud heitkogused ajavahemikuks 2013–2020, kasutades otsuse vastuvõtmise ajal saadaolevaid liikmesriikide kasvuhoonegaaside inventuuride andmeid, mis on kindlaks määratud kooskõlas valitsustevahelise kliimamuutuste rühma (IPCC) 1996. aasta suunistega kasvuhoonegaaside riiklike inventuuride kohta.
- (2) Pärast otsuse 2013/162/EL vastuvõtmist nõutakse komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 666/2014 ⁽³⁾ artikli 6 kohaselt liikmesriikidelt kasvuhoonegaaside inventuuri andmeid, mille määramisel järgitakse valitsustevahelise kliimamuutuste rühma 2006. aasta suuniseid kasvuhoonegaaside riiklike inventuuride kohta ning iga-aastaste inventuuriaruannete esitamist käsitlevaid ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni aruandlussuuniseid, mis on sätestatud vastavalt kõnealuse konventsiooni osaliste konverentsi otsusele 24/CP.19.
- (3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 525/2013 ⁽⁴⁾ artiklis 27 nõutakse, et komisjon analüüsiks 2016. aasta detsembriks valitsustevahelise kliimamuutuste rühma 2006. aasta suuniste kasutamise või kasutatavasse ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni metoodikasse tehtud muudatuste mõju liikmesriikide kasvuhoonegaaside koguheitel seoses otsuse 406/2009/EÜ artikliga 3, eesmärgiga tagada kooskõla aastaks eraldatud heitkoguste määramiseks kasutatud metoodikate ja liikmesriikide aastaaruannete vahel pärast kõnealuse analüüsimise kuupäeva.
- (4) Määruse (EL) nr 525/2013 artikli 27 kohaselt ja tuginedes vastavatele kõnealuse määruse artikli 19 kohaselt läbi vaadatud kasvuhoonegaaside inventuuri andmetele, analüüsis komisjon valitsustevahelise kliimamuutuste rühma 2006. aasta suuniste kasutamise ja kasutatavasse ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni metoodikasse tehtud muudatuste mõju liikmesriikide kasvuhoonegaaside inventuuridele. Enamikus liikmesriikides ületab otsuse nr 406/2009/EÜ artiklile 3 vastav asjakohane kasvuhoonegaaside koguheitel erinevus 1 %. Analüüsi tulemusi arvesse võttes tuleks kõik otsuse 2013/162/EL II lisas sisalduvad liikmesriikidele aastaks eraldatud heitkogused ajavahemikuks 2017–2020 läbi vaadata, et arvestada ajakohastatud inventuuriandmeid, mis on esitatud ja 2016. aastal üle vaadatud vastavalt määruse (EL) nr 525/2013 artiklile 19. Sellise läbivaatamise korral tuleks kasutada sama metoodikat nagu see, mida kasutati aastaks eraldatud heitkoguste kindlaksmääramiseks otsusega 2013/162/EL.
- (5) Aastaks eraldatud heitkoguste läbivaatamisel tuleks piirduda nendega, mis on eraldatud aastateks 2017–2020, sest aastail 2013–2016 toimunud heite suhtes ei saa liikmesriigid oma poliitikasuundi ja meetmeid enam muuta. Selguse huvides tuleks otsuse 2013/162/EL II lisa tervikuna asendada, jättes aastateks 2013–2016 määratud aastaks eraldatud heitkogused muutmata.

⁽¹⁾ ELT L 140, 5.6.2009, lk 136.

⁽²⁾ Komisjoni 26. märtsi 2013. aasta otsus 2013/162/EL, milles määratakse kindlaks liikmesriikide aastased saastekvoodid ajavahemikuks 2013–2020 vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusele nr 406/2009/EÜ (ELT L 90, 28.3.2013, lk 106).

⁽³⁾ Komisjoni 12. märtsi 2014. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 666/2014 liidu inventuurisüsteemi käsitlevate sisuliste nõuete kehtestamise ning globaalse soojendamise potentsiaali ja rahvusvaheliselt kokku lepitud inventuurisüsteemide muudatuste arvessevõtmise kohta vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 525/2013 (ELT L 179, 19.6.2014, lk 26).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrus (EL) nr 525/2013 kasvuhoonegaaside heite seire- ja aruandlusmehhanismi ning kliimamuutusi käsitleva muu olulise siseriikliku ja liidu teabe esitamise kohta ning otsuse nr 280/2004/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 165, 18.6.2013, lk 13).

- (6) Otsuse 2013/162/EL artikkel 2 viitab globaalse soojendamise potentsiaali väärtustele, mis on esitatud valitsustevahelise kliimamuutuste rühma neljandas hindamisaruandes, mis on vastu võetud Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi poolt otsusega 15/CP.17. Vahepeal on Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverents võtnud vastu uue otsuse 24/CP.19, millega tuletatakse taas meelde otsust 15/CP.17 ning kinnitatakse valitsustevahelise kliimamuutuste rühma neljandas hindamisaruandes nimetatud väärtusi. Delegeeritud määruse (EL) nr 666/2014 artiklis 7 nõutakse liikmesriikidelt ja komisjonilt, et nad kasutaksid otsuse 24/CP.19 III lisas loetletud globaalse soojendamise potentsiaali väärtusi, kui nad määruse (EL) nr 525/2013 artikli 7 lõigete 1–5 alusel määravad ja esitavad liikmesriigi ning liidu kasvuhoonegaaside inventuuriandmeid. Selguse huvides tuleks seepärast asendada otsuse 2013/162/EL artiklis 2 esitatud viide otsusele 15/CP.17 viitega otsusele 24/CP.19.
- (7) Käesoleva otsusega ettenähtud meetmed on kooskõlas kliimamuutuste komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Otsust 2013/162/EL muudetakse järgmiselt:

- (1) Artiklis 2 asendatakse tekst „otsusega 15/CP.17“ tekstiga „otsusega 24/CP.19“;
- (2) II lisa asendatakse käesoleva otsuse lisas oleva tekstiga.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 10. august 2017

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Miguel ARIAS CAÑETE

LISA

„II LISA

Liikmesriikide aastaks eraldatud heitkogused ajavahemikuks 2013–2020, mis on arvatatud, kasutades valitsustevahelise kliimamuutuste rühma (IPCC) neljandas hindamisaruandes esitatud globaalse soojendamise potentsiaali väärtusi

Liikmesriik	Aastaks eraldatud heitkogus (CO ₂ -ekvivalenttonnides)							
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Belgia	82 376 327	80 774 027	79 171 726	77 569 425	76 190 376	74 703 759	73 217 143	71 730 526
Bulgaaria	28 661 817	28 897 235	29 132 652	29 368 070	27 481 112	27 670 637	27 860 163	28 049 688
Tšehhi Vabariik	65 452 506	66 137 845	66 823 185	67 508 524	67 971 770	68 581 207	69 190 644	69 800 080
Taani	36 829 163	35 925 171	35 021 179	34 117 187	34 775 642	33 871 444	32 967 246	32 063 048
Saksamaa	495 725 112	488 602 056	481 479 000	474 355 944	453 842 854	446 270 289	438 697 724	431 125 160
Eesti	6 296 988	6 321 312	6 345 636	6 369 960	5 928 965	5 960 550	5 992 135	6 023 720
Iirimaa	47 226 256	46 089 109	44 951 963	43 814 816	41 194 830	40 110 780	39 026 731	37 942 682
Kreeka	61 003 810	61 293 018	61 582 226	61 871 434	61 029 668	61 298 009	61 566 349	61 834 690
Hispaania	235 551 490	233 489 390	231 427 291	229 365 191	225 664 376	223 560 157	221 455 939	219 351 720
Prantsusmaa	408 762 813	403 877 606	398 580 044	393 282 481	371 789 603	366 284 473	360 779 342	355 274 211
Horvaatia	21 196 005	21 358 410	21 520 815	21 683 221	20 147 020	20 330 287	20 513 553	20 696 819
Itaalia	317 768 849	315 628 134	313 487 419	311 346 703	307 153 729	304 562 057	301 970 385	299 378 714
Küpros	5 919 071	5 922 555	5 926 039	5 929 524	4 196 633	4 122 837	4 049 042	3 975 247
Läti	9 279 248	9 370 072	9 460 897	9 551 721	9 747 135	9 834 273	9 921 411	10 008 549
Leedu	17 153 997	17 437 556	17 721 116	18 004 675	18 033 267	18 327 321	18 621 376	18 915 430
Luksemburg	9 814 716	9 610 393	9 406 070	9 201 747	8 992 800	8 780 781	8 568 762	8 356 742
Ungari	50 796 264	51 906 630	53 016 996	54 127 362	50 432 363	51 347 175	52 261 987	53 176 800
Malta	1 168 514	1 166 788	1 165 061	1 163 334	1 174 524	1 173 666	1 172 808	1 171 950
Madalmaad	125 086 859	122 775 394	120 463 928	118 152 462	116 032 216	113 763 728	111 495 240	109 226 752
Austria	54 643 228	54 060 177	53 477 125	52 894 074	51 372 672	50 751 430	50 130 188	49 508 946
Poola	204 579 390	205 621 337	206 663 283	207 705 229	210 107 929	211 642 729	213 177 529	214 712 329
Portugal	49 874 317	50 139 847	50 405 377	50 670 907	48 431 756	48 811 632	49 191 508	49 571 384
Rumeenia	83 080 513	84 765 858	86 451 202	88 136 547	90 958 677	92 739 954	94 521 231	96 302 508
Sloveenia	12 278 677	12 309 309	12 339 941	12 370 573	12 161 170	12 196 719	12 232 267	12 267 816
Slovakkia	25 877 815	26 203 808	26 529 801	26 855 793	26 759 746	27 028 129	27 296 513	27 564 896
Soome	33 497 046	32 977 333	32 457 619	31 937 905	31 771 327	31 185 203	30 599 079	30 012 956
Rootsi	43 386 459	42 715 001	42 043 544	41 372 087	39 377 620	38 772 710	38 167 800	37 562 890
Ühendkuningriik	358 980 526	354 455 751	349 930 975	345 406 200	360 630 247	357 464 952	354 299 657	351 134 362*

ISSN 1977-0650 (elektroniline väljaanne)
ISSN 1725-5082 (paberväljaanne)



Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET